జానపద గేయాలు

సేకరణ - స్వర కల్పన

కళాప్రపూర్ణ

డా॥ ఎ. అనసూయ దేవి

ప్రచురణ :

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంగీత అకాడమి

అకాడమి ప్రచురణ నం. 2
జనవరి 1988.
ప్రతులు 1000.

వెల : రూ. 45/-

ప్రతులకు :
డా॥ ఎ. అనసూయదేవి
ఇ-1, శివవిష్ణు అపార్ట్‌మెంట్సు
24, పింజల సుబ్రహ్మణ్యం స్ట్రీట్
టి. నగర్, మద్రాసు-600 017.

Printed at Natyakala Press, Khairatabad, Hyderadad-500 004.

జానపద గేయాలు

ఎన్ని వందలయేండ్ల అవధులూ, అగడ్తలూ దాటుకుని వచ్చాయో ఈ జానపద గేయాలు! ఎంత ప్రాణం ఉన్నదో వీటికి! ఆ ప్రాణంతో ఎటువంటి అందచందాలూ, అలంకరణలూ ఉన్నాయో వీటికి! వాస్తవిక జీవితానుభవాలూ, ఆ అనుభవములు రేపిన ఆవేశాలూ, ఆ ఆవేశాలు ప్రేరేపించిన భావనా, ఆ భావన కల్పించిన చిత్రాలూ, ఆ చిత్రాల్ని నిర్మించిన మాటలూ, ఆ మాటలు మళ్ళీ, మనుష్యులై మనయెదుట నవ్వడమూ, నాట్యం చేయడమూ, నిట్టూర్చడమూ, జీవితఖండాలను ప్రదర్శించడమూ-ఈ జానపదగేయాలకు ప్రజకులాగే జరామరణాలులేవు. ఎప్పుడో బయలుదేరి ఎక్కడికో పోతూఉన్న అఖండ ప్రజావాహినికి ఎక్కడికక్కడ, ఎప్పటికప్పుడు, నిండుతనమూ, జీవనమూ, ఇస్తూ, కదలిస్తూ, ఈ జానపద గీతాలనే ఉపనదులు ఉపకరిస్తూ వస్తున్నాయి. ఇవి సరళంగాఉంటూ సుందరంగా ఉంటాయి. వాస్తవికంగా ఉంటూ వైకుంఠానికి నిచ్చెనలేస్తాయి. అమాయకంగా ఉంటూ, మానవ ప్రకృతిలోనే, అచల శిఖరాలూ, అఖాతాలూ, అందుకుంటాయి. అచ్చంగా భూగర్భంలోంచి పొడుచుకుని వచ్చి మొలుచుకుపోయే చెట్లూ, చామలూ, లతలూ, పూతలూ వంటివి ఈ జానపద గేయాలు.

మన దేశంలోని అల్ప సంఖ్యాకులూ, నాగరకులూ, అయిన పట్టణవాసులకులాగే లక్షలాది గ్రామాలలో నివసించే జానపదులకు కూడా, ఒక విశిష్టమైన సంస్కృతి ఉంది. అదివాళ్ల నిరాడంబర జీవితాన్ని ప్రతిఫలింపజేసే వాళ్ల జానపదగేయాల్లో ఉట్టి పడుతూంటుంది. దేశంలోని ప్రతిప్రాంతం వారికీ ఎన్నో జానపదగేయాలున్నాయికాని, బాహుళ్యంలోను ప్రశస్తిలోనూ, వివిధత్వములోను, అవేవీ తెలుగువారి జానపదగేయాలకు సాటేరావనీ, ఆ విశిష్టతకు కారణము తెలుగుభాషయొక్క తియ్యదనమే నని సుప్రసిద్ధ జానపద

పరిశోధకుడైన ప్రొఫెసర్ దేవేంద్ర సత్యార్థి తాను రచించిన "మీట్ మై పీపుల్" అనే గ్రంథంలో వ్రాశారు.

ఎందరు కవుల రచనలో, ఆ కవులు అస్తమించగానే కాలగర్భంలో కలసిపోతుండగా, లెక్కలేకుండా పుట్టుకు వస్తూన్న ఈ జానపద గేయాలన్నీ చెక్కూ, చెదరూ, లేకుండా, నాటికి నేటికీ, సజీవంగా ఉన్నాయంటే ఆశ్చర్యమే. ఆ పాటలకు వార్ధక్యం రాకుండా, నిత్య యౌవ్వనంగా మార్చిన కీర్తి కొంతవరకు ఆ పాటల సాహిత్యానికి దక్కినా, చాలవరకు ఆ పాటల సంగీతానికే దక్కుతుంది.

జానపద గేయాలన్నీ ఆ ప్రాంతీయ జానపద వ్యవస్థల నుంచి పాతాళ గంగలా పొంగిపొరలి వచ్చే అప్రయత్న ఆశుధారలే, బృంద రచనలే. వివిధ వృత్తుల్లో దినమంతా కష్టించి బ్రతికే జానపదుల నిత్య జీవిత సమస్యల రాపిడి వేడికి, సంగీత సాహిత్యాలు, ఏకకాలంలో, ఏకధారగా పుట్టుకుని వస్తాయి. అవి, అకల్మషులూ, నిరాడంబరులూ, అయిన గ్రామీయుల భావాలు, స్వభావాలు, ఆశలు, ఆశయాలు, ఏకమై ఉప్పొంగిన అయాచిత ఆశుధారే జానపదగేయము. ఈ గేయాలు నవరస భరితాలు.

ఆంధ్రులకు ఆశయాలూ, ఆవేశాలూ కూడా ఎక్కువేకదా, పండుగలకు పబ్బాలకూ, కష్టాలకు సుఖాలకు, జానపదుల హృదయ తంత్రులు ఇచ్చే స్పందన, వెంటనే సంగీతంతో పెనవేసుకుని పోయిన మాటలే జానపద గేయాలు. తెలుగునాటి జానపదులంతా తమ్మునీతామే యెరుగని, తమ సాంస్కృతి ప్రతి బింబాన్ని చూసుకోడం చేతకాని, అదృశ్య వాగ్గేయకారులే అనిపిస్తుంది. మానవ జీవితంలోని వెలుగు, నీడలు; ప్రేమ; ద్వేషము; శాంతి; సమరము; సంరంభము; సంతాపము; యౌవ్వనము, వృద్ధాప్యము; - అన్నీ జానపద గేయాలకు కథా వస్తువులే. తెలుగునాటి జానపద తటాకంలోని ప్రతీ అలా, ఒక గేయంగా రూపొందుతూ వచ్చింది. తెలుగు వారి నిత్య జీవిత క్రమాన్ని అనుసరించే వారి జానపద గేయాల క్రమముకూడా ఏర్పడింది.

తెలుగువారి జానపద సంగీతానికి, శాస్త్రీయ లలిత సంగీతాలతో పాటు ఒక గౌరవస్థానం, సభార్హత, వచ్చాయంటే, దానికి ముఖ్య కారకు రాలిని నేనని చెప్పుకోక తప్పదు. నా చిన్ననాటి నుంచీ జానపదగేయాలు సేకరించడం, పాడడం, నాకు సరదా. నేను పుట్టిన ఊరు తూర్పు గోదావరి జిల్లాకు చెందిన కాకినాడ. ఆ ఊరికి కాస్త పట్నవాసపు పోకడ పల్లెటూరి వాతావరణం ఉండేది. దాని ప్రతి బింబాన్ని నేను. నా చిన్నప్పుడు, మా మామయ్య కృష్ణశాస్త్రి ఊరైన పిఠాపురం వెళ్ళాలంటే బస్సులు లేవు. రెండెడ్ల బండిలో వెళ్ళేవాళ్ళం. త్రోవలో పొలాల్లో పాడుకునే పాటలు, పిఠాపురంలో, పొన్నాడమంద బయల్లో సత్యభామ కట్టిన భామాకలాపం, రథోత్సవాలలో చెక్క భజనలూ, తప్పెటలూ, కోలాటాలూ తోలుబొమ్మలూ, వీధినాటకాలూ, మాఊరు ఉప్పుటేరుగట్టున పడవవాళ్లు పాడుకుంటూ పోయే పాటలు, ఇంటిప్రక్క ఆముదం ఫ్యాక్టరిలో పనివాళ్ల పాటలు, మా నూకాలమ్మ గుడివద్ద సంవత్సరాది సంబరంలో ఆడించే గరగలూ, సిరిబొమ్మా-ఇవన్నీచూసి, ఉత్తేజితురాలు నయి, ఆపాటలను తు.చ తప్పకుండా గ్రహించి, సేకరించి, నేర్చి, పాడేదాన్ని, చుట్టుప్రక్కల గ్రామాల్లో తీర్థాలూ, జాతరలూ, జరిగాయంటే, అక్కడికి నేను మా నాన్నగారితో వెళ్లడం, ఆ జానపద వినోదాలు చూసి, ఆ పాటల్ని సేకరించడం జరిగేది. ఆ అభిరుచే నాలో ఒక ఉద్యమంగా రూపొంది, జానపద రచనలను, వాటి సంగీతాన్ని సేకరించి, పొందుపరచి, ప్రచారంలోకి తేవడం నా జీవితాశయం అయింది. నాయీ ఆశయాన్నీ, అభిరుచినీ, పెంపొందించిన వారు జానపద సంగీత పితామహులు, కీ.శే. వల్లూరి జగన్నాధరావుగారు. కర్ణాటక, హిందూస్థాని, శాస్త్రీయ సంగీతాల్లో పాండిత్యం కలిగి, జానపద సంగీతంలోని మెళకువల్ని, మాధుర్యాన్నీ గ్రహించీ, నాకనుగ్రహించిన వారు. జానపద గేయాలకు నా గాత్రం బాగుంటుందని గుర్తించి, నాల్గవ ఏటనే నాచేత, ప్రఖ్యాత జానపద గేయం "అయ్యో్యకొయ్యో్యడ", ఇంకా ఎన్నో జానపద గేయాలు, గ్రామఫోను రికార్డులు ఇప్పించారు. వారికి నేనెంతో ఋణపడి ఉన్నాను.

నేను నేర్చి సాధనం చేసిన శాస్త్రీయ సంగీతం, నేను ముందంజవేసి సాధించిన లలిత సంగీతం, నేను శ్రమించి సేకరించిన జానపద సంగీతం ఈ మూడు నా దృష్టిలో, ఒకే సంగీతార్ణవంలో కలిసే మూడు జీవస్రవంతుల ని నా నమ్మకం. నా చిన్నప్పటి కచేరిలలో ఈ మూడింటికీ సమాన స్థాన మిచ్చి గౌరవించేదాన్ని.

శాస్త్రీయ సంగీతంలో లాగే, జానపద సంగీతంలో కూడా, ప్రతి రాగము సంపూర్ణంగా ఉండాలని మనం అనుకోకూడదు. జానపద సంగీతానికి ఏ శాస్త్రగ్రంథాలూ ప్రమాణాలుకావు. వాళ్ళ హృదయాలే వాళ్ళకు ఆధారం. అందువల్ల అనుకోకుండా కొన్ని పాటలు పూర్తి రాగాల్లో దొర్లినా చాల వరకు వాళ్ళ పాటల్లో రాగచ్ఛాయలు మాత్రమే కనపడుతూ ఉంటాయి. అందుకే నా యీ పుస్తకంలో రాగం పేరుకాక, ఫలానా రాగస్వరాలు అని మాత్రమే వ్రాశాను. తరచుగా హనుమతోడి (8)వకుళాభరణం (14) మాయా మాళవ గౌళ (15),నటభైరవి (20), కీరవాణి (21), ఖరహరప్రియ (22), హరి కాంభోజి (28), ధీర శంకరాభరణం (29) ఈమేళకర్తలకు చెందిన రాగా ల్లోనో, రాగచ్ఛాయల్లోనో, జానపదుల పాటలు ఉంటూంటాయి. అవి వాళ్ళ మనస్తత్వానికి ఎక్కువ సన్నిహితమైనవి అనిపిస్తుంది. ముఖ్యంగా, నాటకు రంజి, నవరోజు, యదుకుల కాంభోజి, రేసప్తి, ఆనందభైరవి, ముఖారి, వాళ్ళకి అభిమానరాగాలా అనిపిస్తుంది.

అదే విధంగా, ఏ సంగీతానికైనా సరే అలంకారం గమకాలే. శాస్త్రీయ గాయకుల్లాగా జానపద గాయకులు, గమకాలను దశవిధాలుగా విభజించి, ప్రయత్న పూర్వకంగా వాటిని ప్రయోగించక పోవచ్చునుగాని,ఆ గమకాలన్నీ వారి సంగీతంలో అప్రయత్నంగా దొర్లుతూనే ఉంటాయి. జంటవాలు స్ఫురితం, కంపిత, హరిపితం - లాంటి గమకాలన్నీ జానపద గేయాల్లో ఉండనే ఉన్నాయి. పాడే గాత్రాలకి గమకం అనేది ఉగ్గు పాలతో అలవడు తుంది.

35 సంవత్సరాల ముందే నేను తెలుగు దేశం వివిధ ప్రాంతాలు పర్యటించి పొందుపరచిన కొల్లలైన జానపద గేయాల్ని క్షుణ్ణంగా పరిశీలించి, ఏయే రాగచ్ఛాయలలో ఉన్నాయో, ఏ గమక ప్రయోగాలు చేశారో గుర్తించి, వారియాస, వారి భాష, పాడే పద్ధతి అలవర్చుకున్నాను. నాది ఒక విధమైన రిసెర్చి అనవచ్చు. నా యీ జ్ఞానాన్ని (Knowledge)పాడడంలో చూపించాను కాని, డిగ్రీలకి ఆశపడలేదు. అయితే 1977వ సంవత్సరంలో ఆంధ్రాయూనివర్సిటీ వారు లలిత, జానపద సంగీతాల్లో నేను చేసిన కృషిని గుర్తించి, నాకు "కళాప్రపూర్ణ" Honorary Doctarate ఇచ్చి గౌరవించారు. నేను సేకరించిన జానపదగేయ సమూహంలోనుంచి చాలా పాటలు నా చెల్లెలు వింజమూరి సీతాదేవికిచ్చి, ఆమె M. Litt కి సహకరించాను. ఈ పుస్తకంలో కొన్ని పాటలను మాత్రమే స్వరపరచి, సంగీతంలో ప్రవేశం ఉన్న వారందరూ పాడుకోవడానికి వీలుగా ఈ గ్రంథ రూపంగా మీకు అందజేస్తున్నాను.

ఈ ప్రచురణకు కారకులైన ఆంధ్ర ప్రభుత్వమువారికి, ఆంధ్రప్రదేశ్ సంగీత అకాడమీ వారికి, తొలిపలుకు వ్రాసిన సోదరుడు డా॥ బాలమురళీకృష్ణకు, నన్ను గురించి నాలుగు మాటలు వ్రాసిన వోలేటి వెంకటేశ్వర్లు గారికి ప్రూఫ్‌లు చూసిపెట్టిన మంచాల సోదరులకు, ముఖచిత్రం వేసిన మా బుజ్జాయికీ నా కృతజ్ఞతలు.

అనసూయదేవి.

తొలి పలుకు

"కళాప్రవీణ" "కళాప్రపూర్ణ", పద్మశ్రీ డా॥ బాలమురళీకృష్ణ

తొలి ఆంధ్రప్రదేశ్ సంగీత నాటక అకాడమీని మూడు అకాడమీలుగా విభజించటంతో ఆంధ్రప్రదేశ్ సంగీత అకాడమి 1981 ఫిబ్రవరి 1 వ తేదీన ఏర్పాటు చేయబడింది. ఈ అకాడమి మొదటి గౌరవ అధ్యక్షులుగా ప్రభుత్వం నన్ను నియమించి సంగీతలోకానికి సేవచేసే భాగ్యాన్ని కలిగించింది.

సంగీతంలో ఉత్సవాలు నిర్వహించటం, ఆ కళ ప్రోత్సాహానికి సంబంధించిన శిక్షణాలయాలకు, సాంస్కృతిక సంస్థలకు, నిస్సహాయస్థితిలో గల వృద్ధకళాకారులకు ఆర్థిక సహాయం చేయటం, యువ విద్వాంసులకు ప్రోత్సాహక పథకాలను అమలు జరపటం, మరుగునపడిపోతున్న మన జానపద సంగీత రూపాల పునర్వికాసానికి కృషిచేయటం మున్నగు కార్యక్రమాలతోపాటు సంగీతరంగంలో పరిశోధనచేయించి గ్రంధాలుప్రచురించే కార్యక్రమాన్ని కూడా ఆంధ్రప్రదేశ్ సంగీత అకాడమి చేపట్టింది. ఈ ప్రచురణల పథకం క్రింద ఇంతవరకు ఆచార్య శ్రీడొక్కా శ్రీరామమూర్తిగారు రచించిన "అష్టోత్తర శతరాగాంగాది వర్ణమాల" ప్రచురించటం జరిగింది.

ఇప్పుడు శ్రీమతి ఎ. అనసూయదేవిగారిచే సేకరింపబడి స్వరపర్చ

బడిన ఈ ''జానపదగేయాలు'' ప్రచురించటం జరిగింది. ఇది మా అకాడమి యొక్క రెండవ ప్రచురణ.

కళాప్రపూర్ణ డా॥ శ్రీమతి అనసూయదేవి జానపదగేయాలను స్వర పరచి సంగీత అకాడమికి ఇచ్చి అకాడమిద్వారా ముద్రించటం ముదావహము. ఈ సంతోషమే నేను ఈ నాలుగు మాటలు వ్రాయుటకు కారణము.

అనసూయ అంటే అసూయలేనిది అని అర్థం. కాని అనసూయ అంటే చాలా మందికి అసూయ ఉంది.

అనసూయ, అంటే అసూయ లేనిది అని అర్ధం. కాని, అనసూయ అంటే చాలా మందికి అసూయ వుంది. ఇతరులు పలువురు మనల్ని చూసి ఎప్పుడు అసూయ పడతారో, అప్పుడు మనం ప్రసిద్ధులమనీ, మనం అభివృద్ధి పొందుతున్నామనీ, అర్థం చేసుకోవాలి. ఎవరో అన్నట్టు జ్ఞాపకం. The jealousy and controvercy are the rails on wich the life train can safely travel and reach the destination''

డా॥ అనసూయను గురించి నాకంటే తెలిసినవారు, నాకన్న పెద్ద వారు అనేకులున్నారు. నాకు సుమారు 1939 నుంచి తెలుసును. ఆ కాలం లోనే, అంటే నాకు బాగా చిన్న వయస్సులోనే, నేనక్కడ పాట కచేరీలకు వెళ్ళినా, అనసూయ, సీత, పాటకచేరీలు వుండేవి. వీళ్ళు నాకు Seniors. ఆత్మీయులు. సోదరీమణులు.

శ్రీమతి అనసూయ గొప్పపండిత వంశంలో జన్మించారు. వీరి తండ్రి గారు పద్మశ్రీ వింజమూరి లక్ష్మీ నరసింహారావుగారు అద్భుతమైన ప్రతిభా శాలి, గొప్పకవి. వీరి నాటకాలు, పద్యాలు, వీరికవిత, దేశం నలుమూలలా వ్యాపించింది. వీరి తల్లిగారు వింజమూరి వెంకటరత్నమ్మగారు కూడ గొప్ప కవయిత్రి, విదుషీమణి. 'అనసూయ' అనే స్త్రీల మాస పత్రిక సంపాదకు

రాలు. అనసూయ అదృష్టం, ఆమె భర్త గిరిగారు, వారి ఆదరణ, ప్రోత్సాహం, అనసూయకు గర్వకారణం. అంతేకాక, తన కుమార్తె రత్నపాప శ్రీమతి రత్న అనిల్‌కుమార్ కూచిపూడి, భరతనాట్యాలలో, ప్రపంచ ఖ్యాతి గాంచిన నాట్యతార. అనసూయ పిల్లలందరూ కళాకారులే. పంచ రత్నాలు. వీటన్నింటికంటె తన సోదరి సీత-వీళ్ళ అన్యోన్యం, అవినాభావత్వం, ఆశ్చర్యంగా ఉంటుంది. ఎల్లప్పుడూ ఒక్కలా దుస్తులు ధరించే వీరిరువురిలో, ఎవరు అనసూయ, ఎవరు సీతో, చాలామందికి, చాలాకాలం వరకూ, తెలియదు. అటువంటి సోదరి సీత దొరకడం నిజంగా అనసూయ అదృష్టం అనాలి. అయితే, తను సంగీతం సమకూర్చిన లలితగీతాలన్నీ చెల్లెలికి నేర్పించి, తనతో కూడ పాడించి, సీత జానపద 'రిసెర్చి'కి తోడ్పడి తనంతటి దానిగా తయారుచేసిన అనసూయ వంటి సహృదయురాలైన అక్క దొరకడం సీత అదృష్టంకూడాను మరి.

డాక్టరు అనసూయాదేవి, జానపద సంగీతం, లలిత సంగీతాలకి చేసిన సేవ సువిదితం. జానపద సంగీతం అనాది, శాస్త్రీయ సంగీతానికి పునాది. నిష్కల్మషమైన హృదయంలోంచి, తానుగా ఉద్భవించింది జానపద సంగీతం దీనిని క్షుణ్ణంగా తెలుసుకుని పాడలేని వారు సంగీత విద్వాంసులు కాలేరు. జానపదగేయాలు పాడడానికి ఉండవలసిన కొన్ని లక్షణాలు అంటే సాహిత్య జ్ఞానం, యాస, సంగీతజ్ఞానం, - ఇవన్నీ సరైన పద్ధతిలో గుర్తించి పాడినప్పుడు, విన్నప్పుడు, మన హృదయాలు స్పందిస్తాయి. ఈ విషయాలు చక్కగా గుర్తించి అనసూయ ఎంతో రిసెర్చి చేశారు. ఈమె బి. ఎ. డిగ్రీ తీసుకుని, కర్ణాటక సంగీతంలో మంచి ప్రావీణ్యం సంపాదించారు. ఈమె గురువు సంగీత సామ్రాట్ మునుగంటి వెంకట్రావు పంతులుగారు. అనసూయ లలితగేయాలెన్నో సంగీతం కూర్చి పాడి లలిత సంగీతాన్ని ప్రచారంలోకి తెచ్చిన ప్రథమురాలు. సుప్రసిద్ధులైన ఎందరో కవుల గేయాలకి సంగీతం సమకూర్చి ప్రజలకందించారు. మేనమామ అయిన కృష్ణశాస్త్రి గారి కృష్ణపక్షం మొదలైన రచనలన్నీ శ్రీమతి అనసూయ శుక్లపక్షంలోకి తెచ్చారు.

వీరు హార్మోనియమ్ వాద్యంలో అందెవేసిన చేయి. నా ఎరకలో ఇంత బాగా వాయించగలిగిన ఆడువారిని నేనెరుగను.

ఆకాశవాణిలో, జానపద సంగీతాన్ని ప్రవేశపెట్టడానికి ముఖ్యకారకులు అనసూయ. జానపద సంగీతాన్ని కచేరీలలోకూడా పాడి దేశమంతటా ప్రచారం చేశారు. సుభాస్ చంద్రబోస్, రాజేంద్రప్రసాద్, జవర్‌లాల్ నెహ్రూ, లాల్‌బహదూర్‌శాస్త్రి, డా॥ రాధాకృష్ణన్, V. V. గిరి, శ్రీమతి ఇందిరాగాంధి మొదలైన సుప్రసిద్ధుల ఎదుట గానం చేసి సెబాష్ అనిపించుకున్నారు.

వీరు అనేకరకమైన బాధ్యతలు కూడా స్వీకరించారు. ఆలిండియా రేడియోలో ప్రయోక్తగా, కళాశాలల్లో సంగీతాధ్యాపకురాలిగా, ఆడిషన్‌బోర్డులో మెంబరుగా, ఆంధ్రప్రదేశ్ సంగీత నాటక అకాడమీ మెంబరుగా, ఆంధ్ర యూనివర్శిటీలో బోర్డు ఆఫ్ స్టడీస్ మెంబరుగా, జానపద కళా విభాగానికి ఉపాధ్యక్షురాలిగా జానపద సంగీతానికి ఎనలేని సేవ చేశారు. జానపదాలు పాడుటలో ఈమెను మించిన వారు లేరు. అంతేకాదు, ఈమె కొన్ని సినిమాలకు సంగీతం సమకూర్చారు. సంసారం బాధ్యత వల్ల సినిమాను వృత్తిగా గ్రహించనప్పటికీ, ప్రతిభలో నేటి సంగీత దర్శకులెవరికీ ఈమె తీసి పోదని నా నమ్మకం. వీరి సంగీత దర్శకత్వంలో నేను చాలా పాటలు సినిమాలో పాడియున్నాను.

నాల్గు దశాబ్దులుగా కళకోసం జీవితాన్ని ధారపోసి, ముఖ్యంగా, జానపద సంగీతాభివృద్ధికి మాత్రమేకాక,జానపద సంగీతోద్ధరణకు కారకురాలిగా, నిర్విరామంగా కృషిచేస్తూ నేటికి వారి అనుభవాన్ని ఒక గ్రంథరూపంగా వెలువడించడం ఒక గొప్ప విశేషం. సంపూర్ణ రాగాల్లో ఉండే జానపదగేయాలు అరుదు. చాలా వరకు రాగచ్ఛాయల్లో ఉండేవే అధికంగా ఉంటాయి. అందుకనే, ప్రతీ పాటకు ముందు, ఆపాటఫలానా రాగపు స్వరాల్లో, ఫలానా తాళంతో ఉందని, అనసూయాదేవి రాగ, తాళ, విభజనచేసి, ఆ పాటకు

'నొటేషన్' వ్రాస్తూ వచ్చింది. ఈ కృషిశ్లాఘనీయం. జానపద సంగీతం స్వరబద్ధంగా ముద్రించి, ముందుతరాల వారికి లభింప చేయడం కన్న ముఖ్యమైన సేవ మరేముంది.

శ్రీమతి అనసూయ యొక్క ఔన్నత్యాన్ని గుర్తించి, ఆంధ్ర విశ్వ విద్యాలయం వారు 'కళాప్రపూర్ణ' అనే గౌరవ డాక్టరేట్ పట్టం ఇవ్వడం ఎంతయూ సముచితం. ప్రశంసార్హం.

ఈ గ్రంథ ముద్రణలో మాకు తోడ్పడిన సుప్రసిద్ధ సంగీత విద్వాంసులు శ్రీ మంచాళ జగన్నాథరావుగారికి, చక్కగా ముద్రించిన నాట్యకళ ప్రెస్ నిర్వాహకులకు మేము కృతజ్ఞులము.

ఇట్లు

డా॥ మం. బాలమురళీకృష్ణ

అధ్యక్షులు

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంగీత అకాడమి

వోలేటి వెంకటేశ్వర్లు B.A.
ప్రొడ్యూసర్, కర్నాటక సంగీతం
ఆల్ఇండియా రేడియో—విజయవాడ

శ్రీమతి అనసూయాదేవి పేరు, పాట, విననివారు మన దేశంలో ఉండరు అంటే ఎంతమాత్రం అతిశయోక్తికాదు. వింజమూరి సోదరీమణులుగా పేరు పొందిన అనసూయ, సీతగారలు చెప్పుకోదగిన ఉత్తమ గాయనీమణులు. అనసూయాదేవిగారు గానం శాస్త్రీయ, లలిత, జానపద రీతుల్లో బాగా పండింది. రసజ్ఞుల మన్ననలు పొందింది.

ఎన్నో సంవత్సరాలు కృషిచేసి, తాము నేర్చుకొన్నవి, సేకరించినవి, సంగీతం కూర్చినవి, భావగీతాలను, జానపదగేయాలను, అనసూయాదేవిగారు స్వరపరచి పుస్తక రూపంలోకి తీసుకొని రావడం సంగీతలోకానికి శుభవార్త. ఈ సందర్భంలో మా ఉభయులకు, పూజ్యులు, గురువులు అయిన కీ. శే. శ్రీ మునుగంటి వెంకట్రావు పంతులుగారి అశీర్వాద బలంవల్ల ఈమెకృషి ఫలించి, రసజ్ఞుల మన్ననలను పొందాలని ప్రార్థిస్తున్నాను.

ఇట్లు
వోలేటి వెంకటేశ్వర్లు

27-11-80

విషయ సూచిక

వినాయక ప్రార్థన

వృత్తి పాటలు

:- ఓమ్ :-

ఊరేడుప్పుల ప్రారంభం

వినాయక ప్రార్థన

1. రి రి గ - గ గ రి - స స స రీ స | నీ, - ,, - ,, ||
గ న ప - త య్యా గ న ప త - | య్యా - ,, - ,, ||
రి రి గ - గా రి - సా స - రీ స | సా, - ,, - ,, - రీ మ ||
ఉం డ్రా - ళ్లు - నీ కు - పో తు | రా, - ,, - ,, - ఓ - ||
మ మ మ - గా రి - రీ మ - మ మ గ |
గ న ప త య్యా - మం ద కొ డి గ |
రీ మ - గా రి - సా, - ,, ||
ఉం డ - బో కు - రా, - ,, ||

2. గనపతయ్యా గనపతయ్యా
జమ్మిపత్రి పూజ సేతురా
ఓ-గనపతయ్యా ముందెనీకు పూజ సేతురా ॥
3. గనపతయ్యా గనపతయ్యా
మనసునిండ పూజ సేతురా
ఓ-గనపతయ్యా మమ్ము ఎపుడు మరువబోకురా ॥
4 గనపతయ్యా గనపతయ్యా
ఊరిలోన ఊరేగించెదా
ఓ-గనపతయ్యా ఉయ్యాలల ఊపుతానురా ॥
5. గనపతయ్యా గనపతయ్యా
ఉండ్రాళ్ళు నీకు పోతురా
ఓ-గనపతయ్యా మమ్ముఎపుడు మరువబోకురా ॥

ప్రేమ పదాలు

కొయ్యోడు పదం

శంకరాభరణ స్వరాలు - ఆదితాళం

కొయ్యోడు
సా రీ - రి గా గా | రీ గ రి | రి స సా ||
చ క్క ల కో క | క ట్టా | - కో - ని ||

సా రి గ గా గా | గ రి గ రి | రి స సా ||
చు ట్టూ - గో టూ | రై - కా | తొ డి గి ||

రీ మా మా మ గ | రీ గా | రి స సా ||
బు ఱ్ఱా ను న్న గ | దు వ్వా | కో - ని ||
బొ ట్టూ, కా టు క | పె టూ | కో - ని ||

సా స స రీ గా | రీ గ రి | రి స సా ||
నో టి లో సు ట్టా | పె ట్టూ - | కో - ని ||
గో - టు గా నే | న డ సు | కొం టూ ||
స కా్క ద న మే | సూ రా | కొం టూ ||

సా రి స స రి రి స | స రి గ | రి స సా ||
ఎ క్క డి కె - ల్తి వు | చి - ట్టె o | మ్మo బె ||

చిట్టెమ్మ
సా రి గ గా గా | గ రి గ రి | రి స సా ||
పో తే - ర మ్మా | మె ర క లు | మీ ది కి ||

సా రి గ గా గ గ | రీ గా | రి గ మ గ ||
పు ల్లి లు కె ల్తి ను | కొ య్యో | డో - - - ||

రీ సా రి గ మ గ | రీ రీ | రీ రీ ||
ర - య్యో - - - | కో య్యా | డ నే ||

స్రీ స స రీ రి రి | రీ గా | రి గ మ గ ||
పు ల్ల ల కె ల్త ను | కో య్యా | డో - - - ||

రి స స రి గ రి రి స | సా సా | సా సా ||
ర - య్యో - - - కో | య్యో డా | - - ||

న్రీ ని స | రీ రి మ | సా రి స - సా సా ||
క ్ర - | చే తా - | ప ట్టూ - కో నీ ||
కి ్రు - | చె ప్పు లు | తొ డి గి కో నీ ||

రీ రి మ మా మ గ | రీ గ మ గా - రి స సా
పా య ల మె ల్తా - | దే సూ - - కో - నీ
కా యా - వం చ లు | క ట్టూ - - కో - నీ

ధా , ధ సా స ని | స ధ ధ స | సా స ని ||
వ క్క లా కూ - | తే - సూ - | కో - ని ||

ధా ధ స పా స ని | ధా ధ స | సా సా ||
ఔ క్కు - ధా స రు | కే సూ - | కో నీ ||

పా రి స స రి రి స | పా రి గ | రి స సా ||
ఎ క్క డి కె - ల్తా వు | కో య్యో - | డం టె ||

కొయ్యోళ్లు సా రి గ గా గా | గ రి గ రి | రీ స స స ||
పో తే - ర మ్మా త్రా | మొ ర క లు | మీ - దీ కి ||

సా రి గ గా గ గ | రీ గా | రి గ మ గ ||
పా గా కు కె ల్తె నె | చి క్కి | మి్మ - - - ||

రి స రి గ మ గ రి | రి రి | రి రి స ||
ల - మ్మీ - - - చి | ట్టె మ్మీ | నే - ||

ని స రి రి రి రి | సా రి | స రి గ రి ||
పొ గా కు కె త్త నె | చి ట్టె | మ్మీ - - - ||

స ని స రి గ రి రి స | సా సా | సా స ని ||
ల - మ్మీ - - - - చి | ట్టె మ్మీ | - మ న ||

ని సా రి రి రి రి | సా రి | స రి గ రి ||
మి ద్ద ర మొ క్కా డ | కె ల్తా | మే - - - ||

స ని స రి గ రి రి స | సా సా | సా సా ||
ల - మ్మీ - - - చి | ట్టె మ్మీ | - - ||

చిట్టెమ్మ

సా రి గ గా గ గ | రి గ రి | రి స సా ||
చీ టి కి మా టి కి | చి ట్టెం | మ్మం టె ||

సా రి గ గా గ గ | రి గ గ | రి గ మ గ ||
చీ పు రు దె బ్బ లు | తిం ట వు | రో - - - ||

రి స రి గ మ గ రి | రి రి | రి రి స ||
ర - య్యో - - - కొ | య్యో డా | - ను వు ||

ని స రి రి రి రి | సా రి రి | స రి గ రి ||
చీ పు రు దె బ్బ లు | తిం ట వు | రో - - - ||

స ని స రి గ రి రి స | సా సా | సా సా ||
ర - య్యో - - - కొ - | య్యో డా | - - ||

ని ని స రి | రి మ | స రి స | సా సా ||
చి ట్టె - మ్మ న్నా - | న డి థి | లో నూ ||

ని ని సా రీ రి మ । రి స రి స । స స సా ॥
చి న బా బుం త డు । పె ద బా - । బుం త డు ॥
క ర ణా లుం త రు । కా - పూ - । లుం త రు ॥

సా రి గ గా గా । రి రి గ గ । రి గ మ గ ॥
చి ట్టె - మ్మా నీ । పి ల వ కు । రో - - - ॥

రి స రి గ మా గ రీ । రీ రీ । రీ రి ప ॥
ర - యో్యా - - - కో । యో్యా డా । - నే - ॥

నీ సా రీ రి రి । సా రి రి । స రి గ రి ॥
కుం దం నా యి డు । కూ తు ర్ని । రో - - - ॥

స ని స రి గ రి రి స । సా సా । సా సా ॥
ర - యో్యా - - - కో - । యో్యా డా । - - ॥

కొయో్యాడు వచనం

అబ్బో అబ్బో అలాగునై తే
కురసా కురసా మొక్కల పీటా
కుందం నాయిడు కూతురి వా-

సా | సా రీ గా గా | రి రి గా | రి గ మ గ ||
నే | మ జ్జ ప్ప య్యా | మ న వ | ణ్ణే - - - ||

రి స రి గ మ గ గ రి | రీ రి | రీ రీ ||
ల - మ్మీ - - - చి - | ట్టె మ్మీ | - - ||

స్రీ న్రి స రీ రి గ | సా రి స | సా సా ||
మా టి కి మా టి కీ | కో య్యో - | డం కె ||

స స రీ గా గ గ - రి రి గ గ | రి గ మ గ ||
మ డ మా తా పు లు కి న గ ల | వే - - ||

రి స స రి గ రి రి స | సా సా | ,, ,, ||
ల - మ్మీ - - - చి | ట్టె మ్మీ | ,, ,, ||

చిట్టెమ్మ పావల డబ్బులు పట్టూకూని
పాలకొండ బజారు కెల్తె
పద్దూనెక్కలు తెలియవురో రయ్యోకొయ్యోడ ||
ఇచ్చరూపాయి పట్టూకోని
ఇజయ నగరం సంతాకెల్తె
ఈదులన్నీ తెలుసునురో రయ్యోకొయ్యోడ ||

స ద | ధా స స సా స న్రి | ధ ధ సా | సా స ధ ||
అ - | ఇం కె న కా త ల | పె ంటా | - అ - ||

పె ంటా ద గ్గ ర | గు డి సే | - అ - ||
గు డి సే లో - నా | గు ంటా | - అ - ||

సా రి రి గా గా | రీ గా | రి గ మ గ ||
గుంటకి నీ కూ | తంటాల్ | రో - - - ||

రి స స రి గ రి రి స | సా సా | , , , , ||
ర - య్యో - - - కో | య్యో కా | ||

నీ ని స రీ రి గ | స రి రి స | సా సా ||
* ఇచ్చిన రూపాయ్ | ఇచ్చినవు | గా పి ||

సా రి రి గా గా | రీ గా | రి గ మ గ ||
ఇంటికి త గ్గా | కో డల్ | రో - - - ||

రి స స రి గ రి రి స | సా సా | , , , , ||
ర - య్యో - - - కో - | య్యో డా | , , , , ||

* పోయిన సొమ్ము పోయింది కానీ
పోణకా యంటే కోడల్ రో
రయ్యో కో య్యోడా ||
చిట్టెమ్మొచ్చిన ముహూర్త మేటో
దొడ్డిడావులు. దొర్లెన్ రో
రయ్యో కో య్యోడా ||

వల్లూరి జగన్నాధరావుగారితో కలిసి
నేనిచ్చిన మొదటి గ్రామఫోను రికార్డు
1932
సేకరణ - కాకినాడ

కోలాటం పాట

ఓ చిన్ని ముద్దుబాలా

శంకరాభరణ స్వరాలు — ఆదితాళం

1. ధ సా ధ | ధ స స రి | మా , ప | ప ప ప ద ||
ఓ చి న్ని | ము ద్దు బా - | లా నా | మ ర ద ల ||

ప పా ద | ప ప మ గ | రి ,, | ,, స ని ||
నీ చెం గు | వి డు వ జా | లా | నీ కు ||

స రి రి | రి రి రి రి | రి గా మ | గ రి స స రి ||
పో చీ ల | గు ళ్ల పే రు | దా చీ ఉ | ం చి తి ని - ||

గ మ గా రి - స రి గ రి - సా ,, | ,, ,, ||
పొం దు - గో రి తి చా - లా,, | ,, ,, ||

2) పిడకల గంపతోడా ఓ పిల్లా
పెండెంవోరి దిబ్బకాడా - నీ
నడకాహో యలు జాడ నాకళ్ళతోజూడ
పడకాజెయ్యక వీడా ||

3) ఆదెన్న అరుగుమీదా - అనాడు
సోదంత చెపితిగాదా - ఆ
మాదిగి యెంకడికి నాకూ వచ్చిన తంట
మరిచిపోతె మాసిపోదా ||

4) కన్నూ బొమ్మలతీరూ - అనదుమూ
సన్నాన నూగాడూ - నిను

కన్నాది యెవతో కాకినాడజవమూ
కళ్ళుకుట్టి పోయినారే ||

5) ఉంగరాల కురులరాశి - ఓభామా నీ
బొంగరాల చరులకేసి - నాకు
గంగిర్లు ఎత్తంగ చూచి చూడనట్లు
గాయుందు తేల దాచి ||

6) వాటామైన చోటనే - మనకూ
మాటాలు కలియగానే - ఆ
కోటిపల్లి తీర్ధము ఏటికాడ నీయెంట
కుక్కలాగ తిరుగుతానే ||

7) తుమ్మచెట్టు పూతజూసి - ఓ భామా
తుమ్మెదలు రెండుతేచె
కమ్మవిల్తుని యొక్కుమ్మడి శరముల
కాగియుంటి నినుబాసి ||

-వల్లూరిజగన్నాధరావుగారితో
గ్రామఫోను రికార్డు ఇచ్చినపాట
1932

వయసు పొంగు

కీరవాణిస్వరాలు - త్రిశ్రం

ని స రి - రి స ని - ని స స - స ని ని ||
వ య సు పొ ం గు వ ం టి క - ల్లి ||

ని న రి - రి స ని ని స స - స స ధ ||
ప డు చు నో - య గా - లు దే ర ||

స ని స - రి గ రి - స రి స - సా స ||
మా - య దా రి రే యి ఎం డ ||
మా పి డ ల్లి నో కి మొగము ||

ని స రి - స స ని - ని స సా - స ని ||
ఝు ం - మ్మ న తి రి గీ నా - ||
కు ం డ బ ట్టై దా యె నే ||
గు ం టా నా - - సొ గ సూ నా ||

ని స స రి గ రి స స స స రి ని ||
ని ద ర - ల్లి - సె డి పె నే - - ||

స రి స స ని ని ని స సా స ని ||
మ రి ది మీ - ద మ న సూ నా - ||

హారికాంభోజి స్వరాలు

స రి రి గ గా గ మ గ రి స స ||
ప స లే - ని ము సి లి మొ గు డు ||

ప రి గ రి రి స స రి రీ రి స ||
ద శ మ - శ్మి న త డ పా ఆ - ||
కో - తి మొ గ ము నా - సై - తికి ||
కొ డు కు ను గ న లే - క - - ||

కీరవాణి ధా స సా ధ ధ ధ స స స ధ ||
స్వరాలు దో స కా రి ము సి ఠి మొ గు డు ||
మీ - సా ల్కి ర ం - గే - సి ||

నీ స రీ రి రి గ రి రీ స ||
మో స గి ంచి న న్ను పె ళ్ళి ||

ని స రి రి స ని నీ స సా ధ ||
చే సి కొ ని తె చ్చి నా నా ||

స ని స రి గ రి - స ని స రి గ రి ||
ను ం డ నే - - (ఆ) ణ్ణో ద ల నే - ||
(ఈ) ణ్ణో ల్లె నే (నా) ను ం డ నే ||

చతురశ్రం

ఖరహరప్రియ ని ని సా స - ప స ని ధ -
స్వరాలు ము రి ది ని ఎ డ బా పి
న గ తె న్నో తె చ్చి నా డు

ని స సా స - స స ని ధ ||
మా రా ము ళ్లు పె చ్చి నా డు ||
ఎ గా ది గా వే సి నా డు ||

తాళం లేకుండా

కీరవాణి ని స సా రి - స స రీ , స - ని స రి - స రీ స
స్వరాలు ద స రా పండు గొ స్తే నూ - నా కు తే దా నీ -

నీ స సా సా రి - స నీ స సా
దం డ క డి యా తె ట్టా - డె

* నా గు ల ల చ యి తీ కి - నా క ం ద నూ నీ
నా ను పే ట కొ న్నా డె

* స ం క్రా ం తి క ను ము కూ బంగారు పలక
స గ్రు చే యిం చా డె

చతురశ్రం

హరికాంభోజి స్వరాలు
సా స , సా స స సా రి స ని ని నీ ||
కో రి , తె చ్చి న కొ త్తా - మ ను మూ ||

సా రి స రీ మ గ సా రి స సా , , ||
కొ రు క్కు తిం టా - నం టా - డే , , ||

వాచిపోయి ని లేచి పోదునని
కాచుక తిరుగుత నంటాడే

త్రిశ్రం

* ధా | సా స - సా స - సా ధ - ధా స ||
ఆ | సై త త డ క తో ను పొ త్తు ||

సా గ దిం క కా పు ర ము ||
జు ట్టు జు ట్టు ప ట్టు కో ని ||
తి ట్టు కు న్న మ పో్ప - - ||

ని | స సా - రీ రి - సా స - రీ రి ||
ఆ | తి ట్టు కో డం కా లి పో ను ||

తాళం లేకుండా

సా రి రి రి గా మ గ రి స - సా రి రి గ మ గ

కొ ట్టు కు న్న మే - - త ల్లి నూ క మ్మో - -

గ రి గ రి - రి స సా ||

త - ల్లి - నూ - క మ్మా ||

ఇద్దారి మధ్యబడి
సుద్దులు చెప్పదపో్ప - ఆ
సుద్దులన్ని గాలిపోను
గుద్దులు తిన్నాడే తల్లి
నూకమ్మో తల్లి నూకమ్మా ||

నేనిచ్చిన గ్రామఫోనురికార్డు పాట (1934)
సేకరణ - వల్లూరి జగన్నాధరావుగారి వద్ద
కాకినాడ

నన్ను చూసి నవ్వింది

హరికాంభోజి స్వరాలు - త్రిశ్రగతి

1) సా స | స రి గా మ గ రి స సా , స ||
న న్ను | సూ - సీ న - వ్విం ది దే ||

రి ప పా మ మా , మ గ రి ||
కో ళ్ల చి న్న దీ న - న్ను ||

2) మెట్టా ఎట్టింది అహా
మేలు కళ్లదీ ||మెట్టా||

మా మ గా మ పా ప పా మ ||
స ట్టి సే త పు చ్చు కో ని ||

దా ద ద ని ద ద పా , ; ||
సా గె డు తుం ది - - - ||

దా ద దా ద - ప ద ప మా మ ||
మి ట్ట పి ల్ల లా - గ మిడి సి ||

గ గ మ ప ప మ - గా , రి రి స ||
మి డి సి వ త్తుం దీ న - న్ను ||చూసి||

3) కోక కట్టుకుంది - సె
వ్వాకు లెట్టుకుంది - కొత్త
దాకలంబ లెట్టుకోని

2) తాళ్ళరేవు వోడమీదా
సిరి సిరి మువ్వా - బల్
తళుకు సీరలంపినానే
సిరి సిరి మువ్వా
అందినట్టు తెలపవేమే
సిరి సిరి మువ్వా - నా
అందగత్తెనీవు గావ
సిరి సిరి మువ్వా

3) అద్దాల మేడలోన
సిరి సిరి మువ్వా - నీతో
సుద్దులాడ నోచనైతి
సిరి సిరి మువ్వా
కాని కాల మోటచేత
సిరి సిరి మువ్వా
కడకు నీకు దూరమైతి
సిరి సిరి మువ్వా ॥

4) చల్లని వెన్నెలనాడు
సిరి సిరి మువ్వా - వేయి
కళ్ళు నిన్ను చూడాల
సిరి సిరి మువ్వా
తెల్లని దేహమువాడు
సిరి సిరి మువ్వా
ఎల్లసిరుల నివ్వాలి
సిరి సిరి మువ్వా ॥

సేకరణ - కాకినాడ
1936

సిరి సిరి మువ్వా

శ్రీరాగం స్వరాలు - త్రిశ్రగతి

1) రి మ ప ప ప పా ప ప ప మ రి ||
జో డు కో య్యా ల వో డ మీ దా - - ||

; రి మ ప మ రీ రి స రి స ||
సి రి సి రి ము వ్వా - జో డి ||

ని స రి రీ స ని స రి స స రి గ రి ||
పా వు రా - లం పి నా నే - - - ||

స రి రి స సా సా ; ; ||
సి రి సి రి ము వ్వా ; ; ||

సా రి గ గా గా గ గ రి గ మ గ ||
అం ది న దో అం ద తే దో - - - ||

రి గ మ గ రీ రీ , రి రి స ||
సి రి సి రి ము వ్వా నా - కు ||

ని స రి రి రి స ని స రి స - స రి గ రి ||
తి రు గు ట పా - రా - నే - దో - - - ||

స రి రి స సా సా ; ; ||
సి రి స రి ము వ్వా ; ; ||

తక్కెడు తుందీ
నాకాసి చూస్తానె
నవ్వుకున్నాదీ ||నన్ను||

4) పల్లిచ్చినాను - ఓ
పాలిగిల్లినా - ఈత
ఎల్లిగా ఏట్రోరె
ఎల్లు ఎల్లు మున్నది
సల్లగ ముద్దెట్టుకుంటె
పల్లకున్నదీ ||నన్ను||

సేకరణ పిఠాపురం
మా మామయ్య కృష్ణశాస్త్రి వద్ద 1981

రెండెడ్లా బండిస్తా

శంకరాభరణ స్వరాలు - ఆదితాళం

ఆమె

సా సా సా , , | రి మ మా | మా , , ||
రెం డె డ్లా | బ ం డి | స్తా , , ||

గా గా గా , రి | రి రి | సా , , ||
పం డే నా - | చేని | స్తా ||

ని ని స రి గ రి , స | ని సా | రి , గ ||
ఎం కు లు గా - - ణ్ణి | చం పా | రో - ||

గా గా గా , రి | రి స సా | సా , , ||
లం బా లో ళ్ల | ర మ దా | సా ||

అతడు

రెండెడ్లా బండొద్దూ
పండేనా సే నొద్దూ
ఎంకులగాణ్ణి జంపానే
డెంకాలోళ్ల యెంకమ్మా

ఆమె

నీ సాయా నా సాయా
గొజ్జంగీ పువ్వు సాయా
పువ్వుమీదా తేనీగా
పోకిరీ కరి సాయా
ఎంకులు గాణ్ణి జంపెయరో
లంబాలోళ్ల రమదాసా
ఎంకులుగాణ్ణి తరిమెయరో
లంబాలోళ్ళ రమదాసా ||

అతను
గొజ్జంగి పూగుత్తీ
కూలేనే నేలొత్తీ
రాలిన రేకులపై
వాలాదే ఈగైనా
ఎంకులు గాణ్ణి జంపెయనే
డెంకాలోళ్ల యెంకమ్మో
ఎంకులుగాణ్ణి తరిమెయనే
డెంకాలోళ్ల యెంకమ్మో ||

ఆమె
సుక్కల్లా లేడెనెకా
మచ్చల్లా సిందుగురా
పరుగెత్తీ పరుగెత్తీ
ఒరిగిందీ చిరులేదే
ఎంకులు గాణ్ణి ఆపెయరో
లంబాలోళ్ల రమదాసా
ఎంకులుగాణ్ణి జంపారో
లంబాలోళ్ల రమదాసా ||

అతడు
సిందుగునూ జంపేనే
సిరుతొకటీ యెంటడితే
సిరుతానూ యేటాడే
కరిసార్లా పులి ఉరికే
ఎంకులు గాణ్ణి జంపెయనూ
డెంకాలోళ్ల యెంకమ్మో
ఎంకులు గాణ్ణి తరిమెయనూ
డెంకాలోళ్ళ యెంకమ్మో

(అన్ని చరణాలూ మొదటి చరణం వలె పాడుకోవాలి)

సేకరణ: అడవి బాపిరాజువద్ద
బందరు (1936)

కాకినాడ సెలగపప్పు

శంకరాభరణ స్వరాలు - త్రిశ్రం

1) సా రి గ మ గ - స స రి గ మ గ ||
కా కి నా - డ - సె ల గ ప ప్పు ||

రి స రి స సా సా ,, ,, ||
సి రి సి రి ము వ్వా ,, ,, ||

ని ని స రి గ రి స ని స రి గ రి ||
అ మ ల పు ర ం ఆ - వు నె - య్యి ||

రి స రి స సా - సా ,, ,, ||
సి రి సి రి ము వ్వా ,, ,, ||

2) పెద్దాపురం మంచి బెల్లం
సిరి సిరి మువ్వా
బూరెలొండ మన్నాడె
సిరి సిరి మువ్వా
బూరెలన్ని వండానె
సిరి సిరి మువ్వా
ఉడికాయోలేవాని
సిరి సిరి మువ్వా - నే
బూరెలన్ని తిన్నానె
సిరి సిరిమువ్వా ||

తాళం లేకుండా

3) స ప రి మ - మా మా మా
అపుడు - నా రా జో

గా మ గ రి స రి గా మ గ రి
ఓ - - - - - - - - - -

స రి - గా మ గ రి స రి స నీ
- - - - - - - - - -

నీ స రీ రి - రీ రి రి స -
న - న్నెంత - మెచ్చుకు -

స రి గా మ గ రి - స రి గా మ గ రి
న్నా - డే - - - - - - - - - - -

స రి గా మ గ రి కీ స -
- - - - - -

స స స స సా సా
సి రి సి రి ము వ్వా ||

నన్నెత్తి ముద్దులాడాడె
సిరి సిరి మువ్వా ||

4) అటువంటి నారాజె
సిరి సిరి మువ్వా

రంగమెల్లి పోతూంటె
సిరి సిరి మువ్వా
నా పాణమెట్టగుంటాదీ
సిరి సిరిమువ్వా
నా గుండె కొట్టుకుంటాది
సిరి సిరి మువ్వా

సేకరణ - కాకినాడ
1942

మాబావ వచ్చేడు

హరికాంభోజిస్వరాలు - ఝంపెతాళం

సా రి మ మ || మా మా మ || గ మ గా రి - రి ,,,
మా బా - వ || వ చ్చే డు || ఒ యి సె ల్లె లా

ని స్గా రి || రి గ రి స || నీ సా స || సా ,,, ||
నే నె ల్లి || వ స్తా - ను || ఓయిసెల్లె || లా - ||

కొత్తసీరాలెన్నొ ఒయిసెల్లెలా
కొబ్బారి బెల్లాము ఒయిసెల్లెలా ||
సీటి గుడ్డాలెన్నొ ఒయిసెల్లెలా
పైటి పావడాలు ఒయి సెల్లెలా ||
పట్టనం నుంచీని ఒయి సెల్లెలా
పట్టుకొచ్చేడమ్మ ఒయిసెల్లెలా ||
మాబావ వచ్చేడు ఒయిసెల్లెలా
నేనెల్లివస్తాను ఒయిసెల్లెలా ||
నన్నుమరవాకండి ఒయిసెల్లులా
నామాడ మరవాకు ఒయిసెల్లులా ||
అమ్మమాటయినను ఒయిసెల్లులా
అయ్యమాటాయినను ఒయిసెల్లులా ||

సేకరణ - కాకినాడ
1942

నీకూ నీవారు లేరు

నఠభైరవిస్వరాలు - ఆదితాళం

1) సా , సా , సా | , రీ మ | పా పా ||
నీ కూ నీ | వా రు | లే రూ ||

మ ప మ ప ద ప మ ప | మ గ మ గ | రి స సా ||
నా - - కు - - నా - | - వా - రు | లే - రు ||

* స రి గ రి రి గ మ ప | మ గ రి స | స రి గ రి ||
ప టి ఒ డ్డు నా - - - | - ఇ - ల్లు | క డ ద ము ||

రి స సా ; పా | , మ ప మ | గ రి స ని ||
ప ద రా చల్ | మో హ న | ర ం గా - ||

* నీకు నాకూ జోడు కలసెను గదరా చల్ మోహనరంగ

2) మారుమల్లి తోటలోన
మంచినీళ్ళ బావికాడ
ఉంగరాలు మరచివస్తిని
గదరా చల్ మోహనరంగ ||

3) కంటికి కాటుకెట్టి
కడవా సంకానబెట్టి
కంటినీరు కడవనింపితి
గదరా చల్ మోహనరంగా ||

4) గట్టుదాటి పుట్టదాటి
ఘనమైన అడవిదాటి

అన్నిదాటి అడవి బడితిమి
గదరా చల్ మోహానరంగా ||

5) నీకు నాకూ జోడు అయితే
మల్లెపూలా తెప్పగట్టి
తెప్పమీదా తేలిపోదము
పదరా చల్ మోహానరంగా ||

6) అదిరా నీగుండెలదురా
మధురా వెన్నెలరేయి
నిదరాకూ రమ్మంటిని
కదరా చల్ మోహానరంగ ||

(వల్లూరి జగన్నాధరావుగారివద్ద సేకరించినది)
కాకినాడ 1936

ఓ చిన్నదాన విడువనె చెంగు

హరికాంభోజి స్వరాలు - ఆదితాళం

ధ సా రి గ ప గ రి | స రి రి గ | రి స సా ||
ఓ చి న్న దా - దా - | వి డు వ నె | చెం ౦ గు ||
ఓ చి న్న దా నా | వ ద ల నె | కొం ౦ గు ||

1) , గ గ రి - రి స సా స | గా గా, రి | స రి ప సా స |
, గుం టూ రు చిన్న దా న | గు ళ్లా, పే | రూ ల దా న ||

స రి మ మ మ మ మ మ |
గు ళ్లు - పే రు ల మీ ద |

గ గ మ గా , రి | స రి గ మ గా ||
క ళ్లా - - పా | లే - దే - - ||

స రి గ గా రి గ మ గ |
ఓ చి న్న దా నా - - - |

రి సా స | సా స స ||
ఓ చి న్న | దా - న ||

(మొదటి చరణం లాగ పాడాలి)

2) బంగారు చిన్న దాన
బాజాబందూల దాన
బాజాబందూలమీద
మోజేల లేదే || ఓ చిన్నదానా - - ||

3) కాకినాడ సిన్నదాన
కాసూల్ కంచేలదాన
కాసూల్ కంచేల మీద
మనసేల లేదే ॥ ఓ సిన్నదాన - - ॥

4) అద్దారూపాయపెట్టి
అద్దాల రైక కొంటె
అద్దాల రైకమీద
బుద్దేలలేదే
ఓ చిన్నదానా
ఓ చిన్నదానా ॥

5. నల్లానల్లానిదాన
నడుమూ సన్నానిదాన
తళుకూ సేపల మల్లె
కులుకూ సూపులదాన
నిన్ను సూసీ మనసు
నిలువకున్నదోలె
ఓ చిన్నదానా
ఓ చిన్నదానా ॥

(వల్లూరి జగన్నాధరావుగారి వద్ద సేకరించినది)
కాకినాడ 1936

హరికాంభోజి స్వరాలు - ఆదితాళం

గుంటూరు చిన్నదాన
గుబురూ కేశాలదాన
గుబురూ కేశాలమీద
గొబ్బిపూలు సోకే
ఓ చిన్నదానా
ఓ చిన్నదానా ॥

పువ్వాడ చిన్నదాన
పువ్వాల జడలదాన
పువ్వాల జడలమీద
మనసెంత సోకే
ఓ చిన్నదానా
ఓ చిన్నదానా ॥

రంగాను పోయి నేను
రంగైన రైకతెస్తె
రంగైన రైకమీద
మనసేల లేదే
ఓ చిన్నదానా
ఓ చిన్నదానా ॥

("గుంటూరు చిన్నదాన గుళ్ళా పేరూలదాన" వరుసలాగ)

గూడూరు చిన్నదాన

హరికాంభోజి స్వరాలు - ఆదితాళం

గూడూరు చిన్నదాన
గూడూరు గుట్టాలదాన
గూడూరు గుట్టాలమీద
గాజులుంటె సోకే
ఓ చిన్నదానా
ఓ చిన్నదానా ||

నీలి నీలాటిదాన
నిలువు సన్నాటిదాన
నీలి నీలాము మీద
నగలుంటె సోకే
ఓ చిన్నదానా
ఓ చిన్నదానా ||

సన్నా సన్నానిదాన
నున్నాని కురులదాన
నున్నాని కురులమీద
జాజి గుత్తి సోకే
ఓచిన్నదానా
ఓచిన్నదానా ||

("గుంటూరు చిన్నదాన గుళ్ళాపేరులదాన" పాటలాగ)

పచ్చబొట్టు పొడిపించుబావా

కీరవాణి (21 మేళకర్త) స్వరాలు - త్రిశ్రం

రి రి గా రి స స సా రి స ||
ప చ్చ బొ ట్టు పొ డి పి ం చు ||

ని నీ : , , , , నీ ని స ||
బా వా పా వ ల ||

రి రి రీ గ రి స స సా రి స ||
ప ర కి చ్చి - పొ డి పిం చు ||

ని సా స రీ ; ; ; ||
బా - వా - ; ; ; ||

శంకరాభరణ స్వరాలు

రి మా మ గ రీ రి గ సా ||
ఆ - ప న్న కొం డొ క టి ||

కొం డ మీ ద గు డి ఒ క టి ||
రా మ న్న బా ణా లు ||
హ ను మం తు వా లా లు ||
సీ త మ్మ పా దా లు ||

రి రి రీ గ రి స స సా రి స ||
చే తి మీ - ది పొ డి పి ం చు ||

ని సా స రి ; ; ; ||
బా - వా - ; ; ; ||

కీరవాణి స్వరాలు

రీ మ గా రి రీ రి గా స ||
కో మ టో - రిం టి కెళ్లి ||
కో బ్బరినూ నె రా సు కో ని ||
సా తె వా రిం టి కెళ్లి ||
కొ త్త చీర కట్టుకుంటె ||
అవుడుసూనుకో (వచనం)

, , రి గా రి రి స సా స ని ||
నా - నె బా - గుం టా నో ||

స రి రి గ గ రి రి స సా సా ||
సి - వే - బా - గుం టా - వో ||

, , ని స స స సా స రి గ రి ||
ని బ ద్ది గ చె ప్పా వో - యి ||

సా రి రి స సా సా , , ||
క్రెం క డి బా వా - ||

సేకరణ- కాకినాడ

ఈరవమ్మా బుల్లీరవమ్మా

శంకరాభరణ స్వరాలు - మిశ్రం

స రి గ - మ గ రి స - సా స సా సా ||
ఈ ర మ్మో - బు - ల్లీ ర మ్మో - ||

ధ స స స ధ ధ స - ధ ధ స - స ధ ధ స ||
ఈ ర ం మ్మ ం చే - ఈ ర మ్మ కా - దూ - ||
అ ద్ది రి వ - వ్వ - వ వ్వ రి వ - వ్వ - ||
అ త్త రు బు డ్డి అ టు కు ల పే - రు ||
స క్క ని సు క్క సు క్క కి రి క్క ||ఈర||

1) స స | స రి మ - మా మా - గ మ గ - రి స సా ||
ఓ లె | రా - జ మం డ్రీ రె డ్డి - కొ డు కూ ||

స రి గ గా మ గ - స రి స రి గ మ గ రి
రై - క లి స్తా - న న్నా - డే - - - ||ఈర||

2) స స | స రి ప ప ప మా - గ మ గ - రి స స ని
ఓ లె | కా కి - నా - డా క ల క చే - రు -

ని స రి రి రి స - ని స ని పా రి గ రి స
కా - సు లి స్తా - న న్నా - డే - - - - ||ఈర||

3) మండపేట మిద్దెకాడ
నిండు సొగసు చూసి మురిసి } రెండూ ఒకే మాదిరి
మెల్లో తీగా యెట్టాడే ||ఈరమ్మా||

సేకరణ బి. ఎ రామారావు వద్ద
1940

3)

అన్నాడె వస్తనన్నాడు

ఖరహరప్రియ స్వరాలు - త్రిశ్రం

ప ద స స ని ని ద ద ప ప ద ప మ గ రి
అ న్నా - దే - వ - స్త - న - న్నా - - -
గ రి రి గ సా ||
డె నా - - ||

స రి ప మ గ రి రి గ స సా సా , ||
నే స్తము - విడువలే నన్నా దే ||
మ మ స స మ మ స మ మా మ ప ప ||
వ స్తు వు లె డ తా - న న్నా డె ఎం తో ||
పా ద స ని ద - ప మ గా మ పా పా , ||
ము స్తా - బు - చే స్తా - న న్నా దే ||
||అన్నా దే||

మాయామాళవగౌళ స్వరాలు

1) స గ రి స స రి స ని సీ స రి స రి స రి ||
ద స్తు మూ టలు దె స్త న న్నా దే - - - - - ||
స మ మా మ గ మ గా రి స ని స రి - పా స ||
దో స్తి వి డు వా - - జా ల న న్నా - దే అం ||

2 2 2
మ మ మ మ గ మ ద మ మ మా మా , ||
త స్తు లే క మా - యే - న న్నా దే , ||

గ మా , ప ప మ ప ద ద ప ప మ మ గ
మ స్తై న ప్రేమా - తొ మ తి బో - యి -

గ రి రి స సా ||
స ం చ - రి ||

స రి , గ గ మ గా రి గ స సా సా , ||
స్తు న్నా న ని చె ప్ప - మ న్నా డే ||

హరి కాంభోజి స్వరాలు

2) స ద ద ద ద ద ద ద దా ని ద ద ద ద పా ||
పు స్తె మొ గు డ ని చె ప్ప మ న్నా - డె వ ల పు ||

1 2 2 2 2 1
పా ద ని ద ప మ మ మ ప ప మ ప ద ని ద
వి స్తా - ర మ ని చె ప్ప మ - న్నా - - -

ద ప పా మ ||
డే - - అ ||

1 1
మ మ మా మ మ గ మ ద మ మ మా మా గ ||
వ స్త మి క్కు ట మా - యే - న న్నా డే ఈ ||

గ మా , ప ప ప మ ప దా ద ప ప మ మ గ
క స్తి లు ప డ లే - క కా - స్త - ప్రా -

గ రి రి స సా ||

ణ ము వి డి చి ||

స రీ , గ గ మ గా రి గ రి స సా సా , ||

చ స్తా - న ని చె ప్పు - మ - న్నా డే , ||

||అన్నాడే||

వల్లూరి జగన్నాధరావు గారి వద్ద సేకరించి
నేచిన్న గ్రామఫోను రికార్డు (1935)

వస్తావంటేపిల్ల

హరికాంభోజి స్వరాలు - త్రిశ్రం

అతడు
స రి మ మ మ మ మా గ మ గ రి రి , ||
వ స్తా - వం టే పి ల్ల వ స్తా వం టే ||

స రి గ గ గా గ రి గా స సా , స స స ,, ||
కొ త్తా కో రం గి ద్దా క వ స్తా వం టే ||

ఆమె
స ద ద ద పా ప మ గ మ గ రి రి , స సా ||
వ స్తా గ నీ - నే - వ స్తా గ నీ న న్ను ||

సా రి గా గ సా రి గా గ రి గ రి స సా , ||
కొ ట్ట కుం డ తి ట్ట కుం డ ఉ ం టా వం ట్రా ||

అతను
నే - కొట్టకుండ తిట్టకుండ ఉంటాన్‌గాని
నువ్వు - నవ్వకుండ తుళ్ళకండ ఉంటావంటే

ఆమె
నే - నవ్వకుండ తుళ్ళకుండ ఉంటాన్‌గానీ
నా - నవ్వులముద్దులమోము నవ్వులాడ్తది

వచనం
ఆ నవ్వులాడ్తదా
ఊ నవ్వులాడ్తదీ

అతను
నీ - నవ్వుల ముద్దూల మోము నవ్వులాడైనూ
నా - చేతినున్న చింతబెత్తం చీగాడగి

వచనం ఆ చీరా ద్ర్తదా
ఊఁ చీ రా డ్తదీ

ఆమె నీ - చేతనున్న చింతబెత్తం చీరా డ్తైనూ
నా - నోట్లోఉండె బండమాట బయటెల్లదా

అతను నీ - నోట్లో ఉండె బండమాట బయటెల్లితే
నా - కాళ్ళ ఉండె కిఱ్ఱుజోడు దవడా డ్తదీ

ఆమె నీ - కాళ్ళ ఉండె కిఱ్ఱుజోడు దవడాడితే
నే - నమ్మగారింటికీ దౌడే స్తనూ

వచనం ఆ దౌడే స్తవా
ఊఁ దౌడే స్తనూ

అతను నువ్వమ్మగారింటికీ దౌడే స్తనూ
నే-కొట్టకుండ తిట్టకుండ తీసుకొ స్తనూ

వచనం ఆ-తీసుకొ స్తవా
ఊఁ తీసుకొ స్తనూ

ఆమె నువ్వు-కొట్టకుండ తిట్టకుండ తిసుకొ స్తనూ
నే-కూడొండకుండాను కూకుంటాను

అతను నువ్వు-కూడొండకుండాను కూకుంటేనూ
నే-పొలమెల్లకుండాను తొంగుంటాను

వచనం ఆ తొంగుంటావా
ఊఁ తొంగుంటానూ

ఆమె నువ్వు-పొలమెల్లకుండాను తొంగుంటేనూ
బావిలో ఉన్న గుంటలోన నే ప డ్తనూ

అతను — బావిలో ఉన్న గుంటలోన నువ్వు పడ్డైనా
వెట్టోణ్ణి పిలిపించే యెత్తిస్తైనా

ఆమె — ఆ ఎత్తిస్తవా
అతను — ఊ ఎత్తిస్తనూ
వచనం

ఆమె — నువ్వు - యెట్టోణ్ణి పిలిపించే యెత్తిస్తైనా
నే - దెయ్యమై, భూతమై నిన్ను పడ్తనూ

అతను — ఆ నన్ను పడ్తవా
ఆమె — ఊ నిన్నే పడ్తనూ
వచనం

అతను — నువ్వు - దయ్యమై భూతమై నన్ను పడ్డైనా
నే - భూతవైద్యుణ్ణి పిలిపించి వదలగొడ్తనూ

ఆమె — ఆ - వదలగొట్తవా
అతను — ఊ - వదలగొట్తనూ
వచనం

ఆమె — నువ్వు - వైద్యుణ్ణే పిలిపించి వదలగొట్టైనా
నే - తిరుపతి కొండెక్కి తిరిగి చూడనా

అతను — నువ్వు - తిరుపతి కొండెక్కి తిరిగి చూసితే
నే - బెంగపురి కొండెక్కి చిందొక్కనా ||

అడవి బాపిరాజు గారి వద్ద సేకరించినది (1938)

"వస్తావంటేపిల్ల" లాగ

అతడు కూలి కొస్తావంటే పిల్ల
వస్తావంటే

ఆమె కూలంటె కులాస అయ్యామాకు

అతడు వస్తావంటె నేత కొస్తావంటె

ఆమె నేతంటె నేచేను అయ్యామాకు

అతడు వస్తావంటే ఊడ్పు కొస్తావంటె

ఆమె ఊడ్పంటె ఊగులాట అయ్యామాకు

అతడు కోడతావంటే పత్రకోడతాపంటె

ఆమె పత్రంటె వళ్ళుమంట అయ్యానాకు

అతడు వస్తావంటె కోతకొస్తావంటే

ఆమె కోతంటె కోలాటం అయ్యామాకు

వస్తావంటె పిల్ల వరుసలో పాడాలి

హరికాంభోజిస్వరాలు - త్రిశ్రం

అతడు ఓలోలె ఓలోలె పిల్లానీవు
గోంగూర కోయగలవ పిల్లానీవు

ఆమె గోంగూరకోయ లేను అయ్యా నేను
గోళ్ళన్ని కందుతాయి అయ్యానాకు

అతడు ఓలోలె ఓలోలె పిల్లానీవు
ధాన్యమైన దంచకలవ పిల్లానీవు

ఆమె ధాన్యమైన దంచ లేను అయ్యా నేను
ధాన్యమంటె దగ్గుస్తదయ్యా నాకు

అతడు ఓలోలె ఓలోలె పిల్లానీవు
ఏకులైన వడకగలవ పిల్లానీవు

ఆమె ఏకులైన వడక లేను అయ్యా నేను
ఏకులంటె ఏడుపొస్తదయ్యానాకు

అతడు ఓలోలె ఓలోలె పిల్లానీవు
ఎల్లైన ఎయ్యగలవ పిల్లా నీవు

ఆమె ఎల్లైన ఎయ్య లేను అయ్యా నేను
ఎల్లంటె ఏటోను అయ్యానాకు

అతడు ఓలోలె ఓలోలె పిల్లానీవు
చాపైన ఎయ్యగలవ పిల్లానీవు

ఆమె
చాపైన ఎయ్యలేను అయ్యానేను
చాపంటె చక్కెడత అయ్యానాకు

అతడు
ఓలోలె ఓలోలె పిల్లానీవు
సంతకైన ఎల్లగలవ పిల్లానీవు

ఆమె
సంతంటె ఎల్లగలను అయ్యానేను
సంతంటె సంతోషం అయ్యానాకు

బండెనక బండికట్టి

శంకరాభరణ స్వరాలు - త్రిశ్రం

1) , , ధ స సా | రి మ మ | మ మా |
బం డె న్న | బ ం డి | క ట్టి |

, , గ గా రి | రి స | స నీ |
ప ద హా రు | బ ళ్లు | క ట్టి |

, , స రి రి గ రి స | స ని ని | ని సా |
నీ - కే - డ | ఉ ం టి | వ యో |

, , రి గ గా రి | రి రి స | స సా ||
- బం డో ళ్ల | గు రు వు | ల య్యా ||

, , రి రీ స | ని ధ ని | స రి రి స రి గ |
నీ వే డ | కు లి కి | త య్యో - - - |

, , గ గా రి | రి రి స | స సా ||
బం డో ళ్ల | గు రు వు | ల య్యా ||

2) బండెనక బండిమీద
పదహారు బళ్ళమీద
పడుసూల పలుకులాట
పలుకూల పలువరుస

నీవేడ ఆగితయో
బండోళ గురువులయ్యో

నీవేడ నిలిచితయో
బండోళ్ల గురువులయ్యా

3) బండెనక బళ్లదారి
బళ్లెళ్లే ముళ్లదారి
దారెంతో దూరమల్లె
బారమయెర రాదారి

నీవేడ కునికెదవో
బండోళ్ల గురువులయ్యా
నీవేడ ఒరిగితయో
బండోళ్ల గురువులయ్యా

4) నడిరేయి నిద్దరేయి
సడిలేను ఎడ్లగంట
సుక్కల్లో సెంద్రుడేడీ
సోలింది మిన్నేరు

నీలేడ పలుకుదువో
బండోళ్ల గురువులయా
నీలేడ కులుకుదువో
బండోళ్ల గురువులయా

5) దారెంట బళ్లోరసా
పరుదాటు ఒళ్లోరసా
ఊరేళ్లే బళ్లోరసా
పదహోరు బళోరసా

బళ్లారసలో ఏ బండీ
నీకళ్ల నిండింది
నీవేడ ఉంటివయో
బండోళ్ల గురువులయా
నీవేడ జంటవయా
బండోళ్ల గురువులయా ||

సేకరణ- 1938లో

సెంగావీ సీరగట్టి

నటభైరవి స్వరాలు - ఆదితాళం

1) సా , సా , పా |, రీ మ పా పా ||
సెం గా వీ సీ ర కట్టీ ||

మ ప మ ప ద ప మ ప | మ గ మ గ రి స సా ||
ర ం - గూ - లా - | - రై - క తొ డి గి ||

* స రి గ రి రి గ మ ప | మ గ ని స స రి గ రి ||
కొ ం గూ - నూ - - - | - జా - ర ఇ డి శా - ||

రి స సా ; పా | , మ ప మ గ రి స ని ||
సే - - ; ఓ | గ ం గ - మ్మొ ది నా నే ||

* ముంగిలీ నిలిచి పోయా వే
ఓ గంగ మ్మొదినా
బంగ మర్యొనా వాలుసూపులే ||

2) సెవలా తమ్మంట్ల ఎరుపూ
సేతి మురుగూల పసుపూ
సేరేనే మీసాల నలుపూ
ఓగంగమ్మొదినా - నా
బారమంతా నీకుదక్కే నే
ఓగంగమ్మొదినా

44

బళ్ళొరసలో ప బండీ
నీకళ్ళ నిండింది
నీవేడ ఉంటివయో
బండోళ్ళ గురువులయా
నీవేడ జంటవయా
బండోళ్ళ గురువులయా ||

సేకరణ- 1988ల

సెంగావి సీరగట్టి

నటభైరవి స్వరాలు - ఆదితాళం

1) సా , సా , పా |, రీ మ పా పా ||
సెం గా వీ సీ ర కట్టీ ||

మ ప మ ప ద ప మ ప | మ గ మ గ రి స సా ||
ర ం - గూ - లా - | - రై - క తొ డి గి ||

* స రి గ రి రి గ మ ప | మ గ ని స స రి గ రి ||
కొ ం గూ - నూ - - - | - జా - ర ఇ డి శా - ||

రి స సా ; పా | , మ ప మ గ రి స ని ||
సే - - ; ఓ | గ ం గ - మ్మొ ది నా నే ||

* ముంగిలీ నిలిచి పోయావే
ఓ గంగ మ్మొదినా
బంగ మయ్యేనా వాలుసూపులే ||

2) సెవలా తమ్మంట్ల ఎరుపూ
సేతి మురుగూల పసుపూ
సేరేనే మీసాల నలుపూ
ఓగంగమ్మొదినా - నా
బారమంతా నీకుదక్కేనే
ఓగంగమ్మొదినా
కోరపాగా ఓర సూసింది ||

3) ఉంగ్రాల జుట్టుదువ్వి
సెంగల్వా పాగ జుట్టి
అంగాలో ఆగిపోయాడే
ఓగంగమ్మొదినా - నా
సంగతేదో సూసిపోయాడె
ఓగంగమ్మొదినా - నా
పొంగు పొంగూ అణిగిపోయిందే ||

4) పొద్దుగూకే పూలసాయా
అద్దరేత్రి ఆల అరుపూ
నిద్దరేది నీలి కళ్లకూ
ఓ గంగమ్మొదినా
సద్దులేనీ జాములొక్కలై నే
ఓగంగమ్మొదినా
సుద్దులాడే చుక్కలే నిదరే ||

5) వారాలు తిరిగిపోయె
దూరాలూ దూరమాయె
ఏరోజూ రోజు గడవాదే
ఓగంగమ్మొదినా
మా రాజూ రాక లేనాడో
ఓ గంగమ్మొదినా
నారాతా లేమిరాశాడో ||

సేకరణ- 1940

గిద్దలగిరి కొండలనడుమ

హరికాంభోజి స్వరాలు - మిశ్రచాపు

1) ప ప ప పా పా || ప ప ప ప గ ప ద సా ||
గి ద్దల గి రి || కొం డ ల న డు మా - ||

ద స ద ద ప పా || మ గ రి రి రి రీ ||
ఎ ద్దు ల తో - లే || ము ద్దు ల మ రి దీ ||

, స రి గా స రి | గ మ ప మా
, న న్ను జూ సీ - | న వ్యా - -

గ మ గా రి స రి స ||
బో - కో - - - ||

సా, , , ప ప | దా ప మ గ రి స ||
ఝా హ రి | ఓ దు లే - శ - ||

2) ఓ బిలేలుని కొండల నడుమా
వొంచే గడ్డేకోసేదానా
వొంచెగుడ్డా వలేగుడ్డేమే
హరి ఓబులేశ ||

3) ముందటరకా దున్నే వాడా
ముద్దుల మేనత్తా కొడకా

తావపెద్దుకు దప్పికాయేను
హారి ఓబులేశ ||

4) కట్టమీద నుంచెళ్లేదానా
కాలుకురచా చిన్నగానా
కాసులిస్తాయెంటావస్తావా
హారి ఒబులేశ ||

అడవి బాపిరాజుగారివద్ద సేకరించింది (1938)

ర్యాలీరావుల పాడు

శంకరాభరణం స్వరాలు - త్రిశ్రగతి ఏకతాళం

అతను

రి మ మ రి రి మ మ మ మా మా ||
ర్యా - లీ - రా - వు ల పా డు ||

గ గ మ గ గ రి రి గ రి రి రి స ||
శే - ల ం గీ - స ం త లో - న ||

స్రీ స రి గ రి స రి స సా స ||
బొ చ్చె వ రి గ తె - చ్చి నా నె ||

స్రీ స రి గ రి సా రి గ మ గ ||
బొ చ్చె వ రి గ తె చ్చి నా - నె ||

స రి రి గ గా మ గ స రి గా ||
ము - క్కె - య్యా వే - పి - ల్లా ||

రి గ రి సా సా , , , , ||
ము క్కె - య్యా వే , , , , ||

ఆమె

, , స దా ద ప ద ద ద దా ||
ఓ రో రి నా - మ గ డ ||

పా ద ని దా ద ప , , మ ప ప ప పా ||
వ య్యా రి - - నా - మ గ డ ||

పా ద ద ద ప ప మ మ మ ప మ ||
ఎ త్రి శా గు ల నా - మ గ డ - ||

గా మ గా రి రి స స ని సీ ||
ప - బ్రా సి నా - మ గ డ ||

నీ స రి గ రి నీ స రి గ రి ||
రె క్క లు - న్న సే వ కీ - - ||

సా స సా స సా , , , , ||
ము క్క లుం ట యా , , , , ||

సా రి గ మ గ సా రి గ మ గ ||
రె క్క లు - న్న సే వ కీ - - ||

రీ గ రి సా సా , , , రి ||
ము క్క లుం ట యా , , , - ||

ధా స స సా స ధా , , , ||
ము క్క లుం ట యా - , , , ||

అతను నరసపురం పాలకొల్లు
మారుటేరు సంతలోన
కోడిపెట్ట తెచ్చినానె
గుడ్డెయ్యవే పిల్ల - గుడ్డెయ్యవే ||

ఆమె ఓరోరి నామగడ
వయ్యారి నామగడ
ఎర్రిబాగుల నామగడ
పబ్రాసి నామగడ
జుట్టున్నకోడికే
గుడ్డుంటదా గుడ్డుంటదా

అతను భీమవరం ఆకివీడు
ఈరవాసరం సంతలోన
గేదెపెయ్య తెచ్చినానె
పాలెయ్యవే పిల్ల - పెరుగెయ్యవే ॥

ఆమె ఓరోరి నామగడ
వయ్యారి నామగడ
ఎర్రిబాగుల నామగడ
పర్బాసి నామగడ
కొమ్ములున్న గేదెకూ
పాలుంటయా - పెరుగుంటదా ॥

సేకరణ 1938 (మచిలీపట్నంలో)

చీర కట్టుకోని

కీరవాణి (21 వ మేళకర్త) స్వరాలు - ఝంపెతాళం

1) గా గ గా | గా గా గ ||
చీ ర క | ట్టూ కో ని ||

గ గ మ గ రి | సా సా రి ||
చి ల క లా - | గు న్నా వు ||

నీ ని స స | రీ సా రి ||
రై క తొ డి | గి కో ని ||

నీ స సా | స స పా ప ||
రం భ లా | గు న్నా - వు ||

బొట్టుపెట్టూకోని
బొమ్మలాగున్నావు
కాటుకెట్టూకోని
కాకిలాగున్నావు

త్రిశ్రం

గా గా గా | గ గ గా గా ||
ఆ కు ముం | గ ల పె ట్టి ||

రి రి మ మ గ - రి స సా స రి ||
ఆ శా - - - పె ట్టా - - ||

సా , ని స రి గ రి రి స ||
పా - - - - - - - - ||

స్త్రీ , - , , , ||
- - - ||

పా గా గా గా గా , ||
వ డ్డిం చి పో వే ||

రి రి గ మ గ రి స సా స రి |
ఓ రా - స - వ ది నా - - |

స్త్రీ స్త్రీ స్త్రీ స రి సా రి ||
ఇ ద్ద రి కీ జో - డూ - ||

స్త్రీ స్త్రీ స్త్రీ స రి సా రి ||
అ ద్దం లో మ - న ం ||

స్త్రీ స్త్రీ సా రి సా రి |
ము ద్దు లా డు కుం దా |

సా , , , , ||
మా - - ||

ఆమె మొదటి చరణం లాగే పాడాలి

2) చేదు పరిగెలగావు
చేసొండడానికి
దాళవ బియ్యం గావు
దంచొండడానికి
మట్టగిడసలు రెండు

మూరుపురు రెండూ
మతిలేక పడ్డాయి
మరిది వొళ్లోన
తలకాయలుండిచ్చి
తోకాలొండిచ్చా
నడిం మొక్కలు రెండు
నా రెడ్డి బావా
గుడ్డిపీత. నడ్డిమలుగూ
వడ్డిస్తూరమ్మి ॥

(వల్లూరి జగన్నాధరావుగారితో కలిసి నేనిచ్చిన
గ్రామఫోన్ రికార్డు 1932)

కోసింది కొయ్యతోటకూర

కీరవాణి (21 మేళకర్త) స్వరాలు - త్రిశ్రగతి

, , స స సా సా సా , ని ||
కో సిం ది కో య్ తో ట ||

సా రి గా రి గా రి రీ స ||
కూ - రో య్ భీ మ రా జు ||

సా స స నీ సా రి గా రి ||
వా స న కి సం పం గి ||

సా రి స నీ , , , , , , ||
మొ గ్గో - - - - - - - - ||

సా స స సా స స సా రి ||
వా సి గ ల మ గ వా డ ||

రి , గ గ ప మ గ రీ స సా రి ||
పై - తే - - - భీ మ రా జు ||

రీ మ గా రి రి స ధా నీ ||
వ చ్చి నా కు తో - డుం డ ||

సా , ని సా , , , , , , ||
రా - దా , , , , , , ||

సా సా సా సా స సా రి ||
ప చ్చి బ డా యి గా డు ||

స్ఀ ని స్ఀ ని   స్ఀ స సా రి ||
పో క చె క్క   గో టి గో - ||

, రీ రీ గ   రి స సా రి స ||
ఆ డెం త   లై లు గా - - ||

స్ఀ , , , ,   , , , - , , , ||
డే - -   - - - ||

ఆదితాళం

ధ సా స   స స సా   రి ||
ఏ డా ది   కో క మా రు ||

2   2
రి గ మ గ   రి స స రి ||
ఎ ల్లా ల మ్మ   పం డ గొ స్తై ||

రి మ గ రి   స స ధ ని ||
క ల్లు ముం త   గ తి లే - ||

సా , , | , , , , ||
దే - - |-   - ||

వల్లూరి జగన్నాధరావుగారితో ఇచ్చిన రికార్డు (1932)

ఘల్లు ఘల్లు మని చప్పుడేస్తోంది

28 వ మేళకర్త హరికాంభోజి స్వరాలు - ఆదితాళం

అల్లుడు

ధ స స స స స స స । రి మ మా మా ,, ॥]2
ఘల్లు ఘల్లు మ ని చప్పు । డే - స్తూం దీ ॥

మా గ మ
దీ ఆ -

ప ద ని ద ప ప మ గ । గ రి రీ రి రి గ స ॥
పి ల్ల నా - మీ ద వ ల । చిం దీ - - - - ॥

, మ మ గ రి గ సా రి ॥
దా న్నే డి పి స్తా - ను ॥

, మ మ మ మ మ గ రి గ ॥
మ ళ్ళీ ర మ్మంటా - - ను ॥

రి స సా - ,, ,, ।
నే - నూ —— ।

ధ సా స స స రి మ । మా , గ రి గ సా ॥
చి ల్కా వ ల్కా ల చి న్న । దీ - - - - ॥

ధ సా స స స రి ప । మా ,, ,, గ మ ॥
చి ల్కా వ ల్కా ల చి న్న । దీ - - దా ని ॥

ప ద ని ద ప ప మ గ । గ రి రీ రి రి గ స ॥
కు ల్కా చూ సి సో కు లె గు । త్తుం దీ - - - - ॥

, ధా ని స సా స | , ధా ని స మ మ గ రి సా, ||
ఇ ప్పు డె ల్తా నె | ఇ ప్పు డె ల్తా - - - నే ||

స ప ప ప మ మ ప మ | రి మ గ రి స ధా ని ||
నెల్లి రే పొ మా పొ నీ కు | న ల్ల కో క దె త్తా నె ||

2 2 2 2 2
స గ గ స స గ గ మ | మ ప పా ,, మ గ ||
ఇ గ్గు ను న్న ఎ ల్లి గా - డొ క డూ ఆ - ||

2
మ ని ద ని ప ద మ గ | మ ప ప మ గా రి స ||
పొ ర్గు ను న్న పు ల్లి గా - | డొ క డూ - - - - ||

స మ మ మ స మ మ మ |
ఇ ర్కు ల్లోం చి బొ ర్కు ల్లోం చి |

స మ మ మ స మా మ ||
ఏ లు సీ టి గొ ట్టే రు ||

2 2
, ద ద ద ప మా ప | గా - మ గ రి స ధా ని ||
ఇ ల్లు క ది లా వం కె | కా శ్శ ర గ దం తా నె ||

శంకరాభరణ ని | స రి రి స రి గా మ గ | రి స సా | ,, స ని ||
స్వరాలు నే | నొ ల్లి నో - ల త్తో నీ - | పి ల్లి నీ | బ ల్ ||

స రి రి స ని స రీ , స రి | గ గా రి |
టక్కరిగల పి - ల్లి అ ది | రణపెంకి |

స రి గా , ప ప ||
జ ల్లా దా ని ||

ప దా ప మ గ గా , స | స రి గ మ | గ రి రి స సా ||
మాటంత క ల్లా సం | సా - ర మ | ం త గు ల్లా ||

త్రిశ్రం

అత్త
ప | ప ని ద | ప ద ప | మ ప మ | గ మ గ ||
ఓ | రై - న | దా - ని | క - ల్ల | రెం దు ||

రి గ రి | స రి గ | మ ప మ | గ రి స ని ||
క - ల్లు | డా - - | - - - | - - నే - ||

అల్లుడు
సా రి | రీ స | స రి గ - మ గ ||
నొ ల్ల | నో - | ల త్తో - - నీ - ||

రి స సా ,, | ; ; ; ||
పి ల్ల నీ - | — ||

అత్త
శంకరాభరణ
స్వరాలు
ఫా స సా స | సా సా స రి ||
గొ ప్ప గొ ప్ప | వా రి ళ్ళ - ||
ని స రి స | రి రి రి ||
త ప్పొ - స్త | ద ను కో ||

రి ప మా గ | గా రి రీ స ||
సె ప్ప డా న్కి | సి గ్గు చేత ||

ని ని సా, రి | సా, | , , , ||
క ప్పె డ త | రూ | — ||

వచనం

ఇటుపైని, తప్పైతె
తన్నిపెట్టు, పాతిపెట్టు
వదిలిపెట్టు, గోతులోపెట్టు

స । ప నిద । ప దప । మపమ । గమగ ॥
ఓ । రై - న । దా - ని । క - ల్లి । రెండు ॥

రిగరి । ప రిగ । మపమ । గరిసా ॥
క - ల్లు । డా - - । - - - । - - - ॥

వల్లూరి జగన్నాధరావుగారితో నేనిచ్చిన రికార్డు (1988)

ఏం పిల్లో సింకిరి బింకిరి గున్నావు

ఖరహరప్రియ స్వరాలు - చతురశ్ర త్రిశ్రం

చతురశ్రం , సా రి ప మ రి స ||
ఏం పి ల్లో - - - ||

ని స రి స ని సా స ||
సింకిరి బింకిరి గు న్నా వు ||

త్రిశ్రం , , రి రీ స ని స రీ గ రి రి స ||
ఉం డు కు రా - డా - నా - ||

నీ స రి గ రి రి స సా సా ||
ఉం గ రా - లు పో - నా యి ||

చతురశ్రం , సా రి మా , మ ||
ఎ న్నె ల్లో న ||

త్రిశ్రం గ మ గ రి గ రి సా ని స నీ ధా ||
న్నెం దు కే - డి పి స్తా - వె ||

చతురశ్రం , సా రి గా రి స ||
సీ క చే సి రి ||

త్రిశ్రం సా గ రీ స నీ సా సా ||
గాం ధా రి గు మ్మ డీ ||

ఎన్నెల్లోలాగ: వీధిలో ఇలాయిగాడున్నాడు
సందులో సన్నాయిగాడున్నాడు

ఏంపిల్లోలాగ మేడమీద చిన్న పిన్నమ్మొనాది
ఉండుకుర్రోడా నా చీర జారిపోనాది
ఉండుకుర్రోడో జోడుంగరాలు పోనాయి

ఎన్నెల్లోలాగ : రూపాయో నారూపమంత పోనాది
పావలో నాపరువంత పోనాది

ఎన్నెల్లోలాగ : బేడకాసో నా బేరమంత పోనాది
అణకాసో నా అందమంత పోనాది ||

అనంతపురంలో సేకరించింది (1940)

నక్కలోళ్ళ సిన్నదాన్ని

శంకరాభరణం స్వరాలు - ఆదితాళం

1) , రీ ప పా మ గ | రి గ రి గ | మా గ మ గ స ||
న క్క లో ళ్ళ - | సి న్నా - దా | న్ని - - ||

, రి గ గ గా రి గ మ గ |
నా - ణ్యా మై నా - - - |

రి స సా , స | పా , , ||
చి న్నా దా | న్ని , , ||

2) , స్రీ స రీ రి మ రి | , స ని స | రి రి ||
వా లు కో పూ్పా - | పె - ట్టు | కో నీ ||

, స్రీ స రీ రి మ మ రి | , స ని స రి రి ||
క ట్ట మీ దా - - - | పో - త పుం టే ||

, రి ప మ మ రి రీ | , రి మ రి | రి స స ని ||
వా - డు చూ - సే | చూ - పు | లా - కూ - ||

, స్రీ స రీ గా రి గ ప మ | గ రి స స సా సా ||
వా లు కో పూ్పా - - - - | - జా - రి పో యె ||

3) (1) వలె పాడాలి
సిద్దలయ్య కొండమీద
సిన్ని కూరా కోసేదాన్ని

4) , నీ స రి స రి మ రీ |
ఊ రు చూ - డు - - |

, స నీ స | రి స రి మ రీ ||
దు - మ్ము | చూ - డూ - - ||

, స నీ స | రీ రి రి మ | రీ స నీ స రీ రీ ||
దు - న్న | పో తు ల - | - బా - రు చూ డూ ||

, రి ప మ | మ రి రీ | , రి మ మ రి రి స స నీ ||
బెం గు | ళూ - రి | కో - నే - ట్కా - డ - ||

, స నీ స రీ గా రి గ ప మ |
రా - యి కో నే - - - - |

గా రి స స | సా సా ||
- చి - న్న | వా డా ||

5) , నీ స రి గ గ రి సా |
సూ దు లో - - - - |

నీ , స నీ , స | రి గ గ రి సా ||
ద బ్బ నా - | లో - - - - ||

, రి మ మ మ రి రి స | నీ స నీ స | రీ ,, ||
ఏ - న్కా లే - దా - | హా - - - | యో - ||

, స రి రి | రి స సా | నీ స నీ స | రీ , , ||
తీ - న్కా | లే - దా | హా - - - | యో ||

6) * , రి రి - రి స స ని | ని స ని స - రి రి రి ||
పా ల పూ - స లు | ప గ డా ల పూ స లు ||

, రి మ మ - మ రి రి స | ని స ని స - రి ,, ||
ఏ - స్కా లే - దా - | హా - - - యో - ||

, ఫ రి రి - రి స సా | ని స ని స - రి ,, ||
తీ - స్కా లే - దా | హా - - - యో - ||

7) * ఆరికోళ్ళూ నెమలికోళూ
ఏస్కాలేదా హాయో
తీస్కాలేదా హాయో ||

సేకరణ నెల్లూరు యానాదులవద్ద

అంతే నాకుచాలు

చక్రవాకం స్వరాలు - త్రిశ్రం

1) స రి మా । మ గ రీ , స । సా ధా । స స స స ||
అం తే । నా కు చా - । లూ త । మ్మ ల పా కు ||

స రి మా । మ గ రీ , స । సా స । స స స ||
తొ డి మె । ప ది వే - । లూ వే । రే దిం క ||

స రి మా । మ గ రీ , స । సా సా । స స స స ||
కో - రే । ది క తే - । దూ అం । ద రి వో లె ||

స రి మా మ గ । రీ , స సా సా । స స స స ||
అ డి గే దా న్ని । కా - నూ కొం । ద రి వో లె ||

స రి పా , మ । మ గ రీ , స । సా , । , , , ||
కొ స రే - । దా న్ని కా - । నూ - । - - ||

చతురశ్రం

2) మ మా మ । మా మ మ గ మ ||
ము క్కా కు । ము క్కె ర తే క ||

ప ద ప మ । గా మ గ రి స ||
ము క్కు చి న్న । కా యీ - న ది ||

స ద ద ద | పా ద ప ప మ మా ||

ము గ్గు రు త | మ్ము ళ్ల - న - మ్మి ||

పా ద ప మా ప మ | గా మ గ రి స సా ||

ము కూ్కా - కూ ము - | క్కే రా - తే - రా ||

క్రింది చరణాలు 2 చరణం వలె పాడాలి

3) నడుమూకు వడ్డాణం లేక
నడుము చిన్న బోయినది
నల్గురు చెల్లెళ్ల నమ్మి
నడుమూకు వడ్డాణం తేర ||

4) చేతికి చెండీల్ లేక
చెయ్యి చిన్నబోయినది
చేనిలోని పంటానమ్మి
చేతికి చెండీలు తేరా ||

5) పట్టెమంచం పరుపు లేక
మనసు చిన్న బోయినది
పంట భూములమ్మూకోని
పట్టెమంచం పరుపుతేర

సేకరణ- హైదరాబాద్

కృష్ణుడు -- చెంచిత - సంవాదము

శంకరాభరణ స్వరాలు - ఖండం, త్రిశ్రం

కృష్ణుడు

సా న రి మ | మా మా మ | మా మ మా |
ప చ్చ నీ - | నీ లా ల | పా రు టా |

మ మ మా మ ||
కు ల సీ ర ||

మా మా మ | మా మా మ | మా మ ప గ |
పై న ల్లి | గం డో డి | పా పా - - |

గా గ గ స ||
ఏ వూ - రి ||

రి గా గా మ గ | రి రి స | రి గ గా | రి స సా స ||
దా నా - - - | వే ఓ య్ | చెం చి తా | ఏ - వూ రి |

రి గా రి | రి రి స ||
దా నా - | వే ఓ య్ || ము త్తెమా | ఏవూరి

దా నా | వే ఓ య్ || పగడమా | ఏవూరి
దా నా | వే - -

త్రిశ్రం

చెంచిత

స ప ప | ప ద ప | మ ప మ | గ రి సా ||
ఏ వూ రు | లై తే - | ఏ మి కృ | ష్ణా - డా ||

రి గ గ । రీ గ మ గా । రి స సా సా, ॥
ప ప ల్లె । లై తే - మి । కృ ష్ణా డా ॥

ఖండం

మా మ మా । మా మా మ । మా మ మా ।
అ డ వో ళ్ళం డే టి । సో టు లో ।

మా మ ప మ ॥
నీ కూ - - ॥

గా గ మ గ । రి స సా స । రి గా మ గ । రీ ,,, ॥
మా ట తే - । ముంటాయి । కృ ష్ణా ఽ - । డా ,,, ॥

తిశ్రం

ప ప ప । ప ద ప । మ ప మ । గ రి స స ॥
పో వో యి । పో వో యి । న ల్లి న్ని । బా - బు ల ॥

రి గ గ । రీ గ మ గా । రి స సా । సా, ॥
పొ ద్దా డ । బా యే - ర । నా - సా । మీ ॥

కృష్ణుడు * మ మా । మ మా । మ మ మ । మ మ మ ॥
పి ల్లా । భా మా । మే న త్త । కూ తు ర ॥

మేలూ కన్నులదాన ఽ జారుపైటదాన
కండ్ల కాటుకదాన, పండ్లదాల్చినదాన

మ మ మా ప గ | గ మ గ | రి స స ||
చెం చి తా నీ - | వే వూ రి | దా నా వె ||

రి గా మ గ | రీ, | , రి ||
చెం చీ - - | తా | నీ ||

రి రి గా మ | గ రి స | రి గా మ గ | రీ, ||
అ డు గు చూ | సి నే ను | చెం చీ - - | తా ||

రీ గ మ గా | రి స సా స | రి గా మ గ | రీ, ||
ఆ ర్నె - ల్లు | కా - సుం టి | చెం చీ - - | తా ||

స ప ప | ప ద ప | మ ప మ | గ రి సా ||
న న్ను పె | ళ్లాం డ వె | చెం చీ - | తా - నీ ||

రి గ గ గ | రి గ మ గ | రి స సా | సా, ||
కు ల ము ద్ద | రిం చే - ను | చెం చీ | తా ||

చెంచిత

మ మా | మ మా | మ మ మ | మ ప మ ||
ఛీ చీ | పో రా | సి గ్గు లే | ని వా డ ||

గ మ గ | రి స స | రి గా రి రి | రీ రి ||
హీ నం బు | లే దు ర | కృ ష్ణా - డ | నీ కు ||

మా నం బు | లే దు ర | కృ ష్ణా - డ ని న్ను ||
సూ త్రే ను | భయమూర | కృ ష్ణా - డ ను వు ||

న ల్లం గ | ఉం డా వు | కృ ష్ణా - డా - - ||
నాకుభయ | మే సు రా | కృ ష్ణా - డా - - ||

ప ప ప | ప ద ప | మ ప మ | గ రి స స ||
దూ రం గ | ఉం డా ర | న ల్లి న్ని | బా - బు ల ||

రి గ గ గా | రి మ గ | రి స సా | సా, ||
దు మ్మ ద ర | గొ ట్టే ను | నా - సా | మీ ||

కృష్ణుడు * పిల్లా జామా మేనత్త కూతుర
మేలు కన్నులదాన, జారుపైటదాన
కండ్లకాటుకదాన, వండ్లదాల్చినదాన
చెంచితా నే నెవరనుకున్నావె

గ గ మ మ గ | రి స స | రి గా | రి రి ||
ఎ వ ర - ను | కు న్నా వె | చెం చీ తా- నే ||

రే ప ల్లె | వా డా లో | చెం చీ తా-నే ||
గోపెమ్మ | కొ డుకూనె | చెం చీ తా-నే ||
గోపాల | కృష్ణుణ్ణె | చెం చీ తా-నే ||
మచ్చావ | తారుణ్ణి | చెం చీ తా - ||

స ప ప | ప ద ప | మ ప మ | గ రి స స ||
న న్ను పె | ళ్లా డ వె | చెం చీ - | తా - నీ - ||

రి గ గ గ | రి మ గ | రి స సా | సా, ||
కు ల ము ద్ద | రిం చే ను | చెం చీ | తా ||

చెంచిత ఛీ ఛీ పోరా సిగ్గులేనివాడ
హీనంబు లేదూర కృష్ణుడా-నీకు

మానంబు లేదూర కృష్ణూడా - నీకు
పెళ్ళాలు లేకనే కృష్ణూడా - నువు

నాసేడి కొట్తివా కృష్ణూడా - నువు
బాదతో నత్తివా కృష్ణూడా - నువు

వచ్చేటి తోవల్లో కృష్ణూడా - నిను
పామన్న బెరకాద కృష్ణూడా - నిను
తేలన్న కరవాద కృష్ణూడా

ప ప ప | ప దప | మపమ | గ రిస స ||
దూ రం గ | ఉం డా ర | న ల్లి న్ని | బా - బు ల ||

రీ గ గ గా | రి మ గ | రి స సా | సా, ||
దు మ్మ ద ర | గొ ట్టే ను | నా - సా | మీ ||

పో వో యి | పో వో యి | న ల్లని | బాబుల ||
పొ ద్దా డ | బో యే ర | నా - సా | మీ ||

చిత్తూరులో సేకరించింది
(1962)

నా నేరాలు ఎంచడే గారాల మొగుడు

శంకరాభరణ స్వరాలు త్రిశ్రం, చతురశ్రం

త్రిశ్రం

సా |
నా |

సా రి గా గ | గా మ మ గ రి ||
నే రా - లు | ఎం చ డే - - ||

రి గ రీ సా | స రి స రి గా ||
గా - రా ల | మొ గు డూ - - ||

, ధా ని సా | , రి , గా స ||
న న్న ఎ | త్తి ము ద్దు ||

సా స సా , | సా , , , , ||
లా డ తా | డే - - ||

చతురశ్రం

, ని ని ని | నీ , ని ని ని ||
ఆ డి తో | ఉం డ లే క ||

, స స స | సా , స స రి ||
ఆ గ మ్మ | కా కి లా గ ||

త్రిశ్రం

రీ గ గా గ | గా రి స సా ||
అన్ని ఊళ్లు | ముట్టిం - చి ||

స రి రీ , , | , , , , , , ||
నా - నే ః | - - ||

చతురశ్రం

స రి రీ రి | రి రి స ని ||
బెడ బండి | పచ్చి పాలెం ||
పిట్టా - పి | రం గి పురం ||

స రీ స | సా , రి రీ , స ||
అడాల | గ జ్జ కిం త ||

స రి గా రి స | సా , స సా , ని ||
మూ సా రం | పి ళ్ల క ద్రు ||
గూ టా లు | రా గం పే ట ||

త్రిశ్రం

సా రి రీ స | సా రి మా గ ||
రొ చ్చు మి ల్లి | రా ళ్ల గుం ట ||

కా టూ - క | లే క వ ల్లి ||
కా గ ప ట్నం | మం చా ల ||

సా రి రీ గ | రీ గ రీ గ ||
కో డి జు ట్టు | పా - లెం ||

రి రి గ రీ గ । రీ గ రీ గ ॥
కొ రుకు మిల్లి । బగ్గిపూ డి ॥

చతురశ్రం

స స రీ స । ధ సా స ॥
తొడ పప్రు । గ చ్చా రం ॥
చిలపలూరు । మందులూరు ॥

త్రిశ్రం

, స స । స స స । సా స । స ని ని ॥
దిమ్మ । తి రి గి । నేనొ । చ్చి - - ॥

, ధ ని । నీ ని । స ని ధ । ధ ధా ॥
తి న్నె । మీ ద । తొం గుం । - టె ॥

ధా స । సా ధ । సా రి । రి రి గ ॥
క మ్మ । గా - । కాళ్లు । పి సు కు ॥

సా , । సా , । , , , । , , , ॥
కా । దే । - - - । - - - ॥

సా రి గా గ । గా మ మ గ రి ॥
ఏ టి సే సి । నా - - - - ॥

సా స రీ స । సా , సా , ॥
ఏ డ కె ళ్లి । నా నా ॥

స రీ | గా గ | గా మ | మ గ రి ||
నెవ్వ | డొచ్చి | నా - | - - - ||

స ని స | రీ రి | రీ, | రీ , ||
ఎ ‌= గ్గు | సే య | దే, | - ||

రి రి రి | గా రి | సా రి | స సా ||
అ డు గు | దా ట | నం టా | = డు ||

రి రి రి | గా రి | సా రి | స నీ ||
జ డి సి | వో - | తుం టా | - డు ||

చతురశ్రం

స రి గ గ | గ గ మ గ రి రి ||
గ జ గ జ | లా డ తా - డె - ||

రి స స స | సా , స ||
నా - మ గ | డూ నే ||

త్రిశ్రం

రీ మ | మా మ | మా మ | మా గ ||
న క్కర | మ ల్లి | ప ద్దు | ల న్ని ||

రీ గ | గా గ | గ మ గ | రీ స ||
చ క్క | పెడుతు | కూ - - | చుం టె ||

చతురశ్రం

సా రి రి రి గ । గా మ గ రి ॥

ఉ క్కి రి బి క్కి । రా రా - డె ॥

గ రి సా స స । సా సా ॥

నా - - మ గ । డూ - ॥

సేకరణ వల్లూరి జగన్నాధరావుగారివద్ద
1934

ఎటులానే నడుగవస్తినె
(వేళంగిరాయుడు పదం)

శంకరాభరణం - ఆదితాళం

1 పల్లవి (ఎ) స స స ని దా పా గ మ ప మ |
ఎ టు లా - - నే - - - |

గ రి గ మ పా, దా, ని ||
- - న డు గా వ స్తి ||

సా ,, | ,, సా , రి |
నే - | - ఓ - |

స ని దా పా గ మ పా ప దా ని సా ||
య మ్మా లా - - రా ||

(బి) స స స ని దా పా గ మ ప మ |
ఎ టు లా - - నే - - |

గ రి గ మ పా దా ని ||
- న డు గా వ స్తి ||

సా ,, | ,, స రి గ రి |
నే | ఓ - - |

రి ప మ గ రి స | స రి స ని ద ప ద ని సా ||
- - - - | య - మ్మ - లా - - - ర ||

అనుపల్లవి

స ని స రి రీ రీ ।
ఎ టు లా - నే ।

రి రి రీ । రి స సా ॥
న డు గా । వ - స్తే ॥

స ని ని రి రి రి ని రి ।
ఎ టు లా - - నే - - ।

, రి గ రీ రి మ గ రి స సా ॥
న డు గా - - వ స్తే - ॥

, స గ రి గా రి సా స ని ।
, ఇ స్తా - - న ని - ।

స ప ద ని సా సా ॥
కో ం తా - సే పు ॥

, స రి గ రి ప మ గ రి స సా ।
ఇ వ్వా - - - - - న - నీ ।

ద ని సా ద ని సా సా ॥
కో ం - తా - సే పూ ॥

, ప మ ప ద ని స రీ స, స ।
గ ట్టి - - - - - - వే ।

సా ని రి స ని స ద ని సా స స ॥
శం గి - - - ధా - య డు ॥

ṙ ని స ద ద ని పా సా |

ఏ - ట్లా - శౌ - ఖ్యా |

ప ప సా ని ద ప గ మ పా ద ని ||

- మా యే న - - - మ్మ || ఎటులా ||

అనుపల్లవి లాగ

చరణం కంకణాలు చేయిస్తానని

కలసినాతో మాటాలాడి

మెలసి నాతో మాటాలాడి

స స స ṙ గా ,, గా |

కంక ణా లూ |

గ గ గ ṙ గా మ గ ||

అడు గా - బో - తె ||

, గ మ ప ప మ మ గ |

క - న్న తె - ౘ్ర - |

ṙ గ ṙ ప మ గ ṙ గ ṙ స స ||

జే సే - రా - యడు ||

సా, ṙ గ ṙ గా ,, |

కం క ణా - లా ,, |

గా, స పా సా, ని ||

ఓ హూో - ||

సా, రి గ రి । గా „ ॥
కొం క ణా - । లా „ ॥

గా, సా స స ని ॥
- - నీ - వ ని ॥

, సా రి గ రి స సా సా ॥
లం క - ణా - మూ - ॥

ద స ద రి స స పా । గ మ పా ద ని సా ॥
లా - యే - - । న - - - - మ్మ ॥

సవరాలు తెస్తానని
సద్దుచేసి మాటాళాడి
హద్దుమీరి మాటాలాడి
సవరాలు అడుగాబోతె
సకియా వేళంగి రాయడు
సవరాలా - ఆ ఆ
వివరాలా - నీపని
తవరము లాయెనమ్మ ॥ఎటులా॥

జగన్నాధరావుగారి వద్ద సేకరించి, నేనిచ్చిన గ్రామఫోనురికార్డు (1934)

కొప్పుల పువ్వులా

ఖరహరప్రియ స్వరాలు - త్రిశ్రం

అతను

, , రీ గ రి | స రి గ | రీ , గ సా ||
కొ ప్పు ల | పు - వ్వు | లా - - ||

, , రీ గ రి | స రి గ | రి గ స ||
క న్నుల | కా - టు | కా - - ||

, , , , , , | , , , | , సా ||
- - - - - - | - - - | - నీ ||

సా రి మ మా | ప ద ని | దా ప ||
చ క్క ని చె | క్కి - ళ్ల | పై న ||

మా గా రీ | స రి గ | రి గ స ||
చు క్క న్న | దే - మి | టే - - ||

రి గ మ | గ రి రి | గ స సా , , ||
పెం ట | పా - డు | గుం టా - ||

శంకరాభరణం స్వరాలు

ఆమె

, , రి మ రి మ | మా మ | మా మ ||
అ ద్దా - ల | మే డ | లో న ||

గ మ గ గ గ రి | రి గ రి | రి రి స ||
అ ద్ది కి ది గి న | ము ద్దు ల | మ రి ది ||

స రి గా రీ | రి ప మ | గా రి ||
న న్ను జూ సీ | న వ్వ ట | న్యా య ||

సా , , , , | , , , | , , , ||
మా - - - | - - - | - - - ||

ఖరహరప్రియ స్వరాలు

అతను

, , రీ గ రి | స రి గ | రి గ స ||
- - మో ము న | న - వ్వు | లూ - - ||

, , రీ గ రి | ప రి గ | రి గ స ||
- - క న్ను ల | కా - టు | కా - - ||

, , , | , సా ||
- - - | నీ ||

సా రీ మ మ | ప ద ని | దా ప ||
జా రూ - ప | య్యె - ద | మీ ద ||

మ గ గ రీ రి | రి గ మ | గ రి స ||
జ ల త రం చు | జి ల జి | లా - నా ||

మ గ గ గ రి రి | రి గ మ | గ రీ ||
రె ం డు క - ళ్లు | మి ల మి | లా - ||

నీ ని ని ని ని | సా రి | గ మ గ ||
మో హి ని య ను | కొం టి | నే - - ||

రి ప స స సా | సా , | , , , ||
ము - దు ల చి | టీ . | - - ||

శంకరాభరణ స్వరాలు

ఆమె , , రి మ రి మ | మా మ | మ మ మ ||
అద్దా - ల | మే డ | సం దు లో ||

మ గ గ గ గ రి | రి గ రి | రి రి ||
ఆ డి న మా ట లు | నే - డు | లే వు ||

, , గ స సా | సా రి | గ మ గ ||
చె - న్న | ప ట్న | మె ల త ||

స రి రి ప మా గా | , , గ | స సా ||
న న లే - - దా | న | - న్న ||

సా రి గ మ గ | స రి రి ప | మా గా ||
తీ సు కె ల త | న న లే - | దా ||

ఖరహరప్రియ స్వరాలు

, , రి గ రి గ | రి గ రి | రి గ రి ||
మా య దా రి | కా - పు | ర మూ - ||

శంకరాభరణ స్వరాలు

స రి రి గ గ స | స రి ప | మ గా | ; ; ; | ; , సా స ||
మ ర పి - స్త - | న న లే | - దా | - - - | - - నా టి ||

స రి గ గ మ గ | స రి గ | గ మ గ ||
మా - ట లు క ల | మా - ట | లు నే - ||

స రి గ స రీ, | స స | స సా ||
నెరుగ నై - | తిమ | రి ది ||

,, ని నీ ని | సా రి | రి రీ ||
నీ లాటి | రే వు | చూడు ||

రి గ మ గ రి రి | గ స స | రి ని ని ||
ని - న్ను న న్న | జూ చి | ముండల ||

,, ని స స స | ని స రి | రి రీ ||
మూ - తు ల | వి రు పు | చూ - ||

,, రి గ రి గ | రీ రి | , రి రి ||
త్రో వబో యె | అ బ్బా | - యి ల ||

రి గ మ గ రి స | సా స , ,, ||
త గు వు లా - ట | జూ డ - - ||

,, రి మ మా | రి మ మ | మా మ ||
అ బ్బ నా | వో ల్లు | న చ్చి ||

రి మా మా మ | గ మ ప | ద ప మ ||
పో తు న్నా ది | న డి వీ | - ధి లో ||

గ మ గా మ గ రి స | స రి గా | మ గ స రి ||
న వ్వు తే - - టి కి | ప టి మీ | దా - ||

గ మ గ రి స రి సా | సా - | , , , ||
కు లు కు తే టి | కీ - | - - - ||

స రి గా స రి | రి ప గ మ | గా రీ ||
అ త్త సూ స్తే - | క త్త కో - | - తో ||

సా, , , , | , , , | , సా ||
యీ - - - | - - - | - ఈ ||

స స సా సా సా | స రి గ | , స రి ||
క డ వ దిం చి | తో ట కా | - డుం డు ||

రి ప మ గ రి గ | సా, | ,,, ||
తొం ద ర గో స్తా - | నూ | - ||

ఖరహరప్రియ - స్వరాలు

అతను

ని ని ని ని ని ని | ని స సా ,, ||
వొ ది న న డు ము | లొ ం పూ ఆ ||

రి గ మ | గ రి స | సా సా ,, ||
స డ క | తీ - రు | సొం పు ||
వ ది నె | ప్పు డు | అదునై తే ||

తోటంతా పదునూ - అబ్బ
దబ్బకాయ పులుపూ - నా
రెండు చేతులు సలుపూ - నీ
రవికెంతో బిగువూ - నా
మనసెంతో లఘువూ

రి గ మ మా గ | రీ గ | గ స స ||
కో - డి గు - |డ్డెం త | తె లు పు ||

రి గ మ మా గ | రి గ సా " ||
కో - డ లం త | న లు పూ " ||

మామిడి పండెంత తీపి
మరదలంత తీపి
వగలమారి వదినైతె
వోపలేని తీపి

" గ గ మ గ | రి రి రి | రి రీ ||
కా ని స్తా - | ను చ్చు కో | పిల్లా ||

స రి గ గ గా | రీ స | స స సా ||
కా టు క బొ ట్టూ | తె చ్చు | కో పి ల్లా ||

చతురశ్రం

ధా | ధ స స రి | గా స రి ||
ఇం | దం దు కో పి | ల్లా - - ||

రి ప మ గ | రి గ రి స | సా " | " సా ||
ఎం దు పి ల్ల | మా ట లా డ | వు | మా ||
చి ట్టి పి ల్లా | ఎందుపిల్లమాటలాడవు | ||

సేకరణ = ముద్దువద్ద (1945)

పసిబాలోణ్ణయమ్మ

శంకరాభరణ స్వరాలు ఆది

1) ధ స సా | స రి స రి ||

ప సి బా | లో ణ్ణ య - మ్మ ||

రి ప పా ద ప | మ గ రి గ ||

ప సి బా - - | లో ణ్ణ - - - ||

స రి మ గ | స రి మ గ ||

చా ల్లెం డో - | కు ర్రా డో - ||

రి గ గ రి సా | సా , , ||

నీ మా టా - - | లూ ||

మా మ మా మ మా | మా మ మ మ గ మా ||

కా లు చూ డు కా | లం ద ము చూ - డు ||

పా ద ప మా మా | గ గ మ గ రి స సా ||

కా లు కు త గ్గ | గొ లు సు లు చూ - డు ||

రి రి మ రి సా | స ని సా రి , , ||

తీ సే - - స్త | గొ లు సు లూ ||

పె ట్లో పె డ త | గొ లు సు లూ ||

కొ దు వ పె డ త | గొ లు సు లూ ||

ఎ రు వు ఇ స్తా | గొ లు సు లూ ||

||పసి బాలోణ్ణయమ్మ||

2) చేయిచూడు చేయందముచూడు
చేతికి తగ్గ గాజులు చూడు

తీసేస్త గాజులూ
పెట్లో పెడత గాజులూ
కొదవ పెడత గాజులూ
ఎరువు ఇస్త గాజులూ ||ప||

3) వేలుచూడు వేలందము చూడు
వేలుకు తగ్గ ఉంగరం చూడు

తీసేస్త ఉంగరం
పెట్లో బెడత ఉంగరం
కొదవ బెడత ఉంగరం
ఎరువు ఇస్తా ఉంగరం ||ప||

4) ముక్కుచూడు ముక్కందం చూడు
ముక్కుకు తగ్గ బేసరి చూడు

తీసేస్త బేసరి
పెట్లో పెడత బేసరి
కొదవ బెడత బేసరి
ఎరువు ఇస్త బేసరి ||ప||

5) చీరచూడు చీరందం చూడు
చీరకు తగ్గ అంచుచూడు ||పసిబాలో||

సేకరణ- చిత్తూరు
1962

గోదారోరి సిన్నది

శంకరాభరణ స్వరాలు   మిశ్రచాపు

1) గ గా । రీ మ గ ॥ రి సా । సా స ధ ॥
గో దా । రో రి - ॥ చి న్న । దీ దా ని ॥

ధ సా । సా సా ॥ స రీ । గా స రి ॥
ఇం టి । కీ ర ॥ మ్మ న్న । దీ - - ॥

రి మ గ । రీ రీ ॥ రి మ గ । రీ రి రి ॥
అ ద్దం । వం టి ॥ మి ద్దే - । మీ ద కు ॥

రి మ గ । గ రి రి స ॥ స స రీ । గా స రి ॥
అ ద్దె - । కు - న ను ॥ పి లి సిం । దీ - - ॥

2) ధ సా । సా సా ॥ రి సా । ధ ధ ధా ॥
సు క్క । లాం టి ॥ దా ని । మొ క మూ ॥

ధ పా । పా సా ॥ రి సా । ధ స సా ॥
స న్నా । నై నా ॥ తీ గా । న డు మూ ॥

, రి గ । రి గ రి గ ॥ రి రి గ । రి గ సా ॥
అ బ్బ । దా - ని - ॥ మ న - । సు - - ॥

ధ ధ స । సా సా । సా రి ॥ గా స రి ॥
ఎ న్న - । పూ సా । లాం టి ॥ దీ - - ॥

3) (1) లాగ

పీకా మొయ్యా అన్నం వెట్టి
ఆకులాకు సున్నంరాసి

మళ్లానన్ను రమ్మన మాని
మరీ మరీ పిల్చింది ॥గో దారో రి॥

4) (2) లాగ

దిక్కూ మొక్కూ లేనిదాన్ని
నీకూ యెనకా ముందూ లేరు
ఉండరాదా నాకాడా
అని బతి మాలింది ॥గో దారో రి॥

5) (1) లాగ

ఈ ఇల్లూ ఈ మేడ
ఈ ఆవు ఈ దూడ
ఈ పొలము ఈ ఆస్తి
నా కిస్తానన్నాది ॥గో దారో రి॥

6) (2) లాగ

ఇంతా సెప్పి అంతా సెప్పి
పుంతాకాడా కానాపడి
ఎగాదిగా నన్నుసూసి
మొకం తిప్పేసింది ॥గో దారో రి॥

సేకరణ- బి. ఏ. రామారావు వద్ద

సీమదాన భూమిదాన

హరికాంభోజి స్వరాలు - మిశ్రచాపు

1) రి మ గ | రి స సా || రి మ గ | రి స సా ||
సీ - మ | దా - నా || భూ - మి | దా - నా ||

రి మా | మా మా || మ ప గ | గా గ రి ||
మా - | రూ గో || ల్లో - - | డా నే - ||

సా స | రి గ గ రి || స రి గ | గ రి రీ ||
సి న్ని | బ - ౹ - || పు ర ము | దా నా - ||

రీ , | , , స ని || ని ధ ధ | ని ఫ ఫా ||
రా | , , జౌ - || రౌ - ర | జా - ణా ||

ఫా ఫ | ధ స సా || రి గ మ గ | రి స సా సా ||
సి న్ని | బ - ల్లా || పు ర ము - | దా - - నా ||

సా , | , , , , ||
రా , | , , , , ||

2) రి మ మ | మా మా || రి మ మ | మా మా ||
ర్యా - గు | డే తే || భూ - మి | దా నా ||

పా ద ని దా | ద ప ప మ || మ ప గ | గా గ స ||
మా - | రు - గో - || ల్లో - - | డా నే - ||

సా రి | రి గ గ రి || స రి గ | గ రి రీ ||
రే ణి | వ ం డు - || వ - న్నె | దా - నా ||

రి , | , , స ని || ని ధ ధ | ని ఫ ఫా ||
రా , | , , జౌ - || రౌ - ర | జా - ణా ||

ఫా ఫ | ధ స సా || రి గ మ గ | రి స సా ||
రే ణి | వ ం డూ || వ - న్నె - | దా - నా ||

సా , | , , , , ||
రా , | , , , , ||

3) (2) వలె

కసువు లమ్మి కట్టెలమ్మి
మారుగొల్లోడా - నే
కటిక రేకుల చీర గొంటి
రా - జౌరౌర జాణ
కటిక రేకుల చీరకొంటిరా ॥

4) కుంచెపోసి కట్టబోతె
మారు గొల్లోడా - నాకు
కంచి నుండి కమ్మలొచ్చె
రా - జౌరౌర జాణ
కంచి నుండి కమ్మలొచ్చెరా ॥

5) కంచి మ్యాకల పాలుపోసి
మారు గొల్లోడా - నే
పెంచి తీరా నావికురు
లూ - జౌరౌర జాణ
పెంచితేరా నావికురులూ ॥

సేకరణ- మెసూరు

కోటిరత్నము ముద్దు కోమలాంగి

శంకరాభరణస్వరాలు - మిశ్రచాపు

1) , సా | గా గా || గ గా | గా గా |
- కో | టి ర || త్న మూ | ము ద్దూ |

మ గ రి | గా గా || మా స | మ గ గ ||
కో - - | మ లాం || గి - | - త న ||

గ రి | గా మ గ || గ రి | సా ని ||
కూ - | ట - ము || న కు | ర - ||

సా, | రి గ మ గా, రి || రీ, | ,,,, ||
మ్మ | న్నా - - - - || నీ | - ||

, సా | రి రి || రి సా | సా సా || , సా | రీ, స రి ||
కో | క్కూ రో || మ నీ | కో డి || కూ | సే వే - ||

గ రి సా | ని నీ ధ ||
- శ దా | - కా - ||

, ధ సా సా ని || సా, రీ గ గ ప || గ రి సా సా సా, ||
మ క్కు వా - || ది ర్చి పో - - || మ్మ న్నా - ||

సా, | ,,,, ||
దీ | - ||

2) కాటూక కన్నీరు గోటమీటుచు వక్క
పూసైన వచ్చి పోమ్మన్నాది

మాటొక్కటున్నది రాను దీరకుంచె
చీలైన ప్రాణంపమన్నాది ॥

3) సాదా బొమ్మంచుల సరిగ చెంగులమేల్
బుటేదార్ చీర తెమ్మన్నాది
ఊదాహాతలప్ పువ్వున్న జుంటేల్ రవిక
మీర కోరిక గలిగె నన్నాది ॥

4) నడుముకుచ్చులదండ నాగసరంబిళ్ళ
జడకు పూబంతు లేవన్నాది
గడియ నిదుర లేక కాచుకు నీమీద
ఎడలేని ప్రేమతోనున్నాది ॥

5) ముందునువ్వంపిన ముద్దువడ్డాణము
కుందనపు పువ్వు లేవన్నాది
సుందరి మెడపట్టి అందుండి సీలూడి
ఎందుజోయెనో యెరుగనన్నాది ॥

6) అత్తమామలు తన్ను అధికారము సేయ
అది యేమి పర్వాలేదన్నాది
కొత్త బంగరు మేడ ఉత్తరగది గోడ
ఎత్తు లేదని చెప్పమన్నాది ॥

7) వాదాములాడక భేదము సేయక
వచ్చిదర్శన మీయమన్నాది
మోదమలరా చిన్ని ముద్దులరమణి ఆ
రాధా రుక్మిణికన్నాచిన్నది ॥

సేకరణ - వల్లూరి జగన్నాధరావుగారి వద్ద
నేను గ్రామఫోనురికార్డు ఆగస్టు 1934 లో

విరహం - పాటలు

వకుళాభరణం స్వరాలు - త్రిశ్రం

స రి గ మా , | ; ; ; ||
ఓ - - - | - - - ||

గ మ ప ద ద ప మా | గ మ మ గ రి స రి సి ||
నం ద గి రి బం - - | గా రు మా - - మా - - ||

స రి గ మ గా స రి | గా మ ప మా గ రి ||
చం ద్ర గి - - రి - | చీ రా - - లం పే ||

రి స సా ,, ,, | స రి రీ , స ని నీ ||
వా - - - - | బం గా రు మా మా ||

స రి రీ, స ని నీ | స రి రీ, స ని నీ ||
పొం గా రు మా మా | రం గా రు మా మా ||

1) స స సా సా | సా రి ప మా మ మా ||
నీ కు నా కూ | దూ రా - - మై తే ||

గ మ ప ద ద ప మా | గ మ ప మా గ రి ప ||
పీ లి కొం - డా - - | ల డ్డా - - మై - తె ||

స రి మ మ మా ప మ | గ మా మ గ రి స రి నీ ||
ఇం టి కా డ సీ - - | చి న్నా - - దా న్ని - - ||

7)

స రి గ మ గా స రి | గ గ మ ప మా |

ఇం చు క ం త సే పు | త ల సూ – – |

గ రి రీ ||

కో ను చుం ||

సా, , , , , | స రి రీ స | ని నీ ||

డూ – – – – | బ ం గా రు | మా మా ||

బంగారుమామా | బ ం గా రు | మా మా ||

2) చెంగు చెంగునా బంగారు మామా
చంద్రగిరికీ చేరుకోవా
చెంతనున్న నీ చిన్నదాన్ని
చింతదీర్చి నన్నేలుకో మామా ||బంగారుమామా ||

గ్రామఫోనురికార్డు ఇచ్చింది 1946 లో
సేకరణ – అడవిబాపిరాజుగారి వద్ద 1935

విరహం - పాటలు

వకుళాభరణం స్వరాలు - త్రిశ్రం

స రి గ మా , | ; ; ; ||
ఓ - - - | - - - - ||

గ మ ప ద ద ప మా | గ మ మ గ రి స రి సి ||
నం ద గి రి బం - - | గా రు మా - - మా - - ||

స రి గ మ గా స రి | గా మ ప మా గ రి ||
చం ద్ర గి - - రి - | చీ రా - - లం పే ||

రి స సా ,, ,, | స రి రీ , స ని సీ ||
వా - - - - | బం గా రు మా మా ||

స రి రీ, స ని సీ | స రి రీ, స ని సీ ||
బొం గా రు మా మా | రం గా రు మా మా ||

1) స స సా సా | సా రి ప మా మ మా ||
నీ కు నా కూ | దూ రా - - మై తే ||

గ మ ప ద ద ప మా | గ మ ప మా గ రి ప ||
వీ లి కొం - డా - - | ల డ్డా - - మై - తె ||

స రి మ మ మా ప మ | గ మా మ గ రి స రి సీ
ఇం టి కా డ నీ - - | చి న్నా - - దా ని - -

స రి గ మ గా స రి । గ గ మ ప మా ।
ఇం చు క ం త సే పు । త ల సూ - - ।

గ రి రి ॥
కో ను చుం ॥

సా, , , , , । స రి రీ స । ని నీ ॥
డూ - - - - । బ ం గా రు । మా మా ॥
బంగారుమామా । బ ం గా రు । మా మా ॥

2) చెంగు చెంగునా బంగారు మామా
చంద్రగిరికి చేరుకోవా
చెంతనున్న నీ చిన్నదాన్ని
చింతదీర్చి వన్నేలుకో మామా ॥బంగారుమామా ॥

గ్రామఫోనురికార్డు ఇచ్చింది 1946 లో
సేకరణ - అడవిబాపిరాజుగారి వద్ద 1935

ఏమొదిన ఏమొందిన

కీరవాణిస్వరాలు - త్రిశ్రం, చతురశ్రం

త్రిశ్రం

మరదలు 1) ,, రి గ గ రి | సా స స నీ̣ ||
ఏ మొ ది న | ఏ మొ ది న ||

రి̇ రి గా రి | సా సా నీ̣ ||
ఎం దు కే - | డు త్తా వు ||

చతురశ్రం

ని̣ స రి గ | రి స స రి ||
ఎ ్రి నా - | వ ది న ను ||

ని̣ స సా | సా పా̣ ||
వ్వేం ట నే | సె ప్పు ||

వదిన 2) రి మ రి మ | ప పా ప ||
దేశ మెల్లిన | మీ యన్న ||

మ ప ప మ | గ రి సా ||
తి రి గి రా | తే - దు ||

ని̣ స నీ̣ స | రి గ రి̇ స ||
తి రి గొ త్తె | బా - గు న్ను ||

ని̣ స స స | సా సా ||
తీ ర్థ మె లు | దూ ను ||

త్రిశ్రం - 1 వతె

మరదలు 3) ఎల్లి నో డెల్లి నస్టె
ఉండిపో లాడ

చతురశ్రం

రేపో మా పోగాని
తిరిగొ త్తడొదిన

చతురశ్రం - 2 వతె

వదిన 4) సెప్పెల్లిన గడువూలు
దాటిపోనాయి
సెట్టెక్కి సూడోతె
వత్తున్న దేమొ

త్రిశ్రం - 1 వతె

మరదలు 5) సెట్టొద్దు సే ముద్దు
ఊరుకో వదిన
రాబోయె మాయన్న
రాకా మానాడు

చతురశ్రం - 2 వతె

వదిన 6) సూసీ సూసీ కళ్లు
కాసినాయి కాయూలు
మేసేటి ఆవూలు
మేసినాయి మేతాలు ||

పండుగ పాటలు

బేట్రాయి సామిదేవుడా

దశావతారాల పాట

కీరవాణిస్వరాలు - త్రిశ్రం

రి గ గా రి | సా రి రీ స | నీ ,,, స |
బే ట్రా యి | సా మి దే వు | డా న |

ధా ని నీ స ||
న్నే లి నో డ ||

రీ మ గా రి | సా గ రీ ని | సా ,,,, ||
బే ట్రా యి | సా మి దే వు | డా - ||

రి మ రీ మ | పా ప | పా, ||
కా - ట మ్మ | రా యు | డా ||

ప ప పా ప ప | మ ప మ | గ రి స ||
క ది రీ న ర | సిం హు | డా - - ||

పా పా పా | పా ప దా ప ||
ని శై న | పే రు గా డ ||

మ పా పా మ | గ రి స , స ||
ని న్నే - న | మ్మి తి నో - ర ||

1) చేపకడుపున చేరి పుట్టెగా - రాకాసిగాని
కోసాను చేసి ...

ఓపినన్ని నీళ్లలోన
వలచి వేగా మే తిరిగి
బాపనోళ్ల సదువులెల్ల
బమ్మదేవరకిచ్చినోడ ॥

2) తాబేలై తాను బుట్టెగా - ఆనీళ్ళకాడ
దేవాసురు లెల్లగూడగా
దోవసూసి కొండమీద
దూరగానె పిలసినపుడు
చావులేని మందులెన్నో
దేవర్లకిచ్చినోడ ॥

3) అందగాడ వవుదులేవయా - గోపాల - గో
విందరచ్చించి రావయా
పందిలోన సేరికోర
పంటితోన నెత్తి భూమి
కిందుమీదు సేసినట్టి
సందమామ నీవెగావ ॥

4) నారసింహ నిన్నె నమ్మతి నీవేనాటికైన
కోరిన నీ పాదమే గతి
కంబాన నీవుసేరి
ప్రహ్లాదు కండ్లగాంచి
కోరమీసాల శత్రు
గుండెపగల గొట్టినోడ ॥

5) బుడుత బాపనయ్యవైతివి - ఆచక్రవర్తి
నడిగి భూమి గెలుసుకొంటివి

శిశువు కాళ్ళోడవై
అడుగు వాని నెత్తిబెట్టి
తడవులేక లోకమెల్ల
పొడవు తోడ తొక్కినోడ ||

6) చెండాడి తార పరశుతో - గండ్ర చెండాడి తారపరశుతో
చండకోలబట్టి కో-దండ రామసామి కాడ
చెండుకోల సేసుకోని
కొండకప్పుడేగినోడ ||

7) రామదేవ రచ్చింపరా మాకెల్ల
భూమిలోన బుద్ధి సెప్పరా
ఏమితప్పు సేసినాడ | సామినాయపు బుద్ధి
నీమనసు చల్లదనము | మామీద సూపరోరి ||

8) దేవక్కదేవి కొడుకురా - మాకెల్ల
దేవుడై నిల్చినావురా
ఆవులమేపుకోని | ఆడోళ్ళగూడుకోని
తావు బాగ సేసికోని | తకిడి బిక్కిడి సేసినోడ ||

9) వేదాలనమ్మరాదనీ - చాత్రముల
వాదాలు బాగులేదనీ
బోధాలు సేసుకొని | బుద్ధులు సెప్పెన్న
నాద వినోదనయ్య | నల్లనయ్య నీవెళావ ||

10) కలికి నాదొరవు నీవెరా - నాతోడ
పలకవేమి బాలకృష్ణుడా
సిల్లిగట్టు పురమునందు | సిన్నిగోపాలుడై
పిల్లగోవి పట్టుకోని | పేటపేట తిరిగినోడ ||

తప్పెటగుళ్ళ పాట

శంకరాభరణస్వరాలు — ఆదితాళం

సా రి గా గ | మ గా రి స స ||
పా లా ము ని | కూ - తు - రు ||

, రి రి రి రి | గ మ గా రి గ ||
ప తి వా త | న్నా - - డో - ||

రి స సా , స | సా సా ||
ప తి వా , త | న్నా డో ||

, స రి రి | గా మ గ రి స సా ||
ఉ త్త మై | నా - - సీ - త ||

, రి రి రి | గా రి గ మ గ ||
నె త్తు కు | పో యో - - - ||

రి స సా , స | సా సా ||
ఎ త్తు - కు | పో యె ||

, స రి రి | గా మ గ రి స సా ||
హను మంతు | డ - - న్నా - డు ||

* , రి రి రీ రి రి | గా రి గ మ గ ||
అ ధి కా బ ల | వం తో - - - ||

రి స సా , స | స స స స ||

అ ధి కా బ ల | వం తో - ||

స | రి రి రీ | రి రి రి ఫ ||

ఓ | రెండు కే | డు త్తా - వు ||

* ఎ|గ్రి రావణుడా

ఎ|గ్రీ రావణుడా

అద్దిరి దిద్దిరి అద్దిరి దిద్దిరి } 2
అద్దిరి దిద్దిరి కో —

వల్లూరి జగన్నాధరావుగారితో కలిసి నేనిచ్చిన గ్రామఫోనురికా

1934

గొబ్బియళ్లో చిక్కుడు పూసింది

మాయామాళవగౌళ స్వరాలు - త్రిశ్రం

స స రి మా, | గ గ రి | రి స రి ||
గొ బ్బి య ళ్లో | చి క్కు డు | పూ సిం ది ||

గ గ రి స సా | , , , | , , , ||
చి న్ని కా సిం ధీ | - | - - ||

ని̣ నీ̣ స రీ | రి రి గ రి | స ని̣ స | రీ గ రి సా |
గొ బ్బి య ళ్లో | అ ర వా ళ్ల | తో ట ల్లో | మ ల్లే - పూ |

స సా , , , | , , , ||
సిం దీ , , , | , , , ||

గొబ్బియళ్లో నువుకోయ బోతుంటె | మాసెల్లి కోసె
" మాసెల్లెత్తుక పోయి | యెట్టోళ్లకిచ్చె
" యెట్టోడు మాకొక్క | యెండిసీరిచ్చె
" యెండిసీర కట్టుక్కొని | ఏలూర్కి పోతె
" ఏలూరు బాటల్లో | కుంకామురాలె
" ఆ-కుంకము కురిపించి | కోటకట్టించె
" ఆ-కోటల్లో మావదిన | మేలంపు కత్తె
" కోట కోటంటారు | ఏదక్కలారా
" సూద్దామురండక్క | సుక్కలకోట
" ఆ సుక్కల్లకోట కింద | గచ్చొక్క పొద
" ఆ గచ్చొక్క పొదకింద | మంచినీళ్ళబావి

,, ఆ మంచినీళ్ళబావికి । యెండిసేంతాడు
,, ఆ ఎండి సేంతాడుకి । గిలకల్ల సెంబు
,, ఆ గిలకల్ల సెంబేసి । గిర్రున ముంచంగ
,, గిలకల్ల సెంబులో । జీడిగింజ దొరకె
,, ఆ జీడిగింజెత్తుకుపోయి । పేదోళ్ళకిస్తి
,, పేదోళ్ళ కివ్వంగ । పెద్దక్కబొమ్మ
,, ఆ పెద్దక్కబొమ్మాకి । పెట్టిలో నగలూ
,, ఆ పెట్టిలో నగలన్ని పెడుదునా బొమ్మా
,, దండాన్ని సీరలూ కడుదునా బొమ్మ
,, పెట్టిలో సొమ్ములూ పెడుదునా బొమ్మా

సేకరణ - నెల్లూరు
1946

గొబ్బితట్టు దామురారె

మోహన స్వరాలు త్రిశ్రం

1) ధా ధ సా రి | గా ప గా రి ||
గొ బ్బి త ట్టు | దా ము రా రె ||

సా గ రీ స | ధ ధ ధ స ఫ ఫ ||
గో ప గో పి | క ల ము గూ - డి ||

సా , సా స | సా రి సా స ||
గో పా ల | కృ ష్ణ జే రి ||

ధా స సా స | గ రి స స సా ||
గో వు మీ ద | గో - కు ల మూ ||

2) గా ప గా రి | సా స రీ రి ||
మ ధ్య చె ట్ల | దీ ప ముంచి ||
మ ల్లె పూ ల | దం డ చు ట్టి ||
మధురమధుర | గానములకు ||

స గ రీ రి స | ధా ధ స ఫ ఫ ||
మ న సా ర గ | నా ట్య మా - డి ||

3) స | సా ద సా రి | గా ప గా , ||
ఒ | కొ క్క గో ప | బా లు డూ ||
ఒ | కొ క్క బా ల | కృ ష్ణు డూ ||
ఒ | కొ క్క గో ప | బా లి క ||

స | సా గ రీ స | ధా ధ స ఫ ఫ ||
ఒ | కొ క్క చి న్ని | రా ధి క గు చు ||

మిగిలిన చరణాలు - 2వ చరణం వలె

4) ముద్దబంతి పచ్చపూలు
ముద్దు చేమంతి పూలు
ముద్దియలూ పూజచేసి ॥గోబ్బి॥

3 వలె

5) అటొక్క చిన్ని బాలిక
ఇటొక్క చిన్ని బాలుడు
ఒకొక్క దివ్వె చెట్టుచుట్టు ॥గోబ్బి॥

2 వలె

6) కంకణములు కదలియాడ
అందెలన్ని అదరిమ్రోయ
హారములు అల్లనాడగ
తాటంకము లాటలాడ ॥గోబ్బి॥

7) అడుగు అడుగు తడబడక
చేయి చేయి చెదరకుండ
చుట్టు వరుస తప్పకుండ
గొంతు గొంతు కూర్చుకొనుచు ॥గోబ్బి॥

తధిగిణ తధిగిణ తధిగిణతోం
తళంగు తళంగు తళంగుతోం
తకిట తకిట తక తధిగిణతోం
తళంగు తోధిక్క తధిగిణతోం ॥

8) గోపాల కృష్ణరారా
గోవింద కృష్ణరారా

గోకుల బాల రార
గోపికా మనోహర రార ॥

9) మాధవ కృష్ణ రార
మురళీ మనోహర రార
ముద్దుల కృష్ణరార

10) నా కన్నుల వెలుగ రార
నా వలపుల కోలుకా రార
నా తలపుల వెన్నెలరార
నా కులుకులములికి రార ॥గొ చ్చి॥

సేకరణ - నెల్లూరులో (1946)

గొబ్బియళ్లో సకియావినవె

శంకరాభరణ స్వరాలు - ఆది

1) సా సా సా స ధ | స స స | రి గ గ గా ||
గొ బ్బి య ళ్లో - | స కి యా | - వి న వే ||

సా స రి స ని ధ ప | ధ ని స రి | సా , , ||
కృ ష్ణు ని చ రి తము | కా - న - | రే - - ||

2) దరిద్రుడైనా కుచేలు నాకు
దరిశన మొసగిన మాదవుడూ
ఆయన కోర్కెలు తీర్చెనే - చెలి
ఆయన కోర్కెలు తీర్చెనే ॥

3) యమునా తీర ఇసుకల యందు
రాధా మాధవ రాత్రుల యందు
ఆటలాడ నేర్చాడే - చెలి
ఆటలాడ నేర్చాడే ॥

సేకరణ - నెల్లూరు

1946

గొబ్బియళ్లో గొబ్బియని పాడరమ్మ

ఖరహరప్రియస్వరాలు - ఆది

1) గ గా మ పా, మ | ప ద ని ద | ప ప గ మ ||
గొ బ్బి య ళ్లో - | గొ బ్బి య ని | పా డ ర మ్మ ||

పా ప ద ప ప మా గ రి సా |, రి గ రి | సా ,, ||
ని బ్బ ౦ ర ౦ పూ చే డె లే | గొ బ్బి య | ళ్లో - ||

2) గొబ్బియళ్లో పార్వతి పతిని దలచి
పరమ గొబ్బి తట్టరే గొబ్బియళ్లో ||

3) గొబ్బియళ్లో గొబ్బియని పాడరమ్మ
కంచివరద రాజునూ గొబ్బియళ్లో ||

4) గొబ్బియళ్లో వీధిలో విస్తారమాయె
తేరులో శృంగారమాయె గొబ్బియళ్లో ||

5) గొబ్బియళ్లో ఆవులావులు కదిలెనమ్మ
ఎవ్వరావులు కదిలేనే గొబ్బియళ్లో ||

6) గొబ్బియళ్లో పేరుగల రంగసామి
మందటావులు కదిలేనే గొబ్బియళ్లో ||

7) ప ప ప పా ప ప సా మ గ మా ||
ఎం డె త్తు ఎం డెం ద న మె త్తా - ||

, ప ద ప మ | గ గ రి సా ||
ఎం డి పూ ల | గొ డు గె తూ ||

ఎండిపూల గోడ గూకిందా
ఎంక టేశుని పూజెత్తూ ॥ గొబ్బి ॥

7 వలె

8) రాగెత్తు రాగందనమెత్తు
రాగిపూల గోడుగుకిందా
రాములవారి పూజిత్తూ ॥ గొబ్బి ॥

9) పడమటేది చేడెల్లార
గొబ్బితట్ట నోస్తూరా
గొబ్బితట్ట నోస్తుముగాని
ఏమిఫలములు కలుగూరు

వచనం

ఒంగోని తట్టే వారికి
ఒళ్ళంత బంగారం
కూర్చోని తట్టేవారికి
కుందన బంగారం ॥

సేకరణ నెల్లూరు

పో పో పో చెలి

సింధుభైరవి స్వరాలు - ఆదితాళం

1) సా స ప । పా ప ద మ మ ప ద । పా, మ గ గ ॥
పో పో - । పో చె లి నే - రా - । లే ను చె లి ॥

, రి స ని । సా, రి గ మ గ రి గా రి । సా ,, ॥
చి న్ని గో । పా లు డే - మా య ల్ వా । డే ,, ॥

వేణూ గోపాలుడై పోతున్నాడే చెలి
రారే సకియలార పోదాం వేగ ॥

2) ప ప పా ప । ద స సా స ॥ ని ద నీ ద ।
ని - న్నా సం । దీ వే ళ ॥ నీ - ళ్ళ ల్లో ।

ప మ పా ప ॥
ని ల బ డి ॥

ప ద ప మ । గ రి గా రి గ ॥
పో - న్న మ । నె - క్కా - డు ॥

సీటీలు కొట్టాడు
రమ్మాని పిలిచేడు
ఈలాలు వేశాడు

గ రి గా । స రి సా ,, ॥
గో - - । పా లు డూ - ॥

2 వలె

3) నిన్నా సందివేళ నీళ్ల ల్లో నిలబడి
సీటీలు వేశాడు
ఊలాలు వేశాడు
కూసుంటె కృష్ణమ్మ
నిమ్మపళ్ళేశాడు ||

సేకరణ - నెల్లూరు
1946

దుక్కులు దుక్కులు

శంకరాభరణ స్వరాలు త్రిశ్రం

1) ధ స స స స స | స ని స రీ , ||
దు క్కు లు దు క్కు లు | దు - న్న రే ||

రి మ గ రి రి స | సా స సా , ||
ఏ - మి దు క్కు లు | దు న్న రే ||

రి రీ రీ రి | రీ రి రి స రి ||
జ లా వా రి | తో ట లో - న ||

గ మ గ రి మ గ | రి స స సా , ||
జా - మ దు క్కు లు | దు - న్న రే ||

రి రీ రీ రి | రీ రి రీ రి ||
వి నం డో యి | జా ణ లా ర ||

రీ రి రి రీ | రీ రి రి స రి ||
వే ద గి రీ | ప శు లా - ర ||

గ మ గ రీ గ మ మా | రి సా సా , ||
వ ణ ం గా - య | గొ బ్బి ళ్లో , ||

2) విత్తనం విత్తనం వేసెనే
ఏమి విత్తనం వేసెనే
జలావారి తోటలోన
జామ విత్తనం వేసెనే
వినండోయి — — గొబ్బిళ్లో

3) తీగతీగ లేసెనే
ఏమితీగ లేసెనే
జలావారి తోటలోను
జామతీగ వేసెనే
వినండోయి — — గొబ్బిళ్లో ॥

4) కాయ కాయ వేసెనే
ఏమి కాయ లేసెనే
జలావారి తోటలోన
జామకాయ కాసెనే
వినండోయి — వణంగాయి గొబ్బిళ్లో ॥

5) పండు పండు పండెనే
ఏమి పండు పండెనే
జలావారి తోటలోన
జామపండు పండెనే
వినండోయి — వణంగాయి గొబ్బిళ్లో ॥

6) పాది పాది లేసెనే
ఏమి పాదు వేసెనే
జలావారి తోటలోన
జాజిపాదు వేసెనే
వినండోయి — వణంగాయి గొబ్బిళ్లో ॥

సేకరణ - మా పనిమనిషి భ్రమర వద్ద
1954

అమ్మమాయమ్మా

శంకరాభరణ స్వరాలు త్రిశ్రం

1) సా , స సా స స రి | గ గ గ | గ మ గ ||

అ మ్మ మా య మ్మా - | మా ల చ్చ | మ మ్మా - ||

రి రి రి రి రీ స రి గ మ గా | రి స స స | స సా ||

అ ను ది న ము నీ - సే - వ | ఆ - నంద | మ మ్మా ||

ధ స స స స రి | గ గ గ | గ మ గ ||

చి న్న లు పె ద్ద లు | నీ సే వ | చే శా ము ||

రి రి రి రీ గ మ గా | రి స స స | స సా ||

మ - ము్మ కా పా డ - వె | మా - ల చ్చ | మ మ్మా ||

2) ఉత్తరాదినా పుట్టేనమ్మా
దక్షిణాదినా వెలసేవమ్మా ॥అమ్మ॥

3) వీధి వీధులూ తిరిగేవమ్మా
వీరగంధం నీవు కోరేవమ్మా ॥అమ్మ॥

4) సందు గొందెలూ తిరిగేవమ్మా
సన్నజాలలా పట్టేవమ్మా ॥అమ్మ॥

5) సూరీను కెదురుంగ నిలిసేవమ్మా
కాటుక సుక్కాబొట్టు తీర్చేవమ్మా ॥అమ్మ॥

సేకరణ - నెల్లూరు యానాదుల వద్ద

ఎంతటివాడోయ్ చిన్నికృష్ణుడు

శంకరాభరణస్వరాలు (29 మేళకర్త) - ఆదితాళం

1) స రి స రి | స రి స రి || , గా మ | గా గ స ||
ఎం త టి | వా - డో య్ || చి న్ని | కృ ష్ణు డు ||

పా, పా ద ప మ || మా, మా ప మ గ ||
ఆ రా వ ణు ని || చం పే ను మా - ||

రి, స రి రి ధ | ; ; ; ; ||
యా మృ గం బై - | ||

సా సా | స రి రి గ || రి స సా | స ధ ,, ||
ఏ లా | లో - - - || ఏ - లా | లో - ||

మాయామాళవగౌళ (15 మేళకర్త) స్వరాలు

2) స రి స రి | స రి స రి | , మా మ | గ రి రి స ||
ప ద కొం | డే - ళ్లా - | గొ ల్ల | బా - ను ల ||

శంకరాభరణం (29 వ మేళకర్త) స్వరాలు

పా ప మ | పా దా | పా ,, | మ గ రి స ||
కొం ప ల | దూ రా | డే | - - - - ||
ఆ వు ల | గా చా | డే | - - - - ||
వే ణు వు | ఊ దా | డే | - - - - ||

సా సా | స రి రి గ | రి స సా | స ధ ,, ||
ఏ లా | లో - - - | ఏ - లా | లో - ||

(2) వలె

3) భూతకి ముక్కు చెవులకోసి
వారధి కట్టాడోయీ
వాలిని చంపాడోయీ
ఏలాలో - ఏలాలో ||

4) అటు నిటు జూచి చీరలెత్తుకెళ్ళి
చెట్టెక్కి నకిలించాడోయి
వేణువు ఊదాడోయీ
ఆవులగాచాడోయీ
ఏలాలో ఏలాలో ||

శివ శివ మూర్తివి

శంకరాభరణ స్వరాలు - ఆది

1) గ గ గ రి | రి స స రి || రి గా రి | రి స స రి ||
శి వ శి వ | మూ - ర్తి వి || శృం గా ర | మూ - ర్తి వి ||

గ గ గ రి | రి స స రి || రి గా రి | రి స స రి ||
కొ మ్మ త ల్లి | కీ - ర్తి - || ఒ జ్ఞా ఢ | జై - కీ - ||

గా, గ గా రి | రి స స రి || రి గా రి | రి స స రి ||
కా య లే - | పిం జ లే - || క వ్వా ము | రు క్కు లే - ||

రీ, గ గా, రి | రీ, గ రి స || స స సా, స | సా ,, ||
అ మ్మ త ల్లి | కొం డిం ది || సి రి పాయస | మే .. ||

2) * ని ని సా గ | రీ, గ రి గ || రీ, గ రీ గ గ |
సి రి పాయసం | ప ట్టు కొ ని || సి క్కు డా కు లో |

రి గ గా రి స ||
పె డి తే - ను ||

నీ, స సా, రి | రీ, గ రీ సా || సా, స సా, స |
మే లు కో వె | గ్రై ర - మ్మ || మే డ మీ ది |

సా ,, ||
కీ - ||

2 వలె * ఇం టి మీ ద | నా గ స్న || ఈ ర ప ళ్లెం | ప డి తే ను ||
కా తు రో - | గై ర మ్మ || క ల్యా - | - ణ మూ ||

4) మా మ మ | మ గ రి రి || సా ,, | రి గ గ రి ||
అ న్న ల | గ ల సె రి || యా | అ లి గి - ||

రి స పా | సా ,, | ,,,, | ,,,, ||
ప డు కుం | టే | - | - ||

సుక్కంటి తనయన్నా - రెక్కొట్టిలేపి
సుక్కబొట్టూ లెగుమీ - సూరమ్మాలెగుమీ
గంధకస్తురి లెగుమీ - గైరమ్మా లెగుమీ
పంటి తమలపాకు - ఓలమ్మీలెగుమీ
పండుతమలపాకు - పారమ్మాలెగుమీ
నీమామ సూరన్నా - తొలాసొదారూ
ఎత్తిపంపినాడు - ఏడంబరాలు
కట్టి పంపినాడు - గుత్తు మల్లెల్లు
అవి ముడుసుకొని - అంగుళ్ళకేడితె

1) అంగుళ్ల రామతులసి - అలుకాలలకంగా

2) పంటల్ల రామతులసి - పంటాలేయంగా

3) ఏనుక్కు రామతులసి - ఎన్నాలేయంగా

4) బంతులకు రామతులసి - పళ్లేపండంగా

5) స ప పా | పా, ద || మ ద ప మ | గ రి సా ||
సి రి దె | బ్బా - || గ జ దె - | బ్బా - - ||

స రి గ | <u>మా ప మ</u> గ రి || గ స సా | సా ,, ||
గ జా న | వో - - రి ధి || గ జ దె | బ్బా ||

రి మ మా । మా మ మ ॥ మ ప ప మ । గ రి స ని ॥
గ జ దె । ళ్ళా ళ డ ॥ రే - కు ల । బో - లు - ॥

సా రి గా రి రి స ॥ సా సా సా ,, ॥
గౌ రి దే వి సు తు ॥ దే డ మ్మా - ॥

వాడిన పువ్వుల వసంతరాయుడు
కొలువుకెల్లి నాడినరమ్మా
కొలువుకెల్లి పండ్లల్ల పండును
గెలుసుకొచ్చి నాడినరమ్మా
గెలుసుకొచ్చి నాళాల గౌరుకు
మేడకట్టి నారినరమ్మా
మేడకట్టి తన బాల గౌరును
మేడనుంచి నాడినరమ్మ ॥

6) సా రి గ । గ రి రి స ॥ సి , , । ని స ని స ॥
ఎ త్తే - । బం గా - ॥ రూ , , । గౌ - రూ - ॥

సా రి గ । గ రి రి స ॥ సా , , । , , , , ॥
కొ ప్పె - । రై - రే - ॥ కా , , । , , , , ॥

కొ ప్పె రే రే కా గౌరూ
కొటి స్తె కొ ట్ల మ్మా -
కొచే స్తె కొ ట్ల మ్మా గౌరూ
సన్నపప్పు య్యే - డూ
సన్నపప్పు య్యే డూ గౌరూ
జారే జలతా రూ
జారే జలతా రూ గౌరూ
పదాల కూ శర ణూ -

7) సా ప స | ప ప ప ద || మ ద ప మ | గ రి సా ||
సు ట్టు తి | రి గి నా - || డే - - - | జో - గి ||

సా సా | సా స రి || మా ప మ గ రి | గ స సా ||
శూ లం | ప ట్టా - || డే - - | జో - గి ||

8) స రి స రి | గ రి , స ని || స రి రి స | సా సా ||
ఆ - హో - | - బై - || రూ - ప ము | జో గీ ||

ఆదీ బై రూపము జోగీ
సిందూ బై రూపము జోగీ
సితడే బై రూపము జోగి

9) స రీ రి | కి రీ || రి రి రి రి, రి రీ ||
అ టా రు | మాన్యం || తె లు గు నా, ట కం ||

రి రి రి రి | రి రీ స || స రి మ గ | రి స సా ||
ఎ రు క ల | వసంత || మా - డె ను | జో - గీ ||

10) ధ స ధ ధ | స ధ స రి || మా , గ | రి గ రీ రి స ||
జో - గి ప | - ల రా - || డే - | మా య ల ||

ని స రి | స రి స సా || సా , , | , , , , ||
జ ం గ | మే - ల రా || డే , , | , , , , ||

దుంప దుంప ఎంటికాలు

శంకరాభరణం స్వరాలు త్రిశ్రం

1) సా ధ | సా రి | గా గ | గ మ గ ||
దుం ప | దుం ప | ఎం టి | కా - లు ||

రి గ రి | గ మ గ | రి రి రి | రీ రి ||
దు - వ్వ | రా - దు | ము దు వ | రా దు ||

గా గ | గ గ రి | గా గ | మ మ గ ||
దూ సి | ము డి సి | కొ ప్పు | ఎ డి తె ||

రీ , , , గ | రి సా | రీ రి ||
నో ఓ | దొ ర | సా ని ||

చతురశ్రం

గ గ గ రి | గ గ మ గ | రీ , గ | రి స రి రి ||
బంగారు తు | మ్మె ద లా లు | నో ఓ | దొ ర సా ని ||

2) పడమటింటి పుణ్ణాన
బాలరాజుల కన్నావు
బాలరాజుల కన్న నడుములో - ఓ దొరసాని
బంగారు తుమ్మెదలాలునో ||

3) నీలి నీలి మేలి ముసుగు
నీ నడుము పిడికిడైన
నీ సాటి యారాళ్ల కన్ననో - ఓ దొరసాని
నువ్వే మరిమించి యున్నవో - ఓ దొరసాని ||

సేకరణ - హైదరాబాద్

టేకుమాను కొట్టిచ్చి

శంకరాభరణ స్వరాలు త్రిశ్రం

1) ధా స సా స | సా సా రి | రి మ మా మ |
టే కు మా ను | కొ ట్టి చ్చి | టే కు మా ను |

మా మా మా ||
కొ ట్టి చ్చి ||

మా పా మా | గా,గా , | గా మ గా రి | రి ,, స రి ||
క ట్టి చ్చె | రా కా | ళ్ళ మ్మ తే - | రూ కా - ||

గా గా మా | గా , రి రి | రి గ రి స | సా , , , , ||
ళ్లై త్తా యె | రా కా - | ళ్ల మ్మ తే - | రూ - - ||

రి గ రి గ | రి గ రి గ | మా పా మా |
అ చ్చి గో డు | బు చ్చి గో డు | పు న్నా మ |

గా రి సా స ||
చం ద్రూ - డు ||

సా రి గా | గా, గా రి | రి గ రి స | సా , , , , ||
క ట్టి చ్చె | రా కా - | ళ్ల మ్మ తే - | రూ - - ||

2) మద్దిమాను కొట్టిచ్చి | మల్లాయెనె చెక్కిచ్చి
కట్టిచ్చె రాకాళ్లమ్మ తేరు కా
ళ్లైత్తాయె రా కాళ్లమ్మతేరు
అచ్చిగోడు బుచ్చిగోడు పున్నామ చంద్రూడు

3) తాటిమాను కొట్టిచ్చి । తీరుగానె చెక్కిచ్చి
కట్టిచ్చెరా కాళ్లమ్మతేరు - కా
ళ్లెత్తాయెరా కాళ్లమ్మతేరు
అబ్బిగాడు బుచ్చిగాడు । పున్నామచంద్రూడు
కట్టిచ్చెరా కాళ్లమ్మతేరు

4) రాగిమాను కొట్టిచ్చి । రంగుగానె చెక్కిచ్చి
కట్టిచ్చెరా కాళ్లమ్మతేరు - కా
ళ్లెత్తాయెరా కాళ్లమ్మతేరు
అచ్చిగాడు బుచ్చిగాడు పున్నామచంద్రూడు
కట్టిచ్చెరా కాళ్లమ్మతేరు

వల్లారిబాబో

హరికాంభోజిస్వరాలు - ఏకతాళం

1) రి రి రి స | రీ, స నీ | సా, గ రి స | సా సా ||

వల్లా రి బా | బో - - | కా వు రో యి | ర న్నా ||

రి రి రీ రి స | రి రీ రి మ | రి రి రీ రి స | రీ రీ |

జరు గు జరు | గ న్నా నే - | జ ర గ లే - | న న్నా ||

రి గి రి స | రి రీ రి మ | రీ రి రి | సా రి రి ||

కొండ కి పో | వా ల అ - | పూ పు లు | తే వా ల ||

2) రీ రి రి మ రి రి రి స | ని స ని స | రీ " ||

చి ల క వా - గ నం | గ జా - న | నా " ||

ఎ ల క వా - గ నం | గ జా - న | నా " ||

నం ది వా - గ నం | గ జా - న | నా " ||

గ రు డ వా - గ నం | గ జా - న | నా " ||

3) పా పా | పా పా | మ ప మ గ | రీ " ||

బా యీ | బా యీ | గ జా - న | నా - ||

రి మ మ గ | గ రి రి గ | స సా స | సా " ||

పా - ర్వ తి | నం ద న | గ జా న | నా ||

4) రి రి మ రీ రి స | సా, సా, సా | ని స ని స | రీ రీ ||

అ మ్మా కా | మా చ్చ మ్మ | తి రు నా - | ళ్లంట ||

రి మ మ మ | రి రి రి స | స రి రి రి |

స స స స ||

న్న వా డ ||

5) గోవుగర్భము కడదాకా
నడసీపోవద్దు వంటరిగా
పోయేదారిలో ఎలుగు బంటులు
నీవేజాగరతా ||

సేకరణ నెల్లూరు యానాదులవద్ద

ఏడుకొండలవాడా

శంకరాభరణస్వరాలు - ఆది

1) ,,,, ,,,, | ,,,, | ,, గ గ ||
| | ఏ డు ||

రి గ మ గ రి గ మ గ | రి గ మ గ | రి స సా ||
కొం డ ల వా - డ - | వెం క ట | ర మ ణా ||

రి గ రి స ని రి స ని | ధా ,, | ,, ధ ని ||
(శ్రీ) ని వా స రా - - - | రా | ఓ - ||

సా, స రి స గ రి సా | సా ,, | ,,,, ||
వెం క శే . - - - | శా - | - ||

2) , ప ప మ గ గ మ రి | గ మ ద ప | ప ద స నీ ||
రం గ నా - య కు ని | గు డి దా - | కా - - - ||

, ద ద ద ని దా ప ద పా మ గ |
న డ చీ - - పో - - వ ద్దు |

గా మ ని | ద పా , ||
వ ం ట | రి గా ||

, ద ద ప ద ని ద ప మ మ | , ప ప మ |
పో యే - దా - - - రి లో | రా డీ - |

ప ద ప మ || గ గ

గా, ప మ గ రి స స స | సా ,, | ,,,, ||

నీ - వే - జా - గ ర | తా - | - ||

మిగిలినచరణాలు (2) వలె

3) ఇరగాలమ్మా గుడిగాకా
నడసీపోవద్దు ఒంటరిగా
పోయెచారిలో తాగుబోతులు
నీవే జాగరతా ||

4) ఎగువతిరుపతి కడదాకా
పోయేదారిలో దొంగలున్నారు
నీవే జాగరతా ||

సేకరణ - రత్నపాపపుట్టినపుడు
నెల్లూరులో

హోలి హోలీరె

శంకరాభరణ స్వరాలు - ఆది

1) ధ సా రి | గ రి స రి || గా రి గ మ గ |
హో లీ హో | లీ రె రం గ || హో - - - - |

రీ స స ||
లీ చె మ్మ ||

రీ గ రి | స ధ ధా ||
కే ళి ర | హో - లీ ||

ఇయ్యాల పున్నామ హోలీ - చెమ్మ కేళిరహోలీ
వచ్చేటి పున్నామ హోలీ
కాముని పున్నామ హోలీ
గుట్ట గుట్ట తిరిగినాడెహోలీ
గోగిపువ్వు తెచ్చినాడె హోలీ
బంగారు కొడవలి తీస్కు హోలీ
వాడవాడల పోయినాడ హోలీ
వాడ వాడల తిరిగినాడ హోలీ
వాడ వాడల పోయినాడె హోలీ
సిత్తనగొయ్య పట్టుకూని హోలీ
సింగు సింగు సిత్తినాడెహోలీ

2) ధ స సా స | రి గ గా మ గ ||

రి రీగ | రి ససా సా ||
రే పే పు | న్నా - - మా ||

2 2
సా రి గ రి గ మ | మా ప మ ||
రే గు మ - ల్లా - | లో యి - ||

2
గా, రి రి మ గా | గ రి రీ ||
రే గు మ - - | ల్లా లో య్ ||

పున్నామ తెల్లారి పుట్టె గంగావు
రేగుమల్లాలోయి రేగుమల్లాలోయ్ ||
గంగాను గాసేటి ఘనుడెవ్వాడే
రేగుమల్లాలోయి రేగుమల్లాలోయ్ ||
ఉన్నాడు ఉన్నాడు చినయెల్లకొడుకూ
రేగుమల్లాలోయి రేగుమల్లాలోయ్ ||

సేకరణ - హైదరాబాద్‌లో

హోలీ పాట
మదన కాముడో

శంకరాభరణం స్వరాలు - త్రిశ్రం

1) ధ స స | రి గ స | రి మా మ మ గ ||
మ ద న | కా - ము | డో - కా ము ని ||

గ గ రి | రి రి రి | రి గ రి సా | సా , ||
దు ప్పట్లు | కూ లి కూ | లె నే - - | మో ||

రి రి రి | గ రి స స | సా , | , , , || 2
మ ద న | కా - - ము | డో , | , , , ||

2) మదన కాముడో జల్లున
లేవోయి మల్లెవిడెవ్వాడో
మదన కాముడో — 2 సార్లు

3) మదన కాముడో కాముని
అంగీలు కాలి కూలెనేమో
మదన కాముడో — 2 సార్లు

4) మదన కాముడో కామూని
ధోతీలు కాలి కూలెనేమో
మదన కాముడో — 2 సార్లు

సేకరణ - హైదరాబాద్

వృత్తి పాటలు

హరికాంభోజి స్వరాలు - చతురశ్రం, త్రిశ్రం

చతురశ్రం

1) దా , స సా | సా , రి రి మ | మా , : | , , , ||
రా మ నా | శం ద నా - | లో | , , , ||

త్రిశ్రం

గ మ ప మ | గ మ గ | రి గ రి | స రి స ||
ఓ యి బా వ | ల్లా లా - | బా వ న్ని | లా లా - ||

దా స | స సా | సా , | , , , ||
బా వ | న్ని లా | లా | - - ||

దా స | స సా | సా , , , ||
బా వ | న్ని లా | లా - - ||

త్రిశ్రం

2) స రి రి | రి రి రి స | ని స స | స సా ||
రామల | చ్చంలాంటి | రాజులు | లే రు ||
సీతమ్మ | లాం టీ | ఇల్లాలు | లే దు || రామనా ||

2 వలె

3) పాడి పంటలు సల్ల గుండాల
దండిగ మాసేలు పండాల ॥రామనా॥

4) మాకూలి రైతుల కడుపు నిండాల
మాకావందులు సల్లగుండాల ॥రామనా॥

5) ఉత్తరవచ్చే ఎత్తరగంపా
కారుమేఘాలాకాశం నిండె ॥రామనా॥

6) తొలకర్లో వర్షాలు కురవా
లెకరాని కరవై బత్తాలు వండాలి ॥రామనా॥

7) నీరుపెట్టి దుక్కుదున్నాలి - బాబు
దుక్కి దున్ని మొక్క నాటాలి ॥రామనా॥

8) పక్కలిరిగేలాగ పంట పండాలి
కరువూ లేకుండా మనమాయ గుండాలి ॥రామనా॥

9) మా రైతు బాబులు బాగుండాలి - ఆరి
పిల్లా పాపలు సల్లగుండాలి ॥రామనా॥

10) ఆవుల్ని గోవుల్ని మేము కాయాలి
కాసినందుకు కానుకియ్యాలి ॥రామనా॥

11) పల్లెటూళ్లు బాగుండాలి
పట్నాల కడుపూలు నిండాలి ॥రామనా॥

12) సిన్నపెద్దలు కలిసిమెలసుండాలి
పపూరు కావూరు ఎంతో బాగుండాలి ॥రామనా॥

13) పైరు కంకులపైని పిల్లపిట్టలు వాలె
ఇల్లాగ రానువ్వు పిల్లోడ ॥రామనా॥

14) కొట్టకుండా నువ్వు తిట్టకుండా నువ్వు
అందర్ని బెదిరిస్తె అవతలకు పోవురా ॥రామనా॥

సేకరణ - విశాఖపట్నం

నోమీన మల్లాల

కీరవాణిస్వరాలు - త్రిశ్రం

ని స రీ రి స | సా సా సా | నీ స నీ స | రీ, గా రి ||
నో - మీ - న | మ ల్లా ల | నో మ - న్న | లా లో - ||

ని స రీ రి స | సా ,,,, | ని స రీ రి స | సా ,,,, ||
చ ం దా మా - | మా - | చ ం దా మా - | మా - ||

ని స రీ రి స | సా స సా స |
సు - క్కా - లొ | సెం దు రూ డు |

ని స రీ రి స | సా స సా స ||
సూ - టీ - గ | పొ డి సే - ||

నీ స నీ స | రీ, , గ రి | నీ స రి గ రి |
పో దా - - | రా రే - | తుం ురు పో - ళ్ళ |

సా సా సా ||
బు ల్లె మ్మ ||

22

రీ మ గ గ రి | రీ రి రి స | రీ మ గ గ రి |
పొ ద్దా - త - | ఉం ద ల్లి - | పొ యి లో అ - |
పి ల్లా పా | వ ల కై న | పా - లై - న

రీ రీ రి స ||
గే యా ల - ||
బె ట్టా - ల ||

నీ స నీ స | రి, గ , రి | నీ స రి గ రి |
పో దా - రి | రా రే , - | తూ రు పో - ళ్ళ |

సా స సా, ||
బు ల్లె మ్మో ||

2

రి మ గ రి | రి రి రి స ||
ఆ వూ - రి | మా రా - జు ||
అ యి దా ణ | లి స్తే - ను ||
ఈ వూ - రి | మా రా - జు ||

సా రి గ మ గ | రి స సా, స ||
ము ప్పా - వ - | లి - చ్చా డు ||

సేకరణ = కాకినాడలో

ఓ సందమామయలో

ఖరహరప్రియస్వరాలు - ఆది

1) ని స రి స సా ,, | రి స సీ ని స రీ ,, ||

ఓ - స ం దా | మా - - మ య లో ||

స రి గ రి గా ,, | రి గ గ రి సా సా ,, ||

పు ట్ట మీ - దా - | సె ట్టు బు - - ట్టే - ||

2) ఓ సందామాయలో
భూమిలోనా తీగబారె ||

3) ఓ సందమాయలో
మొగ్గబుట్టా మడికడంత ||

4) ఓసందమామయలో
తిరుపతికే తీగబారె ||

5) ఓ సందమామయలో
పిందెబడే జాణడంత || ఓ సంద

6) కంచిలోనా కాయకాసె || ,,
గుట్టమంతా పండుపండె || ,,

7) ఏనుగంతాపండాయె || ,,
పండుపండే పడమటోలె || ,,
పండుతెంచే జాణలెవరే ,,
పెద్దరెడ్డీ సోమిరెడ్డి ,,

పండేమో తెంచినాడే ,,

గోరుకేమో రక్తమాయే ,,

గోరుకడగా నీళ్ళులేవె ,,

ఊరికి ఉత్తరానా ,,

జెలగంటి సెరువులోన ,,

గోరునేమోకడగినాడే ,,

గోరుకడిగినా నీళ్ళేమొ ,,

గోలుకొండా సెరువునిండె ,,

కడుపుసల్లాని తల్లి

హరికాంభోజిస్వరాలు త్రిశ్రం

1) ని̣ స రి రి స | సా స సా స ||
క డు పు - స | ల్లా ని త ల్లి ||

రి మా, మ | ప ని పా, ప మ రి ||
గ డ్డీ మా | త - - ల్లీ - - ||

రి మ ప ప పా | ప ని ని ప ప మ ||
పి డి కి టి కీ | రా - వ - మ్మ - ||

ప స̇ స̇ ని ని ప | మా ప ని పా ప మ రి స ||
కొ డ వ టి కీ - | రా - - - వే - - - ||

2) నీవున్న లోకాలు
నిగనిగలు తల్లీ
నీపల్ల నేసాగు
మాతనువులన్నీ ||

3) పచ్చాపచ్చనితల్లి
పసిడీయిరలైన తల్లి
పాడి పశువులపాలి
భాగ్యాదేవతవమ్మ ||

4) గడ్డీ కూడేతింటు
గడ్డిలోనే ఉంట
గడ్డిలో పాణమొదలి
కైలాసం సూత్తాము ||

సేకరణ - విశాఖపట్నంలో

చిత్రచిత్ర వానగురిసె

శంకరాభరణస్వరాలు - ఆది

1) ఫ ఫ ఫా, స | సా సా స స సా ||
చి త్ర చి త్ర | వా నా గు రి సె ||

సా రి గ రీ రి స | స స సా ,, ||
చి త్రా - వా న లు | గు రి సే ||

స రి స రి | గ గ మ గ రీ ||
బం గా - రు | వా న గు రి సే ||

గా మ గ రీ || స స
జొ న్నొ ది నా || అ మ్మ

స రి స రి | గ గ మ గ రీ ||
బం గా - రు | వా న గు రి సే ||

సా స గ రీ రి స | సా ,, ||
బా గా - యే ప ను | లూ ||

2) బంగారు వానగురిసె
బాగాయే పనులూ
నెల్లూరు భూముల్లో - జొన్నొదినా

3) నెల్లూరు భూముల్లో
నెమలీవాలింది
నెమలీకేశినయుంటు - ఓ నాదినా
నేలకొరిగింది

4) నెమలీ కేశినయుంటు
నేలకొరిగింది
కొండా కొండలు తిరిగి - ఓ నాదినా
కోనిగిర్లు తిరిగీ ||

5) కొండా కొండల్లు తిరిగి
కోనగిర్లు తిరిగి
కొండల్లో మనయావు - ఓ నాదినా
కోడె నీనింది ||

6) కొండల్లో మనయావు
కోడెనీనింది
కొత్తాదుత్తలు తేరె - ఓ నాదినా
జున్నుపాలు తీద్దాం ||

సేకరణ - చిత్తూరులో

పన్నెండు ధాన్యాలు

హరికాంభోజిస్వరాలు - చతురశ్రం, త్రిశ్రం

చతురశ్రం

1) ధ సా స స రి స రి రీ , ప పా , మ
ప న్నెం డు ధా న్యా - లు వా న దే ము
గా మ గ రి ప ||
డా - - - - ||

త్రిశ్రం

సా రి గా గ సా రి గ మ గ రి స స సా స
పం ట చే లు పం డా - - లి వా - న దే ము
సా , , , , ||
డా - - - ||

1 వ౭

2) పంటచేలు పండాలి వానదేముడా
మా కడుపు నిండాలి వానదేముడా

3) పేద సాద బతకాలి "

4) పారిపోయిన బావ ,,
పరుగెత్తుక రావాలి ,,

5) ఊరికెళ్లిన బావ ,,
ఉరికురికి రావాలి ,,

6) చేటంత మబ్బుపట్టి ,,
చెరువంత నిండాలి ,,

7) తూరుపున మబ్బుపట్టి ,,
తుళ్లి తుళ్లి కురవాలి ,,

8) పడమటను మబ్బుపట్టి ,,
పట్టి పట్టి కురవాలి ,,

9) ఉత్తరాన్ని మబ్బుపట్టి ,,
ఉరుమురిమి కురవాలి ,,

10) దక్షిణాన్ని మబ్బుపట్టి ,,
జల్లు జల్లున కురవాలి ,,

11) ఈగతల్లి నీళ్లాడి ,,
వీది వీది నిండాలి ,,

12) దోమతల్లి నీళ్లాడి ,,
దొడ్డెల్ల నిండాలి ,,

13) కురవాలి కురవాలి ,,
కుంభ వృష్టి కురవాలి ,,

14)   డబ్బుకు తవ్వెడు బియ్యం ,,
మనిషి కిద్దరు పెళ్లాలు ,,

15)   కురవాలి కురవాలి ,,
ముప్ఫయి రోజుల ముసురు ,,

సేకరణ - కాకినాడ

ఒడినిండ పస్పేసొస్త్రా

28వ మేళకర్త హరికాంభోజి స్వరాలు - ఆదితాళం

1) ధ సా స ధ సా స | ధ సా రి గా మ గ ||
ఒడి నిండ ప స్పే సొ | వ య్యా ర మే మే - ||

రి రి గ రి స స సా | రి రి గ రి స స సా ||
గు నా సా రి గు న్న మ్మా | గు నా సా రి గు న్న మ్మా ||

2) పొద్దున్న నువ్వులెగిసి పొలానికెళ్తే
గునాసారి గున్నమ్మా

3) ఎండెక్కి సూరీడు కొండెక్కి సూసే
గునాసారి ॥గున్నమ్మా॥

4) గంపాకిందా కోడి కయ్యిమని లేచె
గునాసారి ॥గున్నమ్మా॥

5) గొప్పు తవ్వేకాడ కొప్పెందుకోలె
గునాసారి ॥గున్నమ్మా॥

6) గట్టెక్కి సూత్తాడో గవరయ్య కాపు
గునాసారి ॥గున్నమ్మా॥

7) మద్దేన్నం యాలపుడు మరిదప్పికేత్తె
గునాసారి ॥గున్నమ్మా॥

8) సల్దిగెంజి కాంత తాగిమరి ఉండూ
గునాసారి ॥గున్నమ్మా॥

9) ఆకుమ లోను ఆకెండిపోయె
గునాసారి ॥గున్నమ్మా॥

10) తోడర్ర నీరంత బావుల్లలోంచి
గునాసారి ॥గున్నమ్మా॥

11) కుపా ర్ప్పల కాడ కూకున్న వేమే
గు ారి ॥గున్నమ్మా॥

12) ఎండిన సేలోకి పయనామై ఎల్లి
గునాపారి ॥గున్నమ్మా॥

13) కోయ్యండి కోతాలు కోడవ తోటి
గునాసారి ॥గున్నమ్మా॥

14) కోయ్యించి పోయ్యండి గాదెల్లోనూ
గునాసారి ॥గున్నమ్మా॥

15) కుప్పించి కోలవండి కుంచాలతోటి
గునాసారి ॥గున్నమ్మా॥

16) ఎత్తండి బళ్ళాకి ఎగుడు దిగుడు లేకా
గునాసారి ॥గున్నమ్మా॥

సేకరణ - విశాఖపట్నం జిల్లా

నాటువేసీ వేసీ

శంకరాభరణ స్వరాలు త్రిశ్రం

ఆమె 1) , స స స రి గ రి రి గ మ గ గ మ పా ||
నా ట వే - సీ - వే - సీ. వే - సీ ||

, , స రి గ ప మ గ రి గా మ గ రి స సా ||
న డు మె . ల్లా - నొ చ్చే - - నొ - చ్చే ||

* , , స స స రి గ రి గ ప మ గ రి స సా ||
క న్న వా - రీ - కం డ ట్ల మం డా ||
ఈడు గా నీ జో డె ట్ల ఇ చ్చే ||

అతను ఎవరినీ ?

ఆమె * నిన్ను కాదూ నీలంపు దొరా
నావోళ్లా నేనను కొంటీ ॥

2) నీళ్లు సేదీ, సేదీ, సేదీ,
నేతులెల్లా తీపులు పుట్టే
కన్నవారీ కండట్ల మండా ॥

3) వడ్లు దంచీ దంచీ దంచీ
నేతులెల్లా ఒబ్బాలొచ్చే
కన్నవారి కండ్లట్ల మండా ॥

4) పెండ తీసీ తీసీ తీసీ
కాళ్లన్నీ తీపులు పుట్టే
కన్నవారీ కండట్లా మండా ॥

సేకరణ - హైదరాబాద్

వానాగోట్టుదాయె

ఖరహరప్రియ స్వరాలు - ఆది

కొడుకు

" ని స రీ గ రి | సా , ని స గ రి రి ||
" వా - నా గో - | ట్టా - దా - యే - ||

స స ని స రీ రి గ రి | సా, రి రి స సా ||
- - వ రు దొ ల్లా - - | దా యే - - ||

, , ని స రి ప ప మ | మ రి రి స స రి రి స ||
, , అ - వ్వా - మ న | వా - - - కి ట్లా - - ||

స ని ని స రీ గ రి | సా , రి రి స సా ||
- - వ రు దె క్కా - | డి దే - - ||

తల్లి

నువుబోయి పొరుగింట్లా
పంచే నా కొడుకా
నీయాలి శోకంబూ వరుదలై పారె

కోడలు

అత్తారో ఓ అత్తా
మైరాసా అత్తా
నీకొడుకూ నీలాకాంతు
డేమన్నాడత్తా

తల్లి

కోడలా కోడలా
నాఇంటి కోడలా
నా కొడుకు నీలాకాంతుడు

నిన్నొల్లాడాట
వల్లకుంటే వలిసేదీ
వలి విగ్రమేమి
రచ్చల్లా పెద్దబావా
మెచ్చిన్న చాలూ
నాసాటి యారాండ్రూ
అక్కన్నా చాలు
యారాండ్ర పిల్లల్లూ
అవ్వన్నా చాలూ ॥

దిగెనమ్మ బోడిగుట్ట

ఖరహరప్రియస్వరాలు - మిశ్రచాపు

1) గ మా | పా పా || ప పా | పా ప మ ||
దిగె | న మ్మ || బో డి | గు ట్టా - ||

ప దా | స ని దా || పా, | పా ,, ||
బా - | నా - శ || రా | లూ ||

గ మా | పా మా || గ రీ | సా సా ||
ది గె | న మ్మ || నం ది | మూ ల ||

రి గా | మా ప మ గ రి || సా, | సా ,, ||
కు - | మ్మా - - జ || డా | నా ||

2) పారేనమ్మో మామరవ
పగడాలమరవా
నిండేనమ్మో మాచెరువు
నీలాలచెరువు ||

3) పెద్దోడ్లు ఇత్తిరే
రామదేవునికీ
సిన్నోడ్లు ఇత్తిరే
గంగమ్మతల్లికి ||

సేకరణ - మైసూరు

కోడుకంటు పుట్టాడు

దంపుళ్ల పాట

మోహనస్వరాలు - త్రిశ్రం

1) గ ప ప ప | ప ప ప || ప ద ప | గ రి గ ||
కో డు కం ట | పు ట్టా డు || కొం టి కో | రం గీ - ||

రి స రీ ,, ||
ఓ ల మ్మో ||

స స రి | గ స రి || రి గ గ రి సా సా సా ||
కో డలంటు వచ్చింది || ర వ్వ లా - రా ణి ||

ధా స | ధా స ||
ఆ ఊ | ఆ ఊ ||

2) ఒకడి పచ్చన చూసి వలపోయరాదూ
ఓలమ్మో
వాజిమాలిన దేవుని వరమడుగుతాను -

3) అత్తలేనికోడలు ఉత్తమురాలు
ఓలమ్మో
కోడల్లేని అత్త గుణవంతురాలు

4) అద్దపుచెక్కిళ్లు నీముద్దు మొగమూ
ఓలమ్మో
అద్దమెందుకు రాజ వొడ్డకన్నులకు

5) నాతండ్రి నీ చేను ఏమిపండింది
ఓలమ్మా
రాజనము పండింది లక్ష్మిఒదిగింది

6) సత్తెమ్మ రుక్మిణికి జగడమ్ము పెట్టి
ఓలమ్మా
సరసూడు కృష్ణమ్మ చిరునవ్వానవ్వె

సేకరణ - కాకినాడలో 1939

దంపుళ్ళ పాట

(కొడుకంటు పుట్టాడు వలె)

1) ముగ్గురన్నలతోడ నే బుట్టినాను
నా నడుమూ
మువ్వంచు చీర గోరింది - ఆ ఊ - ఆ ఊ

2) నలుగురన్నలతోటి నే బుట్టినాను
నా నడుమూ
నల్లంచు చీర గోరింది - ఆ ఉ - ఆ ఉ

3) అయిదుగురన్నలతోటి నే బుట్టినాను
నా నడుమూ
అద్దాలరవిక గోరింది - ఆ ఊ - ఆ ఊ

4) గోడమీద గుడ్డ గొలుసులగుడ్డ
ఓలమ్మో
ఇంతచక్కనిగుడ్డ ఎవరంపినారు

5) మన్నెన ఉండేటి బావంపినాడు
ఓలమ్మో
మన్నెమూ పేరేమి బావ పేరేమి
మన్నెము మూసారం
బావ మారయ్యా

దంపుళ్ల పాట

దా కెల్ల బియ్యం

మోహన స్వరాలు త్రిశ్రం

1) గ ప ప | ప పా | ప ద ప | గ రి గ ||
దా కె ల్ల | బి య్యం | దండో క్క | బో ద్దు - ||

స రి గ | రి గ రి సా | స సా | స ధా ||
తె త్తు న | కు రు మ య్యా | నీ సే | వ కూ ||

ధా, | సా, | సా, | సా, ||
ఆ | ఊ | ఆ | ఊ ||

2) మొంటెల్లి బండారు మొగిలొక్కబొద్దు
తెత్తున కురుమయ్యా నీసేవకు

చతురశ్రం

3) స స సా - రి గ ప ప ప ||
బంతిపువ్వులు తె చ్చి నా డె ||

ప ద ద ప గ రి రి గ ||
కు రు మ - య్యా - - - ||

స రి గ రి రి గ రి స స స సా సా " ||
బాగానేపూ విచ్చినాడె కు రు మ య్యా " ||

4) 3 వలె

తుమ్మపువ్వులు తెచ్చినాడె కురుమయ్యా
తురితి గోపూవిచ్చినాడె కురుమయ్యా

త్రిశ్రం - 1 వలె

5) కురుమయ్యా నేసిన కుచ్చు గొంగళ్ళు
అవ్వి నాకియ్యమని అడిగితినా || ఆ - ఊ

6) కురుమయ్యగుడిమీద దీపారాధనపెడితె
ఢిల్లీకి వెలుగంటినాది - ఆ - ఊ

7) అయ్యోకురుమయ్యా ఏమన లేదయ్యా
సామికురుమయ్యా, ఏమన లేదయ్యా
ఆ ఊ - ఆ ఉ

సేకరణ -నిజామాబాద్

మందులోళ్ళ పాట

శంకరాభరణ స్వరాలు - త్రిశ్రం

ధా ధ సా రి గా గా గ రి ||
మం దు లో ళ్ళ మం డో కా - ||

సా గ రీ స సా స స ధ ధ ||
మం దు లే సూ డం డి బా - బు ||

రీ మ గ గ రి రి రి రి రీ స ||
వా తా - న - న దు ము రా సి ||

రీ మ గా రి రీ రి రీ స ||
వా త పెట్టు కుం ట బో దు ||
జా త్తై న ముం డ కింత ||
చా త పెట్ట కుంట బో దు ||

సా రి రి మ మ మా మ మా మ ||
కో తి మా - య గ చ్చ ప ప్పు ||

రి మ రి మా మ మ మ మ మ రీ ||
ఈ - త క ల్లు క లి పి అ ది ||

మా మ మా మ మా మ మ ప మ ||
పో త వుం చె చ ల్లి వం క ర ||

గా గ గ గ రి రి గ రి రి స స ||
కూ త లా - కు కా - సు కొం ం డి ||

సేకరణ - వలూరి జగన్నాధరావుగారి వద్ద 1934

పాముల వాళ్ళ పాట

దిగు దిగు నాతన్న

హరికాంభోజిస్వరాలు - మిశ్రచాపు

1) , స స । రి మ మా స మ ॥ రి రి స । సా సా ॥
దిగు ది - గూ - - ॥ నా - - । గ న్న ॥

, ని స । రీ సా ॥ రి సా । సా సా ॥
ది - । వ్య సుం ॥ ద రా । నా గా ॥

, స స । రి మ మ రి ॥ రి మా । మా మా ॥
ది గ । కుం చే - ॥ ఇ ది । నీ కూ ॥

,, గ మ । గా రి స ॥, స రి । గా ,, ॥
త గ । దూ నా - ॥ గ - । న్నా ,, ॥

,,, । స రి రీ గ రి ॥ స సా । సా ,, ॥
। నా - గా - - ॥ ది గా । రా ॥

2 , రి గ । గ రి రి స ॥ , స రి । రి గా, ॥
వై - । కుం ఠా - ॥ వా - । సా - ॥

,,, । స రి గ రి ॥ రి సా । సా ,, ॥
। నా - గా - ॥ ది గా । రా ॥

వయ్యారినాగా
నాగాదిగరా

నను గన్న తండ్రీ
నాగాదిగరా

3) , రి ప | పా ప మ || రి రి స | సా సా ||
వి ది | కొం డా - || వ ది - | కొం డా ||

, ని స | రి సా || రి సా | సా సా ||
మ - | ధ్యా నా || మ లూ | కొం డా ||

, స స | రి మ మ రి || రి మా | మా మా ||
న - | ల్లా - నా - || ఈ - | కొం డా ||

4) , గ మ | గ గ రి స || , స రి | రి గా, ||
న డ | చీ - నా - || , గ - | నా్న -, ||

,,, | రి స గ రి | రి సా | సా సా ||
| నా - గా - | ది గా | రా - ||

వైకుంఠవాసా
నాగాదిగరా
వయ్యారినాగా
నాగాదిగరా
నను గన్న తండ్రీ
నాగాదిగరా ||

3 వది

5. ఆదిపుట్టా ఇదిపుట్టా
పాముల అరపొట్టా
పాముల అరపొట్టా

ప్రేమనాగన్నా

నాగాదిగరా

వైకుంఠవాశా

నాగాదిగరా

పయ్యారినాగా

వాగాదిగరా

ననుగన్నతండ్రీ

నాగాదిగరా ||

11)

దిగు దిగు నాగన్న వలె

ఖరహరప్రియస్వరాలు- మిశ్రచాపు

1) దిగు దిగు దిగునాగ దివ్యసుందరనాగ
ముదముతో రేపల్లె ముద్దులనాగా
నాగా దిగరా
నాగాదిగరా నామనవిచేకొనరా

2) అచ్చనావులపాలు అరటిదొన్నెలోపోసి
నీళ్లూకలవని పాలు నీకోనవిడుతూ
నాగాదిగరా

3. ఎర్రగ ప్రొద్దూ పొడిచీ పదూగడియాలాయె
బాలాకు విషమెక్కి బహుబాధాలాయె
నాగాదిగరా

4. ఆకొండా ఈకొండా నడుమా నాగూలకొండా
కొండాపై నుండేటి కోడెనాగన్నా
నాగాదిగరా

5. ఏడాది కొకసారి నాగూలచవితొచ్చె
నూటొక్కాపిండిముద్దా నీకోనలిడుదూ
నాగాదిగరా ||

సేకరణ - పిఠాపురం

దిగు దిగు నాగన్న వలె

ఖరహరప్రియ స్వరాలు - మిశ్రచాపు

1) దిగు దిగు నాగన్న దివ్యసుందర నాగ
ముందు ముందుగ దిగు ముద్దుల నాగన్నా
నాగాదిగరా
తంఢ్రీ దిగరా
శేషూ దిగరా

2) ఇల్లలికి ముగ్గెట్టి, మొల్లాలంతట సలి
కొల్లరాయక పోరా, పోరా నాగన్నా
నాగదిగరా, తంఢ్రీ దిగరా, శేషూ దిగరా

3) అతుయమ్మ్మగ పాలు, అరటి దొన్నెలొపొసి
నీరూ కలపని పాలు, నీకిత్తుగదరా
నాగా దిగరా, తంఢ్రీదిగరా, శేషూదిగరా

4) పిల్ల లందరు గూడి పుల్లాలేరుసు నుండ
పుల్లల్లో మెదిలేటి పిల్లానాగన్నా
నాగాదిగరా, తంఢ్రీదిగరా, శేషూదిగరా

5) దిగితేవె దిగివట్లు, దిగపోశే దిగసట్లు
పడూసిరసులపైనా, ఎగిరి తత్నుదునీవు
నాగాదిగరా, తంఢ్రీదిగరా, శేషూదిగరా

6) ఎక్కు రెండేమెట్లు, దిగరా మూడూ మెట్లు
మూడు మెట్లానందు, ముద్దిచ్చిపోరా
నాగాగిగరా, తంఢ్రీదిగరా, శేషూదిగరా

7) ఊరవతా లుండేటి, ఊడ మర్రి కాడ
సన్నజాజుల పుట్టా, చిన్ని నాగన్నా
నాగాదిగరా, తంగ్రిడీదిగరా, శేషూదిగరా

8) సూర్యాడు సెంద్రూడు కోలాటమేస్తుంటె
మబ్బ్యాసందున నుండి మాకొంపతీస్తివి
నాగాదిగరా, తంగ్రిడీదిగరా, శేషూదిగరా

9) నిండూపున్నామనాడు, పండూవెన్నెల లోన
సందామామను మింగూ సర్వానాగన్నా
నాగాదిగరా, తంగ్రిడీదిగరా, శేషూదిగరా ॥

నా పేరమ్మా నా పేరు

మధ్యమావతి స్వరాలు - ఆదితాళం

1) ని̣ స రి ప ప మ మ రి | రి స సా | సా , , ||
నా - పే - ర - మ్మా - | నా - పే | రూ , , ||
ఏ మి మొ క్కా - | నా - పే | రూ - ||

రి̇ మ ప పా పా | ప ని ని ప | పా ప మ ||
జా జా - ర మ్మా | తో - టా - | లో నా - ||

రి̇ రి మ పా ప మ | రి̇ రి స | సా , , ||
జా జీ - మొ క్కా - | నా పే - | రూ , , ||

2) సాగేనమ్మా సాగేను
ఏమి తీగ సాగేను
జాజారమ్మా తోటాలోనా
సన్నాజాజీ సాగేను ॥

3) ఏసేనమ్మా యేసేనూ
ఏమి సిగురూ యేసేనూ
జాజారమ్మా తోటాలోనా
సేమంతూలూ సిగురేసె ॥

4) తొడిగేనమ్మా తొడిగేను
ఏమి మొగ్గలు తొడిగేను
జాజారమ్మా తోటాలోన
రోజా మొగ్గలు తొడిగేను ॥

5) విచ్చేనమ్మా విచ్చేను
ఏమీ పూవులు విచ్చేను
జాజారమ్మ తోటలోనా
సంపంగులూ విచ్చేను ॥

6) రంగురంగు పూవుల తోటలో
ఏమీ గంధము కమ్మింది
జాజారమ్మా తోటా లోన
వలపుగంధం గుమ్మంది ॥

సేకరణ - మా పనిమనిషి శ్రమరవద్ద

గొంతెమ్మ పాట

శంకరాభరణం స్వరాలు - త్రిశ్రం

1) స స స స స రి । రి గ గా మ గ స రి ॥
ఒ యి బా వ ల్లా ర । తు మ్మె దా - - బా - ॥
గ మ గ రి రి గ రి । స స సా " ॥
వ న్ని - లా లా - - । తు మ్మె దా " ॥

2) వీశ్వరుడు మానవుడు తుమ్మెదా
తోటల్లాలోకి తుమ్మెదా

3) ఇరగమడి వచ్చింది తుమ్మెదా
దేవసిరినంది తుమ్మెదా

4) గాంధారి పెంచినా తుమ్మెదా
గజ్జెళ్ళానంది తుమ్మెదా

5) మాదేవి పెంచినా తుమ్మెదా
మడమల్లానంది తుమ్మెదా

6) యీనినా వరిసేలు తుమ్మెదా
యీదిలాడా దొక్కింది తుమ్మెదా

7) పండినా వరిసేలు తుమ్మెదా
పాయిలిడా తొక్కింది తుమ్మెదా

3) అంతట్లో ఆసేను తుమ్మెదా
కాపన్న వచ్చేడు తుమ్మెదా

9) వత్తాన కాపన్న తుమ్మెదా
గట్టొంక సూసేడు తుమ్మెదా

10) సందొంక సూసేడు తుమ్మెదా
నడ్డీన చెయ్యేసి తుమ్మెదా

11) ఎక్కడిది యీ నంది తుమ్మెదా
ఏడది యీ నంది తుమ్మెదా

12) పండినా వరిసెలు తుమ్మెదా
పాటులడా తొక్కింది తుమ్మెదా

13) ఈనినా వరిసెలు తుమ్మెదా
యీదిలాడా దొక్కింది తుమ్మెదా

14) అంటానె ఎల్లాడు తుమ్మెదా
గొంతమ్మా మేడకు తుమ్మెదా

15) మేడల్లా గొంతెమ్మ తుమ్మెదా
ఏలాగూనుందీ తుమ్మెదా

16) ఉయాల్లో గొంతమ్మ తుమ్మెదా
ఊగుతూ వున్నాది తుమ్మెదా

17) వచ్చే కాపన్నను తుమ్మెదా
కళ్ళజూసీ నాదీ తుమ్మెదా

18) ఎన్నడూ రానీ కాపన్నకు
ఏమి పనూలాయె తుమ్మెదా

19) ఎక్కడికి యీా నంది తుమ్మెదా
పడది యీా నంది తుమ్మెదా

20) గొంతెమ్మ పెంచినా తుమ్మెదా
గొలుసుళానందీ తుమ్మెదా

21) మానండి కొట్టొద్దు తుమ్మెదా
మమ్ములా తిట్టొద్దు తుమ్మెదా

22) మా నందీ బంరులూ తుమ్మెదా
మేమిచ్చుతాము తుమ్మెదా

23) సోలతో సోలడే తుమ్మెదా
మాడలేసూకోని తుమ్మెదా

24) పన్నెండు చెంగులూ తుమ్మెదా
పట్టుపచ్చాలూను తుమ్మెదా

25) ఇదిగో కాపన్న తుమ్మెదా
ఈ నందీ బంది తుమ్మెదా

సేకరణ - కాకినాడలో

ఓయిబావల్లాల వలె

శంకరాభరణం స్వరాలు - త్రిశ్రం

1. ఏవూరు ఏ పల్లె తుమ్మెదా
ఎక్కడికి ఎల్లావుతుమ్మెదా

గులకల్లపాడూగుమ్మడే
గోదారీ పక్కని గుమ్మడే

గులకల్లపాడూ తుమ్మెదా
అత్తోరు ఊరా తుమ్మెదా

పుట్టిల్లుమాదీ గుమ్మడే
గులకల్లాపాడే గుమ్మడే

పాడిపంటలు ఉందా తుమ్మెదా
సంతానము ఎందరె తుమ్మెదా

పాడిపంట లేదు గుమ్మడే
సంతావము లేదు గుమ్మడే

అత్తగారు ఉందా తుమ్మెదా
ఆడబిడ్డలు ఉన్నారాతుమ్మెదా

అత్తగారు పోరు గుమ్మడే
అడబిడ్డలపోరు గుమ్మడే
పడలేక నేనూ గుమ్మడే
మాఊరు పోతున్నాగుమ్మడే

నీకు గరగెత్తిలేని ఎన్నెలా
నాకేమి యిస్తావు ఎన్నెలా
నాకు గరగెత్తిలేని ఎన్నేలా
నా పాడావునిస్తాను ఎన్నేలా
నీ పాడావు నాకొద్దు ఎన్నేలా
నీ గరగనే నెత్తను ఎన్నేలా
నాకు గరగెత్తుతేని ఎన్నేలా
నాగున్నొద్దు నీకిత్త ఎన్నేలా
నీ గున్నెడు నాకొద్దు ఎన్నేలా
నీ గరగనే నెత్తనె ఎన్నేలా
నాకు గరగెత్తిలేని ఎన్నేలా
నా నాగరం ఇత్తాను ఎన్నేలా
నీ నాగరం నాకొద్దు ఎన్నేలా
నీ గరగనే నెత్తనె ఎన్నేలా
అటు అయితే నీ మనసు ఎన్నేలా
నేనే వస్తానులే ఎన్నేలా

సేకరణ = కాకినాడ

హాస్యపు పాటలు

కుట్టమ్మా గోపాలబాల

నటభైరవి స్వరాలు — ఆదితాళం

ప ప ప ద ప మ మ ప | మ గ రి ని |
కు ట్ట మ్మా - గో - | - పా - ల |

స రి గ మ ||
బా - లా - ||

రి స పా ,, స స | రి మా మ | ప ద స ని ||
కు ట్ట మ్మా శ జ | గో విం ద | బా - లా - ||

1) , ప మ ప మా రి రి స | , రి మ రి మ |
గు మ్మ ళ్లో రి బు - ల్లి | , గు మ్మ ం లో |

స పా ప ||
కూ కుం కె ||

2 2
, స స స స ని ద ప | మ మ మ మ | ప ద ద ని ||
- మె ల్ల గ గి - ల్లో చ్చి | అ మ్మ కా డ | దా - కో్క ర ||

2) చింతకాయ చీరమీను - చితుకుచేపనంచుకోని
ముంతెడు చారుతోటి - మూడుముద్దలు తిందువుకాని ||

3) సిగరెట్లు బీడీలు పొగదీసి గోపికల
మొగుడులేకుండాజూసి మొగమ్మీద ఊదిరార ||

4) వంటల పేరమ్మ వళ్ళంత దురదఁట
తింటేమూరుచఁట తిరగాటి కందదుంప ||

5) మూడుముళ్ళు తొమ్మిదైతే - నాలుగుమూళ్ళు పన్నెండు
ఏడుమూళ్లు ఇరవేఒకటి - ఎనిమూళ్లు ఇరవై నాలుగు ||

వల్లూరి జగన్నాధరావుగారితో రికార్డు ఇచ్చిన పాట
1934

దేవుడయ్యా దేవుడు

హరికాంభోజిస్వరాలు - త్రిశ్రం

1) సా స | రి గా | సా స | సా, ||
దే వు | డ య్యా | దే వు | డూ ||

పా ప | ద ని ద | ప ద ప | మ గ స ||
మా య | దా - రి | దే - వు | డూ - - ||

1 1
రి మ మ | గ గ రి | రీ రి | రి గ స ||
2. ఊ - రె | - ల్లి - | ఇ ళ్లు | చే - సె ||
నో రె | ల్లి | ప ళ్ళు | చే - సె ||
మం చ | మె ల్లి - | గ ళ్ళు | చే - సె ||
కం చె | ల్లా - | ము ళ్ళు | చే - సె ||

రి మ మ | గ గ రి | రి రి రి | గ రి స ||
న - ల్లి | ని మే - | క ల పా | - లు - ||

సా స | రి మ గ | రీ రి | రీ గ రి గ స ||
తె ల్లి | చే - సె | దే వు | డుం - - - ||
పా ప | ప పా | పా ప | ప ద మ ||
తె ల్లి | ని పా | ల లో | నీ - ళ్ళు ||
మ ప ప | ప ని ద | ప ద ప | మ గ స ||
తె - ల్లి | చే - సె | దే - వు | డు - - ||

సేకరణ - విశాఖపట్నం
1940

పొట్టేల్ని కన్నతల్లి

నటభైరవి స్వరాలు - ఆది

1) స పా ప | ప ప ద ప ॥ మ మ ద ప | మ గ రి స ॥
పొ ట్టే ల్ని | క న్న త ల్లి ॥ గొ ర్రే గొ | ర్రే దు న్న ॥

ధ స సా స | స మ గ రి ॥ స సా స | సా ,, ॥
పో - తూ ను | క న్న త ల్లి ॥ బ ర్రే బ | ర్రే - ।

త్రి శ ం

2) స | మా మ | మా మ | మ మ మ | గా రి ॥
ఉ | మ్మె త్త కా య తి ం చే - ॥

చతురస్రం

గ మా ప మ | మా ప మ గ రి ॥
నె ర్రే వె | ర్రే - - - - ॥

త్రి శ ం

3) మ మ మ | మా మ | మ మ మ | గా రి ॥
మి ర ప | కా య | న మి లి | తే ను ॥

చతురస్రం

గ మా మ | మా ,, ॥
వ ర్రే వ | ర్రే - ॥

3 వలె

ఋరదలోను కాలేసై - పుర్రే పుర్రే
ముందంటి పండ్లూడితేను - తొర్రే తొర్రే

త్రిశ్రం

సా ప | పా ప | పా ప | పా ప ||
తొ ర్రి | నో ట్లో | అంబ | లో సై ||

చతురశ్రం

మ దా ప | మ గ రి సా ||
జు ర్రే జు ర్రే - - - ||

సా స స | ఫ ద స సా ||
తై యక | త ధి మి తా ||

సేకరణ - వల్లూరి జగన్నాధరావువద్ద
కాకినాడ, 1936

కాకరచెట్టు మేకలు మేసె

నటభైరవి స్వరాలు - ఆదితాళం, త్రిశ్రం

```
                  1          2        2
1)  స ప ప ప | ప ప ద ప || మ రి గ | మ మ గ స ||
    కాకర చెట్టు | మేకలు మేసె || ఓ కో డ | లా - - నీ ||

      1   1      1
    సా, గ రి గ | మ మ గ రి || గ సా స | సా , , ||
    వే క డ కు | వె ళ్లి నా వు || ఓ కో డ | రా - - ||
```

ఖరహరప్రియ స్వరాలు త్రిశ్రం

```
2)  రి గ | మా గ | రి గ | రి స స ||
    ఏ టి | మీ ద | ఏ రు | వ - చ్చె ||

    రి గ | మా గ | రి , | , , స ||
    కు ర్ర | వా - | డా , | , , న ||

               1
    ప ప పా ద ప | మ ప మ గ రి స ||
    న్నె - రూ దా - | టిం చ వో - యి ||

    రి మ గ రి గ | సా , , , ||
    కు ర్ర వా - - | డా , , , ||
```

మాయామాళవగౌళ స్వరాలు - ఆది

```
3)  సా రి స | స రి రి స నీ || సా , రి | గా సా ||
    క ట్టెలు | తే - రో - - || కి - | వ్వా నా ||
```

స రి ప మ | గ గ గ రి || రీ సా | సా , , ||
కా - లు నో | స్తుం - - || ద వ్వా | - , , || పోనీ||

3 వతె

4) గుడ్డలుతకరా శివ్వా - నా
వళ్లు వంగదో అవ్వా ॥ అయితే

5) వాకిలూడ్వరా శివ్వా - నా
కాళతొాతొాందవ్వా ॥ ఇంక

6) అన్నం తినరా శివ్వా - నే
నందుకు సిద్ధం అవ్వా ॥

సేకరణ = కాకినాడ

ఆ కొండ బోడి

హరికాంభోజి స్వరాలు - త్రిశ్రం

1) స స స | స స ద పా || ప ద ప | ప మ గ రి ||
ఆ కొండ | బో డీ - - || ఈ కొండ | బో - డీ - ||

రి రి రీ రీ || ; ; ; ||
న డి న్ని - || ; ; ; ||

స రి గ | ప ప మ గ || రి రి గా గ రి సా సా ||
మా ఇంటి | వా రి - - || న డి నె త్తి - - బో ||

సా , , , , | , , , , , , , ||
డీ , , , , | , , , , , , ||

2) కోటప్ప కొండమీద వాసాలు లేవు
మావారి
మూతిమీద మీసాలూ లేవు ॥

3) కాకెమ్మ కూసింది సుట్ట మొస్తదో
మా ఇంటి
దాక సట్టిముంత దాసీ తొంగున్నా ॥

4) అడ్డాల కామయ్య అటుకు లెంకమ్మ
దొమ్ముల్లాట
రెడ్డి బావకి నాకు రేతిరి కుమ్ముల్లాట

సేకరణ - వల్లూరి జగన్నాథరావు గారి వద్ద
1934

ఒకరికి చేతు లిచ్చాన్

29 వ మేళకర్త శంకరాభరణం స్వరాలు - ఆదితాళం

ఆమె

,, రి మ | మా మా || మా మా | మా మ గ ||
ఒ క | రీ కి || చే తు | లి చ్చా ||

రి ప స రి | గా గా || రి మా గ | రి స సా ||
న్ ఒ క | రీ కి || కా - ళ్లె | ని చ్చా ||

,, ని ని | నీ నీ || సా రీ | స రి గ మ ||
న్ ఒ క | రీ ని || చే తా | ప ట్టీ - - ||

గ రి స రి | గ మ గా రి స || సా సా | స రి ప మ ||
- - కూ - | కు - - న్నా || నో య్ | బా - వా - ||

గ రి స రి | గ మ గా రి స || సా సా | ,, ,, ||
- - కూ - | కు - - న్నా || నో య్ | - - ||

అతను

,, స ద | దా ద వ || ప మ మా | మా మ గ ||
ఎ వ | రీ కి - || చే - తూ | లి చ్చా - ||

రి స స రి | గా గా || రి మా గ | రి స సా ||
- వ్ ఎ వ | రీ కీ || కా - ళ్లె | ని - చ్చా ||

స స ని ని | నీ నీ || సా రీ | స రి గ మ ||
- వ్ ఎ వ | రీ నీ || చే తా | బ - ట్టీ - ||

గ రి స రి | గ మ గా రి స || సా ,, | స రి ప మ ||
- - కూ - | కు - న్నా - || వే - | పా - పీ - ||

గ రి స రి | గ మ గా రి స || సా ,, | ,,,, ||
- - కూ - | కు - - న్నా - || వే ,, | ,,,, ||

ఆమె	గాజుల్కి చేతులిచ్చాన్
కడియాల్కి కాళ్లనిచ్చాన్
డబ్బుల్ని చేతాబట్టి
కూకున్నానోయ్ - బావా
కూకున్నానోయి ||

ఆమె	ఒకరిని నానా వేశాన్
ఒకరిని చితకకొట్టాన్
ఒకరిని చుట్టచుట్టి
కూకున్నానోయ్ - బావా
కూకున్నానోయ్ ||

ఆతడు	ఎవరినినానా వేశావ్
ఎవరిని చితకకొట్టావ్
ఎవరిని చుట్టచుట్టి
కూకున్నావే - పిల్లా
కూకున్నావే

ఆమె	సున్నాన్ని నానా వేశాన్
వక్కల్ని చితకాగొట్టాన్
ఆకుల్ని చుట్టాచుట్టి
కూకున్నానోయ్

ఆమె	ఒకరిని కట్టి వేశాన్
ఒకరిని వదిలివేశాన్

ఒకరిని చేతబట్టి
కూకున్నానోయ్ - బావా
కూకున్నానోయ్

అతడు ఎవరినికట్టివేశావ్
ఎవరిని వదిలివేశావ్
ఎవరిని చేతాబట్టి
కూకున్నావే - పాపి
కూకున్నావే

ఆమె ఆవుల్ని కట్టివేశాన్
దూడల్ని వదిలివేశాన్
చెంబూని చేతాబట్టి
కూకున్నానోయ్ - బావా
కూకున్నానోయ్

ఆమె ఒకరినీ చేరావేశాన్
ఒకరిని వాలావేశాన్
ఒకరికి చెంగు విసరి
తొంగున్నానోయ్ - బావా
తొంగున్నానోయ్

అతను ఎవరిని చేరావేశావు
ఎవరిని వాలవేశావు
ఎవరికి చెంగువిసరి
తొంగున్నావే - పాపి
తొంగున్నావే

ఆమె తలుపుని చేరావేశాన్
మంచాన్ని వాలావేశాన్
దీపాన్కి కొంగువిసరి
తొంగున్నానోయ్ - బావా
తొంగున్నానోయ్

సేకరణ - అడవిబాపిరాజుగారివద్ద
1940

పెళ్లి పెళ్లన్నాడు

హరికాంభోజి స్వరాలు - ఝంపెతాళం

1) సా రి రి మ || మా మా మ || గ మ గ రి స || పా నీ, ||
పె ల్లి పె - || ల్ల న్నా డు || పె ర గ మ - || న్నా డే, ||

నీ ఫా రి || రీ గ రి స || నీ స సా || సా సా, ||
పె ళ్లై న || తె ల్లా - రి || స గ్గి బ || గ్గో లా, ||

లయ లేకుండా

1

2) ని ని స రీ గ రి ని స రి స సా ||
గౌ రి క ల్యా ణా - - వై భో గ మే ||
లచ్చిం క ల్యా ణా - - సౌ భా గ్య మే ||

నీ సా రి రీ గ రి స ని స స సా సా సా , ||
క న్న మ్మ బా స్కా లు క ద ల మ న్నా డే , ||

లయతో

3) సా రి మ మ || మా మ మ మ ||
వో లే - ది || వం కే - ది ||

గ మ గా రి || రి స నీ, ||
ఓ - పె ల్లి || కొ డ కా ||

ని ని సా రి || రి రి గ రి స ||
వో డి క ట్టు || బి య మే - యే ||

ని స సా స || స స సా , ||
వో - పె ల్లి || కొ డ కా , ||

లయలేకుండా

స స రి మా మా మ గ స స రి మ గ రీ ||
గౌ రి క ల్యా ణా - - వై - భో - గ మే ||

ని స స స రి గా రి ని స రి స సా ||
మా లచ్చిం క ల్యా ణా - సౌ భా - గ్య మే ||

4) 1 వలె

మా బాబు గెడ్డాము బైరిగడ్డాము
ఈనుండె పేనుండె ఈతముల్లుండె
గౌరి కల్యాణా సౌభాగ్యమే
లచ్చిం కల్యాణా వైభోగమే ॥

5) ఊరిపోయే నీళ్లోయ్ పసుపు తోట్లోకి
పారిపోయె మల్లోయ్ ఉల్లి తోట్లోకి ॥
గౌరి కల్యాణ వైభోగమే

6) నువు తిన్న యిత్తట్లో, మందిన్న యిత్తట్లో
మత్తుంగ ఉండాయి, మత్తుగల పెళ్లికొడక
ఎత్తెయ్యరాదా
గౌరి కల్యాణ వైభోగమే

7) అరివేణి కుండలకి అంచులే లేవా
పెళ్లికొడుకు అబ్బాయికి పెదిమలేలేవా
గౌరి కల్యాణా వైభోగమే

8) కల్యాణం గొట్టంగ గొంతెండి పోయె
గతిలేని పెళ్లికొడక గంజెత్కరారా
గౌరి కల్యాణా వైభోగమే

9) తంగోడి సెట్టుకింద బాసికాలేయంగ
గన్నేరు సెట్టుకింద కంకణాలిప్పంగ
గౌరి కల్యాణా వైభోగమే

10) పెళ్లికూతురు తల్లెమ్మ పేద ముత్రాలు
సనిమకలు గూదేసి సన్నాలు పట్టంగ
గౌరి కల్యాణా వైభోగమే

సేకరణ - విజయవాడ
చెళ్లపిళ్ల వెంకటశాస్త్రిగారి సన్మానం అప్పుడు
1949

ఇతరపాటలు

పసలపూడి పందలపాక

శంకరాభరణం స్వరాలు - త్రిశ్రం

1) సా గ గ స | గ గ గా గా || రి గ రి |
పసలపూడి పం | ద ల పా క || కోపాన్కి |

గా గ మ గా ||
కోంగుదురు ||

రి గ రి | స ని స || రి గ గ రి | రీ, ||
పు న్నా ని | కో చ్చిం ది || పుట్టకోం | డా ||

స ని స | రి రి రీ రీ || గ ప మా, గ | రి స ని ||
ఆ దే దాని | అ రట్లకట్ట || ఆ - పై ని | కోవ్వూరు ||

ధ ధ స స సా | గ ప మ గ || గ రి గ రి రి స | సా ||
కే - కే - స్తే | ప లి కిం ది || కా - కీ - నా - | డా ||

2) మూరాలగండేపల్లి, మూలమల్లేపల్లి,
దానిపక్కనున్నాది ఉప్పలపాడు,
రోగానికి రాగంపేట, తాపులకి తాలూరు,
జై జై మన్నాది జగ్గంపేట ||

3) కాట్రావులపల్లి, తిమ్మాపురం, కలిసీన కట్టమూరు
కోడై కూసింది కొండపల్లి

గొల్లప్రోలు, గోరస, దొడ్డిగుంట, చింగంపల్లి
మరి మరి అన్నాది మర్రిపూడి ||

4) చిన్నది చిత్రాడ. పెద్దది పిఠాపురం
పట్నమనుకున్నాను పండూరు
ఆతల్లి నవర, ఈతల్లి పవర
ఎంతగోలన్నాది గొంచాల ||

5) గుద్దింది గుడివాడ, ఏడ్చింది సిరివాడ,
తగవు చెప్పింది తామరాడ, ఈ
మూడూళ్ళు కూడుకుని మేడపాడు, బ్రహ్మదేవం,
గుడ్లెర్రచేసింది గూడపర్తి
కళ్ళెర్ర జేసింది కాట్రావులపల్లి ||

సేకరణ - కాకినాడ
1986

దుడ్డుగట్టైత్తుకూని

మాయామాళవగౌళస్వరాలు - త్రిశ్రం

1) రీ మ మా, | మా మ మా మ ||
దు డ్డు గ | ట్టై త్తు కూ లి ||

గా మ గా రి | సా సా సా ||
దూ ళి పా ర | సే త్తుం టె ||

సా రి మా మ | మా మ మా మ ||
భూ మీ - భూ | లో క మం త ||

గా మ గా రి | సా రి గా, ||
సూ సి నా - | నం ట దే ||

, గ గా రీ | సా ృి గా, ||
ఆ మా ట | అం ట దే || (లలటదే)
ఆ లా గు | నం ట దే ||

గా రి రీ స | సా, ,,, ||
కో డి పి - | ల్లా, — ||

2) బొచ్చైన పెరుగుతుంటె
మంగలి సిన్నోడికి నాకు
కొప్పు సవర మంటదే
ఆమాటలంటదే
ఆలాగునంటదే
కోడిపిల్లా ||

3) పొయికాడ్కి ఎత్తుకుపోయి
సురసూర కాలుత్తుంటె
సాకలి సినోడి పొయిలో
సలికాసినానంటదె
ఆమాటలంటదె
ఆలాగునంటదే
కోడిపిల్లా

4) కుండకాడికెత్తుకుపోయి
రుద్ది రుద్ధి కడుగుతుంటె
గంగాతానాలు నేను
వాడినానంటదే
ఆమాటలంటదే
ఆలాగునంటదే
కోడిపిల్లా

5) తుండిమీద పెట్టైన
కుంది కుంది నరుకుతుంటె
కంసాలి సిన్నోడికి నాకు
కాలు జగడమంటదే
ఆమాట లంటదే
ఆలాగునంటదే
కోడిపిల్లా

6) ఉప్పూ మిరియంపెట్టి
గుబగూబ ఉడుకుతుంటె
కాశీకవిళాసం
నూసినానంటధె

ఆమాట లంటదె
ఆలాగునంటదే
కోడిపిల్లా

7) కూడూ కూరా లొండి
కూటిమీద కూసుంటె
పూల పానుపు మీద
పొదిగినానంటదే
ఆమాట లంటదే
ఆలాగునంటదే
కోడిపిల్లా

8) ఒక్కతునక యెత్తుకొని
గొంతులోన యేసుకుంటె
బొందితో వైకుంఠం
పోతనానంటదే
ఆమాటలంటదే
ఆలాగునంటదే
కోడిపిల్లా ||

13)

బండీర పొగ బండీర

హనుమతోడి స్వరాలు – త్రిశ్రం

1) స సా స స స | స రి స ని ని ని ||
బండీ ర పొ గ | బం డీ - ర దొ ర ||

స స రి గ రి స | ని స రి సా , ||
ల క్కై - రై - లు | బ డీ - రా , ||

ఈడా కూతాలేసేనురా
ఆడా కూతాలేసేనురా

2) స స రి గ రి స | స స స రి గ రి స ||
నీ ల - గి రి - | తె రు వు - కా - డ ||

స స స రి గ రి స | ని స రి స సా ||
వి లి సీ - కూ తా - | లే సే - ను రా || బండేర ||

3) స స ప ప పా | ప ద ప మ మా ||
అ గ్గి - కంటా | బా య ని బం డీ ||

గ గా మ ప మ | గ మ గ రి సా ||
అ గ్గి బ క్తి - | చే సే - ను రా ||

స స మ మ మ గ | గ గ రి రి సా ||
అగ్గూ - రా ర ం | సే రే - ను రా ||

స స రి గ రి స | ని స రి ప సా ||
అ గ్గూ - రా ర ం | సే రే - ను రా ||

2

4) గ గా గ గ గ | రి గా గా స ||
ముందూ పెట్టెకు | నిప్పులూ - ||

స స సా రి - గ రి స | ని స రి సా , ||
వెనకా - పెట్టెకు | నిప్పు లూ ||

గ గ గ గ గ గ గ | గా , గ సా ||
ముందర తలకాయ | లో నే - ||

స స రి గ రి స | ని స రి స సా ||
ము న్నా - టా మ డ | సే రే - ను రా ||

5) స ప ప ప పా | ప ద ప మా , ||
బండీ - కాలిం | దెక్కా - డా , ||

గ గ గ మ ప మ | గ మ గ రి సా ||
మైసూరి పట్నం | లో పా - లా - ||
5 వతె బండీ సేసిం | దెక్కా డా ||
చెన్నా పట్నం | లో పా లా ||
చెన్నా పట్నం | నుండా డే ||
చిన్ని కంసా | లో - డూ ||

స స స మ మ గ | గ గ రి స సా ||
ఇంతా - లిం తల్ | బండీ - సేసీ ||

స స రి గ రి స | ని స రి స సా ||
ఈ దూ - లెం బడి | అం పే ను రా ||

1 వలె

6) లచ్చిమంటే లచ్చిమి దాని
అబ్బడాలా లచ్చిమి
కోడి నిస్తానన్నాది కోడి
పెట్టా నిస్తానన్నాది

4 వలె

కోడికాక కాలు రూపాయి
కల్లు కిస్తానన్నాది ॥బండేర॥

7) 1 వలె

సివల్ రోడ్ ప్రక్కన రెండు
సిన్నా గుంతల కాడారా
బాగా బతికే రెడ్డి కొమకును
బంగా వరచే దక్కడరా

4 వలె

లచ్చిం సూస్తే సొగసూరా - దాని
మొగుణ్ణి సూస్తే ముసలివాడు ॥బండేర॥

సేకరణ - బెంగుళూరు

గాజులు గాజులయ్యా

శంకరాభరణ స్వరాలు - త్రిశ్రం

1) , , రి స స | రి స సా స ||
, , గా జు లు | గాజుల్ బో య్యా ||

సీ ని ని సా | రి , , , , ||
గా జు ల సె | ట్టీ , , , , ||

, , రి మ రి స | రి స సా స ||
, , ఏ - వూ రి | గా జు ల య్యా ||

సీ ని ని సా | రి , , , , ||
గా జు ల సె | ట్టీ , , , , ||

2) రంగూను గాజులయ్యా గాజుల సెట్టీ
ఏవూరి గాజులయ్యా ,,

3) కలకత్తా గాజులయ్యా ,,
ఏవూరి గాజులయ్యా ,,

4) బొంబాయి గాజులయ్యా ,,
ఏవూరి గాజులయ్యా ,,

5) బల్ గుత్తంగ తొడగవయ్యా ,,
ఏవూరి గాజులయ్యా ,,

6) మా అత్తొచ్చె వేళాయె ,,
ఏవూరి గాజులయ్యా ,,

7) మా మొచ్చే వేళాయె ,,
ఏవూరి గాజులయ్యా ,,

8) మా వారొచ్చే వేళాయె ,,
ఏవూరి గాజులయ్యా ,,

9) గొంగడైన పరచవయ్యా ,,
ఏవూరి గాజులయ్యా ,,

10) కూర్చొని తొడగవయ్యా ,,
ఏవూరి గాజులయ్యా ,,

11) నిల్చొని తొడగవయ్యా ,,
ఏవూరి గాజులయ్యా ,,

12) తొందరగా తొడగవయ్యా ,,
ఏవూరి గాజులయ్యా ,,

సేకరణ - శ్రీకాకుళం

తమలపాకుల మీద

నటభైరవిస్వరాలు — త్రిశ్రం

1) మ మ మ మ మ మ గ రి | మ మ మ ప మ గ రి ||
త మ ల పా కు ల మీ ద | వ ల్లొం ద బో - సీ - ||

మ మ మ మ గ రి | రి మ మ మ ప ప పా ||
నే బో తు కృ ష్ణ మ్మ | నీ ళ్ళ చె ల మ ల కీ ||

2) స ప ప పా ప ప ప ప | మా ప ప ద ప |
ఊ ర గ దే ఉ ద కం బు | చే ర గ దే - |

ప మ గ రి సా ||
ఊ - టా - - ||

సా రి రి రీ మ గ రి | రి సా, స సా స ||
చే ద గ దే నా చే తి | ము త్యా ల బిం దె ||

2 వలె

3) అటుజూచి ఇటుజూచి కట్టొంకజూచి
కట్టమీద పొయ్యేటి పొట్టికోమటి
ఆవులు గలవారి ఆడమనిషిని
కోడలు గలవారి కోడల్ని నేను

మ మ మ మ మ గ రి | మ మ ప మ గ రీ ||
మే క లు గ ల వా రి | మే న కో - డ ల్ని ||

మ మ మ మ గ రి । రి మ మ ప పా ॥
మా అ త్త కొ డ్తా ది । బిం దె త్తి పొ మ్మ ॥

కోమటి
ప ప ప ప ద ని ద ద ప ।
మీ అ త్త కొ ట్ట నే - ల - ।

మ ప మ మ గ గ రి రి గ సా ॥
బిం దె - త్త - నే - లా - - ॥

3 వ చరణంవలె

4) అటుజూచి ఇటుజూచి బాటొంకజూచి
బాటమ్మట వెళ్ళేవు ఓ బాపనయ్య
ఆవులుగల వారి ఆడమనిషిని
కోడెలు గలవారి కోడల్ని నేను
మేకలుగలవారి మేనకోడల్ని
మాఅత్త కొడ్తాది బిందెత్తిపొమ్మ

బాపనయ్య : మీ అత్త కొట్టనేల బిందెత్తనేల
(ముందుచరణంలాగ)

5) అటుజూచి ఇటుజూచి గట్టొంక చూసి
గట్టుమీద పోయేటి పూజారిమాయన్న
ఆవులుగలవారి ఆడమనిషిని
కోడెలుగలవారి కోడల్ని నేను
మేకలుగలవారి మేనకోడల్ని
మాఅత్త కొట్టాది బిందెత్తిపొమ్మ

పూజారి : మీ అత్త కొట్టనేల బిందెత్తనేల

2 వలె

అల్లదిగో మాఅత్త తానెవస్తున్నాది
ఎత్తొద్దు ఎత్తొద్దు వెళ్ళండి బాబు ||

సేకరణ (1947) మద్రాసులో

కొండొండోరి సెరువులకిందా

(28) హరికాంభోజిస్వరాలు - ఆదితాళం

1) గా గా గా గ రి | రి గ గ గ | గా గ రి ||
కొం డొం డో రీ - | సె రు వు ల | కా డా - ||

సా రి గ రీ రి స | స స సా | స ధ ధ ధ ||
సే సి రి ము గ్గు రు | ఎ గ సాయం | యొ క డి కి ||

ధా , ని నీ ; | సా ; | రీ రీ ||
కా - డి లే | దూ | రెం డు ||

సా రి గ రీ సా | సా ,, | ,,,, ||
దూ డా - లే - | దూ | — ||

2) కాడీదూడా లేనెగసాయం
పండెను మూడు పంటాలొకటి
వడ్లులేవూ రెండు
గడ్డీలేదూ

3) వడ్లూ గడ్డీలేని పంటా
ఇశాఖపట్నం పంతలోపెడితె
ఒట్టి 1 సంతెకానీ సంతలో
జనంలేరు

4) జనంలేని సంతలోకి
వచ్చిరి ముగ్గురు షరాబులొకరికి
కాళ్ళూలేవూ రెండు
సేతుల్లేవూ

5) కాళ్ళూసేతులులేని షరాబులు
తెచ్చిరి మూడు కాసూలొకటి
వోలాల్లోలదూరెండు
సెల్లాసెల్లావూ

పూజారి : 6) ఒల్లాసెల్లని కాసులు తీసుకు
ఇజయనగరం ఊరికిబోతె
ఒట్టి 1 ఊరేగానీ ఊళ్లో
జనంలేరూ

7) జనంలేని ఊళ్లోను
ఉండిరిముగ్గురు కుమ్మరోళ్లకడికి
తలాలేదు - రెండుకి
మొలాలేదు

8) తలామొలాలేని కుమ్మర్లు
చేసిరిమూడు భాండాలొకటికి
అంచులేదూ - రెంటికి
అడుగూలేదూ

9) అంచు అడుగూలేని భాండాల్లో
ఉంచిరి మూడు గింజాలొకటి
ఉడకా ఉడకదూ - రెండు
మిడకామిడకావూ

10) ఉడకని మిడకని మెతుకులు తినుటకు
వచ్చిరి ముగ్గురు సుట్టాలొకడికి
అంగుళ్లేదూరెండు
మింగుళ్లేదూ

11) అంగుడుమింగుడులేని సుట్టాలు
తెచ్చిరి మూడూ సెల్లాలొకటి
సుట్టూలేదు - రెండు
మద్దెలేదు

దీనిభావము తెలియురా ?

సేకరణ - అడవి బాపిరాజుగారివద్ద (1940)

తప్పు ఒప్పు

పుట	పంక్తి	తప్పు	ఒప్పు
1.	1 చివర	,, - ,,	,,, - ,,,
2.	2	కట్టా - కో - ని	కట్టూ - కో - ని
2.	7	పెటూ కో - ని	పెట్టూ కో - ని
2.	11	సూ - కొంటూ	సూ సూ కొంటూ
3.	10	రీ గ మ గా	రీ గ మ గా
5.	13	మొక్కలపీటా	ముక్కాలిపీటా
6.	17	స ద ।	స ద
7.	4	య్యోకా ।	య్యోడా ।
7.	11	పోయినసోమ్మ	పోయినసోమ్మా
7.	12	పౌణకాయంటే	పౌణకాయంటీ
8.	5	గ రి స స రి ॥	గ రి స స రి ॥
11.	13	దీనికిబదులు	15వ లైనువుండాలి
11.	14	ని స సా స	ని స సా స
11.	15	దీనికిబదులు	13వలైను వుండాలి
12.	4	సర్రు	సర్లూ
12.	10	తిరుగుతునంటాదే	తిరుగుతునుంటాదె
16.	4	జోడ	జోడు
16.	16	సిరిసరిమువ్వా	సిరిసిరిమువ్వా
18.	4,10	వందేనా	వండీనా
19.	12	చిరులేదే	చిరులేడీ
23.	14	నామాడ	నామాట
26.	4	స రి స	సా రి స
26.	7	గుళ్లు	గుళ్లా

పుట	పంక్తి	తప్పు	ఒప్పు
26.	14	బంగారు	బంధారు
32.	5	వవ్య - ॥	వవ్వ - ॥
32.	14	సా రి గ రి స	సా రి గ రి స
33.	13	స మ మా మ	స మ మా మ మ
33.	13	పా స ॥	సా స ॥
35.	6	నేచిన్న	నేనిచ్చిన
37.	11	కొస్తనూ	కొస్తైనూ
38.	2,3,6,7,10,11,	ఆమె, అతను	వచనం ఆమె అతను
42.	2	బండెన్న	బండెన్క
42.	6	నీకేడ	నీవేడ
43.	15.17	నీలేడ	నీవేడ
45.	5	మ గ ని స	మ గ ని̣ స
45.	7	, మ వ మ గ	, మ ప మ గ
47.	11	ఓబిలేశుని	ఓబలేశుని
47.	12	గడ్డే కోసేదానా	గడ్డికోసేదానా
47.	13	వలెగుడ్డేమే	వల్లెగుడ్డేమే
54.	1	మారుపురు	మారుపులు
54.	6	నడింమొక్కలు	నడింముక్కలు
55.	15	సా - ని	సా - ని̣
56.	6	డే - - - -	డ్రో - - -
59.	9	స రి గ - మ గ	స రి గా - మ గ
63.	6	పా - - ॥	సా - - ॥
65.	7	నెమలికోళూ	నెమలికోళ్లూ
66.	14	బాయీనది	బోయీనది
67.	1	ప మ మా ॥	ప మ మా ॥
70.	18	భయమార ।	భయమూర ।
79.	13	రీ స సా ।	రీ స సా ।
85.	8	విరుపు ।చూ॥	విరుపు । చూడు ॥

పుట	పంక్తి	తప్పు	ఒప్పు
85.	12	లాట । జూడ ॥	లాట । జూడు ॥
86.	2	కత్తకో – ।	కత్తికో – ।
87.	11,12	రీ స । స స సా ॥	రి స స । స సా ॥
		తెచ్చు । కోపిల్లా ॥	తెచ్చుకో । పిల్లా ॥
92.	6	బ – ల్లి –	బ – ళ్లి –
95.	5	జుంటేల్	జుంటీల్
95.	6	మిర	మీద
99.	9	సెట్టోద్దు	సెట్టొద్దు
101.	17	నమ్మితినీదేనాటికైన	నమ్మితివేనాటికైన
103.	3	– రి రి రీ రి	– రి రి రి – రి
103.	14	న్నా – డు	న్నో–డు
107.	15	సా ద సా రి	సా ధ సా రి
107.	18	బాలిక	బాలికా
112.	6	పదము టేది	పతమటీది
120.	4	కొమ్మతల్లి	ఒమ్మతల్లి
120.	5	గా, గ గా రి	గా, గ గా, రి
120.	15	గైర – మ్మ	గైర – మ్మ
122.	1	గ రి స ని	గ రి స ని̣
124.	18	మరిమించి	మిరిమించి
125.	6 8, 14	శ్లమ్మతే	శ్లమ్మతే
128.	5 చరణం	యిక్కడకాదు	130 పేజీలో ఆఖరి చరణంగా పాడాలి.
129.	9	ప ద స ని̇	ప ద స ని
129.	17	ప ద ప మ ॥	ప ద ప మ ॥

పుట	పంక్తి	తప్పు	ఒప్పు
		2	2
132.	3	మా ప మ ॥	మా ప మ ॥
132.	9	డెన్నాదే	డెవ్వాదే
134.	7	దా స 1	ధా స 1
136.	10	పోదా -	పోదారి
136.	17	గేయాల -	గ్గేయాల -
140.	14	యిరలైన	యిరవైన
140.	18	గడ్డిలోనేవుంట	గడ్డిలోనే ఉంటు
146.	2	పస్పెసొ	పస్పెస్కొ
146.	5	పొలానికెళ్లే	పొలానికెళ్లే
147.	1	ఆకుమలోను	ఆకుమళ్ళాలోను
147.	5	కుపానర్పుల	కుప్పాసూర్పుల
147.	7	ండీన	పండీన
148.	2	నాటవే-సి	నాటువేసి
148.	10	నావొళ్లా	నావాళ్లా
160.	3	వైకుంఠవాశా	వైకుంఠవాసా
160.	5	వయ్యారివాగా	వయ్యారినాగా
160.	6	నాగాదిగరా	నాగాదిగరా
176.	6	తింటే -	తింటేను
188.	8	ఆడేదాని	ఆడదాని
188.	11	మూరాల	మూకాల
190.	2	దుడ్డుగట్టెత్తుకూలి	దుడ్డుగట్టెత్తుకూని
191.	3	సాకలిసినోడి	సాకలిసిన్నోడి
194.	10	–	బండ'